

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

بازار نشر:

abcBourse.ir

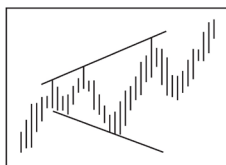
@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر:

دایرةالمعارف الگوهای نموداری

توماس بولکوفسکی

مترجمین: مهدی میرزایی، پوریا تیرگر
(ویرایش دوم)

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر:

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

بازنشر:

فهرست

هفت	معرفی نویسنده
نه	پیشگفتار
۱	دیباچه
۹	بخش اول الگوهای نموداری
۱۱	۱ کف رو به گسترش
۳۱	۲ رو به گسترش، راست‌گوشه و صعودی
۵۱	۳ رو به گسترش، راست‌گوشه و نزولی
۷۱	۴ سقف رو به گسترش
۹۱	۵ سه‌گوش رو به گسترش، صعودی
۱۱۱	۶ سه‌گوش رو به گسترش، نزولی
۱۲۹	۷ برآمدگی و رانش (بازگشتی، تفتانی)
۱۴۹	۸ برآمدگی و رانش (بازگشتی، فوقانی)
۱۶۷	۹ فنیان با دسته
۱۸۷	۱۰ فنیان با دسته، وارونه
۲۰۵	۱۱ الماس تفتانی
۲۲۵	۱۲ الماس فوقانی
۲۴۵	۱۳ کف دوگانه، آرم و آرم
۲۶۳	۱۴ کف دوگانه، آرم و هوا
۲۸۱	۱۵ کف دوگانه، هوا و آرم
۲۹۹	۱۶ کف دوگانه، هوا و هوا
۳۱۹	۱۷ سقف دوگانه، آرم و آرم
۳۳۷	۱۸ سقف دوگانه، آرم و هوا
۳۵۷	۱۹ سقف دوگانه، هوا و آرم
۳۷۳	۲۰ سقف دوگانه، هوا و هوا
۳۹۱	۲۱ پرچم
۴۰۹	۲۲ پرچم، بلند و فشرده
۴۲۳	۲۳ شکاف‌ها
۴۳۷	۲۴ سر و شانه تفتانی
۴۵۵	۲۵ سر و شانه تفتانی، پیچیده
۴۷۳	۲۶ سر و شانه فوقانی
۴۹۳	۲۷ سر و شانه فوقانی پیچیده
۵۱۳	۲۸ شاخ تفتانی
۵۲۹	۲۹ شاخ فوقانی

۵۴۵	بازگشتی	۳۰
۵۶۳	بازایر طویل	۳۱
۵۸۱	حرکت شمردۀ نزولی	۳۲
۵۹۷	حرکت شمردۀ صعودی	۳۳
۶۱۱	پریم سه گوش	۳۴
۶۲۷	لولۀ تفتانی	۳۵
۶۴۳	لولۀ فوقانی	۳۶
۶۵۹	مستطیل تفتانی	۳۷
۶۷۹	مستطیل فوقانی	۳۸
۶۹۷	کف مدور	۳۹
۷۱۳	سقف مدور	۴۰
۷۳۱	صدف صعودی	۴۱
۷۴۹	صدف صعودی و وارونه	۴۲
۷۶۷	صدف نزولی	۴۳
۷۸۵	صدف نزولی و وارونه	۴۴
۸۰۱	سه قلۀ نزولی	۴۵
۸۱۷	سه ذرۀ صعودی	۴۶
۸۳۳	مثلث صعودی	۴۷
۸۵۵	مثلث نزولی	۴۸
۸۷۷	مثلث متقارن	۴۹
۸۹۷	کف سه گانه	۵۰
۹۱۳	سقف سه گانه	۵۱
۹۳۱	سه گوش نزولی	۵۲
۹۴۹	سه گوش صعودی	۵۳
۹۶۷	بخش دوم الگوهای رویدادی	
۹۶۹	جستن گریبۀ مرده	۵۴
۹۸۷	جستن گریبۀ مرده وارونه	۵۵
۹۹۹	درآمد کمتر از حد انتظار	۵۶
۱۰۱۳	درآمد بیشتر از حد انتظار	۵۷
۱۰۲۷	مجاز دارویی FDA	۵۸
۱۰۴۳	پریم، درآمدها	۵۹
۱۰۵۹	غلاصه آماری	
۱۰۸۳	واژه نامه و روش شناسی	
۱۰۹۵	نمایۀ الگوهای نموداری و رویدادی	
۱۱۰۱	نمایه	

معرفی توماس بولکوفسکی

«توماس بولکوفسکی» (Thomas Bulkowski) به‌زعم بسیاری از شخصیت‌های دنیای معامله‌گری برجسته‌ترین نویسنده دنیا در حوزه الگوهای نموداری است. وی سرمایه‌گذاری موفق و معامله‌گری با تجربه در بازار سهام است. در ۲۷ معامله، او پول خود را حداقل دو برابر کرد و بیش از ۱۰۰۰٪ در شش سهام انتخابی سود کسب کرد (بازدهی یکی از آن‌ها ۴۳۰۰٪ بود). وی همچنین نویسنده کتب متعددی است. کتاب تحسین برانگیز وی به نام دایرةالمعارف الگوهای نموداری در سال ۲۰۰۳ توسط سالنامه معامله‌گران سهام به‌عنوان کتاب برگزیده سال انتخاب شده است. کتاب‌های وی به ۸ زبان ترجمه شده است. بیش از یک‌صد مقاله از او در زمینه معامله‌گری در سهام، اوراق قرضه و آتی منتشر شده است.

توماس بولکوفسکی فارغ‌التحصیل دانشگاه سیراکیوز در رشته مهندسی است. به‌سرعت پس از فارغ‌التحصیلی به کار حرفه‌ای خود در چندین شرکت ادامه داد؛ اما پس از ده سال و نیم و در ۳۶ سالگی از کار خود اخراج شد و پس‌از آن وارد بازار سهام شد.

«توماس بولکوفسکی» مطالعه استادانه‌ای در مورد سرمایه‌گذاری در سهام با تجزیه و تحلیل بنیادی به عمل آورد. در ابتدا سودهای مناسبی کسب کرد و سرمایه‌وی با فراز و نشیب در حال رشد بود؛ اما بعدها متوجه شد که هیچ سودی در طی یک سال کسب نکرده است. بدتر از آن هر سهامی می‌خرید بلافاصله سقوط می‌کرد؛ به همین علت مجذوب تحلیل تکنیکی شد.

سپس با مطالعه نمودارها، احترام بیشتری برای تجزیه و تحلیل تکنیکی قائل شد؛ بنابراین با نگاهی عمیق‌تر به تجزیه و تحلیل تکنیکال نگریست. پس از مطالعه کتاب‌های بسیار متوجه شد که بسیاری از آمار مربوط به الگوهای نموداری گنگ و مبهم است. به‌عنوان مثال مشاهده نمود که در بسیاری از کتب نوشته شده است که الگوی سر و شانه بیشتر مواقع کار می‌کند. معنی آن چیست؟ آیا منظور این است که آن‌ها در ۵۱٪ یا ۹۰٪ از مواقع کارایی مناسبی دارند؟ هیچ کتابی پاسخگو نبود.

به‌عنوان یک مهندس می‌خواست واقعیات را بیابد و از شعارهای کلیشه‌ای دوری کند؛ بنابراین برای یک دوره پنج‌ساله، هزاران نمودار را در ۵۰۰ سهام و شاخص مورد بررسی قرار داد و به حقایق روشن و محکمی دست یافت. سپس کتاب دایرةالمعارف الگوهای نموداری را نوشت. همچنین وی ۷ کتب دیگر در زمینه الگوهای نموداری و روانشناسی معامله‌گری نوشته است.

شیوه معاملاتی توماس بولکوفسکی:

ابتدا قدرت نسبی صنعت را با رتبه‌بندی ۴۶ صنعت بر مبنای عملکرد بیش از شش ماه گذشته آن‌ها مشخص

می‌کنم. منظور از ۱۰ صنعت برتر صناعی است که عملکرد سهام آن‌ها در این مدت تغییر نکرده و همچنان مناسب باشد. من می‌خواهم بدانم چه صناعی کارایی مناسبی دارند و از چه صناعی بایستی دوری کنم.

پس از آن ۴۵۰ اوراق بهادار که عمدتاً سهام است را از نزدیک بررسی می‌کنم. هر یک از سهام در صنعتی طبقه‌بندی شده‌اند، به طوری که ابتدا سهام هواپیمایی، مواد شیمیایی و غیره قرار دارند. من هر روز به آن ۴۵۰ سهم نگاه می‌کنم، بنابراین رفتار نه تنها هر یک از سهام، بلکه رفتار صنعت را نیز بررسی می‌کنم. سپس کامپیوترم به جستجوی خودکار الگوهای نموداری و شمعی می‌پردازد.

در نهایت زمانی که الگویی نموداری که ارزش معامله کردن داشته باشد را یافتم، یک چک‌لیست از مسائلی که بایستی بررسی شود تهیه می‌کنم؛ مسائلی از قبیل حدّ زیان، هدف قیمت، جهت آینده بازار، امتیاز الگوی نموداری و غیره. کار تأیید صلاحیت الگوی نموداری ممکن است یک ساعت طول بکشد؛ اما با یک بار تحقیق، در مورد آن معامله تصمیم‌گیری می‌کنم.

بهترین معاملات من زمانی بوده است که الگوهای نموداری دارای گریزهایی در نزدیکی یا اوج قیمت‌های سالانه بوده‌اند. آمار می‌گوید که بهترین مکان برای معامله در یک سوم پایینی دامنه نوسان سالانه است. آن‌ها دارای بهترین میانگین افزایش و پایین‌ترین نرخ‌های ناکامی هستند، اما در بازارهای امروز، الگوها در نزدیکی کف سالانه تمایل به گریزهای رو به بالا دارند و پس از آن سقوط می‌کنند.

در نزدیکی اوج سالانه، هیچ مقاومت بالاسری نگران‌کننده‌ای به جز اعداد صحیح وجود ندارد. یک مثلث نزولی با گریز رو به بالا برای من ارجح است. از حیث میانگین افزایش در رتبه دوم قرار دارد (۴۷٪)، در میزان ناکامی رتبه هفتم را دارد (۷٪) و دارای رتبه عملکرد کلی ۵ از ۲۳ است (۱ بهترین است).

وبسایت «توماس بولکوفسکی»: <http://thepatternsite.com>

فهرست کتب منتشر شده «توماس بولکوفسکی» در ایران:

* Encyclopedia of Candlestick Charts دایرةالمعارف الگوهای شمعی ترجمه: مهدی میرزایی - پوریا

تیرگر/ چاپ دوم، نشر آراد ۱۳۹۵

* Encyclopedia of Chart Patterns, Second Edition دایرةالمعارف الگوهای نموداری، ویرایش دوم،

ترجمه: مهدی میرزایی، پوریا تیرگر / نشر آراد ۱۳۹۵

* Trading Classic Chart Patterns معاملات با بهترین الگوهای نموداری، ترجمه: مهدی میرزایی، پوریا

تیرگر/ نشر آراد ۱۳۹۵

* Visual Guild to Chart Patterns راهنمای بصری الگوهای نموداری ترجمه: مهدی میرزایی، پوریا تیرگر/

نشر آراد ۱۳۹۵

پیشگفتار

به یاد دارم هنگامی که سال‌ها قبل برای اولین بار وارد بازار سهام شدم، شاهد استفاده اکثر تحلیل گران و سرمایه‌گذاران از روش بنیادی بودم. تحلیل گران بنیادی با بررسی صورت‌های مالی و تخمین قابلیت سودآوری شرکت در دوره‌های مالی آتی، به پیش بینی ارزش آینده قیمت سهام می‌پرداختند. خودم سال‌های متمادی از این روش به صورت حرفه‌ای استفاده می‌کردم؛ اما در معاملاتم حلقه‌ای مفقوده وجود داشت و آن زمان درست ورود و خروج به سهم بود.

تحلیل بنیادی دورنمایی از وضعیت سهام ترسیم می‌کرد، اما قادر به پیش بینی رفتار قیمت در روزها و هفته‌های پیش رو نبود. از سویی، استفاده‌کنندگان از این روش با اطمینان خاصی در مورد هدف آینده قیمت صحبت می‌کردند که در بسیاری از مواقع محقق نمی‌شد! هرچند شیوه نوسان بازی را نمی‌پسندیدم؛ اما روش بنیادی به نحو چشمگیری در پیش‌بینی محدوده‌های کف و سقف قیمت و تعیین زمان درست خرید و فروش ناتوان بود. همچنین استفاده از داده‌های بنیادی در بسیاری از مواقع مرا ترغیب به نگهداری سهام رو به کاهش می‌کرد. بعضاً مشاهده می‌کردم سهمی با پتانسیل بنیادی محکم و چشم‌انداز سودآوری روشن، هفته‌ها و بلکه ماه‌ها روندی خنثی و حتی نزولی دارد. برای یافتن علت این وضعیت با تحلیل تکنیکال آشنا شدم.

تحلیل تکنیکی با بررسی روند گذشته قیمت سهام و نقاط عطف در تاریخچه نمودار، به خوبی رفتار پیشین معامله گران را تعریف و ترسیم می‌نمود. به کمک بررسی رفتار پیشین معامله گران در نواحی خاصی از نمودار قیمت، به خوبی می‌شد تغییرات روند را شناسایی و هشدارهای لازم برای تغییر استراتژی معاملاتی را پیدا کرد. علی‌رغم شیفتگی من به این روش تجزیه و تحلیل، بازهم فقدان منابع اطلاعاتی در مورد این روش باعث برخی نواقص در دادوستدهایم می‌شد. به طور مثال در بسیاری از کتب نگارش شده در زمینه تحلیل تکنیکی، پرچم به عنوان الگوی ادامه‌دهنده مطرح شده است و همیشه پس از پرچم صعودی، روند صعودی قیمت استمرار می‌یابد. با اتکا به همین واژه «همیشه»، به دنبال پرچم‌ها در روندهای قیمتی گشتم. حتی در چند تا از آن‌ها وارد موقعیت معاملاتی شدم؛ اما روند قیمت پس از پرچم مطابق انتظار پیش نرفت و قیمت‌ها سرازیر شد! یک جای کار اشکال داشت. چرا الگوی پرچم ناکام ماند؟

از آن روز نگرش من در مورد الگوهای نموداری دستخوش تغییر شد. پس از آن به فکر مطالعات عمیق و دقیق‌تر در زمینه کارکرد الگوهای نموداری افتادم تا اینکه با کتاب حاضر آشنا شدم؛ زیرا نمی‌خواستم با تکیه بر مطالعات سطحی در زمینه میزان عملکرد الگوهای نموداری، موقعیت‌های معاملاتی خود را به مخاطره بیندازم. پس از مطالعه کتاب حاضر، متوجه شدم نگارنده این کتاب نیز به مشکلی مشابه من برخورد کرده است و آن فقدان بررسی آماری دقیق در مورد کارکرد هر الگوی نموداری است.

از آنجا که بنیان تحلیل تکنیکی، بر داده‌های آماری و رویدادهای گذشته استوار است، بررسی میزان موفقیت یا

عدم موفقیت الگوهای نموداری در تعداد زیادی از سهام در بازه طولانی، می‌تواند به ترسیم وضعیت آینده الگوی نموداری کمک کند؛ زیرا در بازار پیچیده و سیال سهام، نمی‌توان چشم‌ها را بست و گفت: «الگوی کف دوگانه به‌خوبی عمل خواهد کرد!» این لفظ «به‌خوبی» چند درصد است، ۶۰٪ یا ۸۰٪؟ چند درصد ممکن است این الگو ناکام بماند؟ افزایش یا کاهش قیمت پس‌از این الگو چقدر است؟

پیش‌از این کتاب کسی قادر به اظهارنظر در این مورد نبوده است. توماس بولکوفسکی با بررسی دقیق آماری، انقلابی در تجزیه‌وتحلیل کارایی الگوهای نموداری ایجاد کرد و زوایای پنهان بسیاری را در زمینه عملکرد الگوهای نموداری برای ما روشن کرده است. این مطالعات آماری، می‌تواند به کاهش مخاطرات و افزایش موفقیت سرمایه‌گذاری ما در استفاده از الگوهای نموداری کمک کند. در طی پژوهش‌های بولکوفسکی، الگوهای نموداری جدیدی شناسایی شده است که پیش‌از این اندک معامله‌گری در بازار سهام با آن‌ها آشنایی داشت. ویرایش دوم کتاب حاضر که پرفروش‌ترین کتاب در زمینه الگوهای نموداری است، تحسین بسیاری از معامله‌گران حرفه‌ای بازارهای سهام را برانگیخت. ویرایش دوم این کتاب، جامع‌ترین و با ارزش‌ترین مرجع در زمینه چگونگی معاملات موفق با الگوهای نموداری است و معامله‌گر را در مواقع بحرانی در شناسایی الگوهای نموداری نجات داده و احتمال خرید سهام در نزدیکی کف قیمت و فروش در نزدیکی سقف قیمت را افزایش می‌دهد. به همین علت تصمیم به ترجمه این اثر ارزشمند برای فعالان بازار سهام گرفتیم. در آینده نیز سایر آثار توماس بولکوفسکی نظیر: دایرة المعارف الگوهای شمعی، معاملات با بهترین الگوهای نموداری، راهنمای بصری الگوهای نموداری و شروع به کار با الگوهای نموداری ترجمه خواهد شد. امید است کتاب حاضر یاریگر شما عزیزان در استفاده بهینه از الگوهای نموداری و افزایش میزان موفقیت شما در دادوستد سهام باشد.

در هر فصل از دایرة المعارف الگوهای نموداری، مباحث زیر مطرح می‌شود:

- * **چکیده نتایج:** خلاصه آماری از رفتار الگو؛ از جمله رتبه عملکرد آن، میزان ناکامی‌ها، میانگین افزایش یا کاهش قیمت، میزان گریزها در بازارهای کاهشی و افزایشی.
- * **بررسی اجمالی:** معرفی گسترده الگو و راهنمای شناسایی الگو.
- * **ارزیابی ناکامی:** الگوهای ناکام مانده و دلایل ناکامی آن‌ها.
- * **آمار:** بررسی عملکرد و کارایی الگو با دسته‌بندی به انواع بازار (کاهشی، افزایشی) از جمله میانگین افزایش یا کاهش، میزان ناکامی، اشکال حجم معاملات، آمار عملکرد مربوط به اندازه الگوها.
- * **شیوه‌های معاملاتی:** استراتژی مناسب جهت افزایش سود و به حداقل رساندن ریسک معاملات با مثال آوری از معاملات فرضی یا واقعی با استفاده از داده‌های واقعی.
- * **برای بهترین عملکرد:** جدول راهنمایی جهت افزایش عملکرد معاملاتی.

مهدی مبرزایی

فرودین ۱۳۹۵

مقدمه‌ای بر چاپ دوم

در ماه مارس سال ۲۰۰۰، دنیای مالی تغییر نمود. این تاریخ روزی نبود که این کتاب به قفسه کتاب‌فروشی‌ها رسید، بلکه آغاز بازاری کاهشی بود که دو سال و نیم به طول انجامید. سرانجام به داده‌های بازار کاهشی برای پیدا کردن الگوهای نموداری رسیدم!

پس از صرف تقریباً ۵ سال زمان برای کامل کردن مطالب و ویرایش اول، تصمیم گرفتم مطالب را به‌روزرسانی کنم. من محتوای اصلاحی کتاب را تغییر دادم؛ اما تغییرات مهمی در ویرایش دوم ایجاد نمودم که فهرست زیر شامل آن‌ها می‌شود.

* آمارهای بازارهای کاهشی و افزایشی را برای کامل نمودن کتاب آورده‌ام.

* بسط دادن آمارها و قرار دادن همه آن‌ها در ساختاری مشابه.

بخش چکیده نتایج: در آغاز هر فصل، مهم‌ترین آمارها و شگفتی‌ها نشان داده می‌شود.

آمار کلی: شامل میانگین افزایش یا کاهش، عملکرد الگوی ناقص و عملکرد معیار.

میزان ناکامی: فهرستی ده عددی که تعداد ناکامی الگوها را نشان می‌دهد.

آمار و ارقام گریز و پس از گریز: عملکرد محدوده قیمت سالانه، میزان عقب‌نشینی (Pullback) و عملکرد پس از شکاف را نشان می‌دهد.

توزیع فراوانی روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی: نشان می‌دهد که احتمالاً روند در چه زمانی به پایان می‌رسد.

آمار اندازه: نشان می‌دهد که عملکرد الگو برای ارتفاع، پهنا و ترکیبی از آن دو متفاوت است.

آمار حجم معاملات: شامل روند حجم معاملات؛ مفهومی جدید که من آن را اشکال حجم معاملات نام نهادم

و حجم معاملات در روز گریز می‌شود.

برای بهترین عملکرد: شامل فهرستی از راهنمایی‌هایی معاملاتی است.

* الگوهای نموداری بیشتری گنجانده شده است. من در این ویرایش، ۱۴ الگوی جدید اضافه کردم.

* الگوهای رویدادی: من ۹ نوع الگوی جدید اضافه نمودم که آن‌ها را الگوهای رویدادی می‌نامم. این الگوها

شامل درآمدهای بیش از حد انتظار و کمتر از حد انتظار و افزایش و کاهش رتبه اعتباری است.

* نمونه‌های بیشتر: من ۳۸۵۰۰ نمونه الگوی نموداری پیدا نمودم که دو برابر ۱۵۰۰۰ الگوی استفاده‌شده در

ویرایش اول است و همین، بسیاری از آمارها را همچون تخته‌سنگی محکم نمود.

* واژه‌نامه و روش‌شناسی: به‌جای آنکه متن را با تعاریف تکراری پرکنم، فصلی جدید در انتهای کتاب وجود

دارد که توضیحات تکمیلی را ارائه می‌دهد.

توماس بولکوفسکی

ژانویه ۲۰۰۵

مقدمه‌ای بر چاپ اول

زمانی که خام و بی تجربه بودم، فهمیدم که آسان‌ترین روش برای ثروتمند شدن، ورود به بازار سهام است. بالاخره بازار سهام مکانی کلاس‌بالا بود که برخی در آن برنده هستند و برخی هم بازنده! (البته برندگان همواره کارگزاری‌ها هستند). تمام کاری که باید انجام دهید، این است که سهمی را که قرار است رشد کند، بخرید و از سهمی که قرار است نزول کند، دوری کنید.

زمانی که از دانشگاه سیراکیوز با مدرک مهندسی فارغ‌التحصیل شدم، این مطلب را در ذهن داشتم و معامله در بازار سهام، تبدیل به اولین شغل حرفه‌ای‌ام شد. هرروز صبح روزنامه را باز می‌کردم و سهم منتخبم را با تکه‌ای کاغذ بر روی دیوار می‌چسباندم. همکارم «باب» از همان روزنامه‌ای که من می‌خواندم، برای انتخاب سهام استفاده می‌کرد. انتخاب‌های من پس از تحقیق خسته‌کننده بنیادی انجام می‌شد؛ اما «باب» به‌سادگی چشمانش را می‌بست و انگشتش را بر روی روزنامه می‌چرخاند و سپس آن را درجایی از صفحه نگاه می‌داشت. وقتی چشمانش را باز می‌کرد و انگشتش را از روی روزنامه برمی‌داشت، سهم خود را انتخاب کرده بود.

پس از چندین ماه زیر نظر گرفتن خریدهایمان، متوجه شدم که باوجود انتخاب‌های تصادفی، عملکرد «باب» بهتر از من است. موضوع مهم دیگری نیز کشف کردم. من توانستم در هنگام انجام معاملات کاغذی، مطالب زیادی یاد بگیرم.

به دلیل تردید و سوءظنی که از پدر و مادرم به ارث برده بودم، قبل از انتخاب نهایی و اولین خرید، در مورد دوچین شرکت تحقیق نمودم. سپس حسابی واقعی بازکردم. زمان‌بندی‌ام عالی بود و ۱۷ درصد سود کسب نمودم. در نگاه اول، ممکن است که سرمایه‌گذاری من بسیار پر ریسک به نظر آید؛ اما این‌طور نبود. کل سودی که در معامله به دست آورده بودم ۲۱ درصد بود که بخشی از آن صرف هزینه معاملات شد.

شجاعتم زیاد شد و با پول‌های اندکی که پس‌انداز کرده بودم، سرمایه‌گذاری نمودم. مجدداً زمان‌بندی‌ام عالی بود و در آغاز بازار افزایشی بزرگ وارد بازار شدم. من سهمی را در قیمت ۸۸ سنت خریدم و صعود آن را تا قیمت ۳۰ دلار مشاهده نمودم.

مبادا فکر کنید که همه‌چیز آسان بود و ببینید که چه اتفاقی افتاد. سبد سهامم با جست‌وخیز در حال افزایش بود؛ اما شغل حرفه‌ای‌ام به خطر افتاد. پس از تغییر زیاد شغل، سرانجام به شرکتی آمدم که مانند خانه من بود. تقریباً شش ماه پس‌ازآنکه دهمین سال حضورم را در شرکت سپری کرده بودم، نامه‌ای از رئیس دریافت کردم. او حضور ۱۰ ساله من را تبریک گفت و سال‌های موفق‌تری را برایم آرزو کرد. شش ماه بعد، از شرکت اخراج شدم.

در سن ۲۶ سالگی با خود گفتم که دیگر کافی است. روزنامه‌ها، برای افرادی مثل من از اصطلاح میلیون‌ها انسان گمشده استفاده می‌کنند. ما کسانی هستیم که به هر دلیل، شغلمان را ترک کردیم و تصمیم گرفتیم که دیگر

جزو نیروی کار نباشیم. ما بازنشست شدیم. هرکسی و به معنی واقعی کلمه هرکسی به جز «دخترعمو مارین» فکر می کند که ما دیوانه هستیم. البته آن ها درست می گویند!

برای مدتی طولانی مجذوب تحلیل تکنیکال شدم. در سال های اول، هیچ احترامی برای تحلیل تکنیکال قائل نبودم؛ اما کنجکاو شدم که چرا کارگزاری های بزرگ، تعداد زیادی تحلیلگر تکنیکال استخدام می کنند. با این حال، شجاعت دوری از تحلیل بنیادی را نداشتم و دلیلش هم این بود که چیزی از تحلیل تکنیکال نمی دانستم. سپس مجله «تحلیل تکنیکال سهام و کالا» را کشف نمودم. در ساعت نهار، از آسانسور پایین آمده و به کتابخانه می رفتم تا مطالب مجله را بخوانم. اگرچه من الگوهای نموداری را در سهامی که می خریدم مشاهده کردم؛ اما هرگز به طور واقعی توجه چندانی به آن ها نکردم. زمانی که برخی خریدهایم به زیان منجر شد، احترام بیشتری برای الگوهای نموداری قائل شدم. تحلیل بنیادی همواره خوب به نظر می رسید؛ اما تحلیل تکنیکال درست در زمانی که قصد ورود داشتم، به من در مورد تغییر روند هشدار می داد. سهامی که می خریدم یا زیان می کرد و یا خیلی زود می فروختم و سود اندکی به دست می آوردم.

شاید این اتفاق برای شما هم افتاده باشد. با انجام تحلیل بنیادی بر روی سهمی اقدام به خرید آن می کنید؛ اما قیمت سهم برای یک سال یا بیشتر هیچ حرکتی انجام نمی دهد. حتی بدتر از آن، پس از ورود شما سهم شروع به کاهش می کند. آیا تا به حال به نمودار نگریسته اید؟ زیرا پاسخ شکست های شما همواره آنجاست. «قیمت خط روند را شکافت. الگوی سر و شانه سقف، درجایی شکل گرفته است. شاخص قدرت نسبی، شرایط بیش فروش را نشان می دهد». همه ابزارهای تکنیکال هشدار می دهند که خرید در زمان فعلی باعث زیان خواهد شد؛ اما بدان ها توجه نمی کنید.

شما تنها نیستید، زیرا من نیز سال ها این گونه رفتار کردم. سرانجام از عملکرد خود در بازار سهام خسته شدم و تصمیم گرفتم تا تحقیق خود را بر روی تحلیل تکنیکال انجام دهم. به کتابخانه رفتم و در همه کتاب ها مطالب مشابهی خواندم: «الگوی سر و شانه در بیشتر مواقع درست عمل می کند.» این جمله به چه معناست؟ آیا بدین معناست که این الگو در ۵۱ درصد از مواقع موفق است یا در ۹۰ درصد از مواقع؟ هیچ کس جوابی برای این سؤال نداشت. حاضر نبودم که پول خود را با این اراجیف ساده به خطر بیندازم. به عنوان یک مهندس به دنبال اطلاعات محکم و حقایق متقن می گشتم و به همین دلیل این کتاب را نوشتم.

اگر تا به حال بر روی اتومبیل کار کرده اید و یا کارهای نجاری انجام داده اید، به خوبی می دانید که انتخاب ابزار مناسب برای کار چقدر مهم هستند. انتخاب ابزارهای مناسب تر و یادگیری شیوه استفاده از آن ها نیمی از راه است. این کتاب هم بدین شکل است و تفاوت گندم از کاه را نشان می دهد.

من نمی توانم با استفاده از الگوهای نموداری تجربه مورد نیاز برای پول درآوردن در بازار سهام را به شما یاد بدهم. من تنها می توانم ابزار را به شما داده و بگویم که «ابتدا بر روی معاملات کاغذی کار کنید». این اولین گام برای توسعه شیوه دادوستدی است که می تواند برای شما هم عملی باشد. اگر معاملات کاغذی خود را مرور کنید،

خواهید فهمید که چرا حدّ زیان برای معامله گران حرفه‌ای بیش از یک ابزار اهمیت دارد. توانایی‌های خود را برای شناسایی سطوح حمایت و مقاومت بهبود خواهید داد و این توانایی به شما اجازه می‌دهد تا دستورات توقّعی خود را جابجا کنید و مثلاً در نزدیکی سقف خارج شوید، زیان‌ها را کوتاه کنید و به سود خود اجازه رشد دهید.

توماس بولکوفسکی
دسامبر ۱۹۹۹

دیباچه

«جیم» صاحب فروشگاه‌های زنجیره‌ای JCB است و رقیب وی در آن سمت شهر، فروش بالاتری دارد. وی تصمیم می‌گیرد که شرکت خود را عمومی کند و از درآمد IPO استفاده کرده و کسب‌وکار رقیب را بخرد و مالک چند مغازه دیگر در اطراف شهر گردد. با درآمد رو به فزونی مغازه‌ها، «جیم» می‌تواند با عرضه کنندگان چانه زده و اجناس آن‌ها را با تخفیف بخرد. سود «جیم» افزایش می‌یابد و تصمیم می‌گیرد مغازه‌های خود را توسعه دهد.

«جیم» با دوستش «تام» تماس می‌گیرد و طرحی در زمینه گسترش کسب‌وکار به کل کشور به وی ارائه می‌کند. آن‌ها برای مدتی گفت‌وگو می‌کنند و شیوه‌های چگونگی مدیریت بهینه جهت گسترش کسب‌وکار را باهم در میان می‌گذارند. زمانی که «تام» تلفن را قطع می‌کند، تصمیم می‌گیرد تا در مورد شرکت «جیم» تحقیق کند. او به فروشگاه‌های زیادی سر می‌زند و با مشتریان هم‌صحبت می‌شود. در برخی فروشگاه‌ها، حتی با عرضه‌کنندگان نیز صحبت می‌کند. در نهایت به دفترش بازمی‌گردد و به تحلیل مسائل مالی و رقابتی شرکت می‌پردازد. همه چیز بررسی می‌شود؛ در نتیجه او به شرکای تجاری خود پیشنهاد می‌دهد که سهم این شرکت را در قیمت‌های کمتر از ۱۰ دلار خریداری کنند.

با انتشار خبر توسعه فراگیر شرکت، بازار سهام دچار حیرت می‌شود، زیرا شرایط کلی اقتصاد خوب نیست. سهم به زیر سطح ۱۰ دلار کاهش می‌یابد و شرکای تجاری «تام» اقدام به خرید سهم می‌کنند. آن‌ها بدون کوچک‌ترین تردید تا جایی که می‌توانند می‌خرند. سهم به هر ترتیب رشد کرده و به ۱۱، ۱۲ و ۱۳ دلار می‌رسد و سپس به سمت پایین بازمی‌گردد.

چندین ماه می‌گذرد و شرایط کلی اقتصاد مانند قبل تاریک است. سهم به ۹ دلار کاهش می‌یابد. پس از آنکه «تام» خبرهای اخیر در مورد شرکت را بررسی نمود، به گروهش دستور خرید داد. شش هفته بعد، میزان فروش JCB منتشر شد و ارقام بهتر از پیش‌بینی‌ها بود. سهم در چند دقیقه ۱۵ درصد رشد کرد و در ۱۰،۷۵ بسته شد و این تنها ابتدای کار بود. شش ماه بعد، روشن بود که اقتصاد در خطر بحران بزرگ مالی قرار ندارد و همه می‌دانستند که زمان انفجار فرارسیده است. سهم به ۲۰ دلار رسید.

سال‌ها سپری شد و سهم چندین بار کاهش یافت. «تام» با برخی مشتریان ناراضی شرکت صحبت کرد و متوجه شد که آن‌ها همه از یک چیز می‌نالند و علت ناراضی‌های این بود که کالاهای تبلیغ‌شده بر روی قفسه‌ها موجود نیست. «تام» تحقیق بیشتری به عمل آورد و متوجه شد که مشکل بزرگی در بخش توزیع وجود دارد. مشکل این بود که زیرساخت‌های لازم برای رساندن کالا به فروشگاه وجود ندارد.

«تام» دریافت که زمان فرارسیده است. او دستور فروش فوری در قیمت‌های بالاتر از ۲۸،۲۵ را به گروه خود ارائه کرد. آن‌ها قبل از آنکه سهم کاهش یابد، یک سوم از سبد بزرگ خود را خالی کردند. از آنجاکه زمان

قیمت سهم ارزان است و وارد سهم شدند. شرکت‌های بزرگ کارگزاری به مشتریان خود خرید این سهم را پیشنهاد دادند، با این حال «تام» به خوبی می‌دانست که چه خبر است. زمانی که سهم به اوج قبلی خود بازگشت، شرکای «تام» باقی سبد خود را نیز فروختند. سهم به سقف رسید و در آنجا دور زد. در طول یک ماه و نیم آینده، سهم به آهستگی نزول کرد.

در زمان تعطیلات کریسمس، خبر فروش ضعیف شرکت JCB به بیرون درز کرد. شایعاتی در مورد مشکل توزیع محصولات، اشتباهات تجاری و مشکلات نقدینگی شرکت وجود داشت. شرکت‌های کارگزاری که تا چند هفته قبل به مشتریان خود پیشنهاد خرید داده بودند، حالا دستور فروش صادر کردند. سهم یک‌باره ۳۹ درصد نزول کرد. چند تن از تحلیلگران معتقد بودند که سهم در شرایط بیش فروش قرار گرفته و قیمت سهم بسیار ارزان است و معامله‌گران باید به خرید سهم اقدام کنند. بسیاری از معامله‌گران به این توصیه خرید گوش کرده و سهم را خریدند. اشتباه بزرگی بود. قبل از آنکه فشار فروش جدید باعث کاهش قیمت سهم شود، اشتیاق خرید اندکی قیمت سهم را افزایش داد. هرروز سهم کاهش می‌یافت و در مدت دو ماه، نزول ۳۰ درصدی دیگری را ثبت نمود. شرکت در فصل بعد اعلام نمود که میزان فروش، بسیار پایین‌تر از انتظارات خواهد بود و در نتیجه سهم بار دیگر ۱۵ درصد کاهش یافت. شرکت در تلاش بود تا مشکل توزیع محصولات را برطرف کند؛ اما چنین مشکلی به‌آسانی رفع نمی‌شد. همچنین شرکت تصمیم گرفت تا به جای توسعه، به سود ده کردن مغازه‌های موجود متمرکز شود. دو سال بعد «تام» نمودار سهم را مشاهده نمود. به نظر می‌رسید که سهم در روند مسطحی قرار دارد و مانند مرده رفتار می‌کند. او با «جیم» تماس گرفت و با وی در مورد آینده شرکت گفت‌وگو کرد. «جیم» در مورد روش جدید خرده‌فروشی صحبت کرد که «اینترنت» نام داشت. او به دلیل فرصتی که برای فروش محصولات به شیوه آنلاین به دست آورده بود هیجان‌زده شد. فروش آنلاین کمی پرخطر بود؛ اما «جیم» پیش‌بینی کرد که این روش به‌زودی توسعه پیدا خواهد کرد. «تام» تحت تأثیر قرار گرفت و شروع به بررسی سهم کرد و به‌زودی شروع به خرید سهام نمود.

ردپای سرمایه‌گذاری

اگر حرکت قیمت شرکت JCB را در ذهن تجسم نمایید، ممکن است متوجه سه الگوی نموداری شوید که شامل: کف دوگانه، سقف دوگانه و جستن گریه مرده است. برای سرمایه‌گذاران آگاه، الگوهای نموداری مانند اشکال نامنظم و بی‌فایده نیستند؛ بلکه آن‌ها «ردپای» سرمایه‌گذاران هوشمند هستند. «ردپاها» تمام چیزی است که آن‌ها به دنبال آن هستند و بدین طریق جیب خود را پُرتر و پُرتر می‌کنند. برای انسان‌های دیگر مانند «تام»، پیدا کردن یک سهم راهی سخت و دشوار است. این افراد، ردپاها را ایجاد می‌کنند. آن‌ها سرمایه‌گذاران هوشمندی هستند که قوانین بازی را تعیین می‌کنند، بازی که هر کس می‌تواند در آن وارد شود. به این بازی «سرمایه‌گذاری» گویند. اجازه دهید به شما بگویم که من چطور ردپاها را دنبال می‌کنم. من سهام را در شرکت آلاسکا ایر فروختم، زیرا فکر می‌کردم که سهم نزول خواهد کرد. این‌ها نوشته‌هایی است که من در مورد شرایط معامله‌ام یادداشت نمودم:

«روز ۶ سپتامبر سال ۲۰۰۱. امروز صبح دستور حدّ زیانی در ۳۱,۵۰ قراردادام که قیمت با آن برخورد نمود. سهم به سطح حمایتی رسیده بود و باضعفی که در اقتصاد و شرایط بد ماه‌های سپتامبر تا اکتبر وجود دارد، امروز زمان خروج از معامله با ۲,۵ درصد زیان است. باید در قیمت گریز الگوی کف دوگانه حوا و آدم، سهم را می‌خریدم. شاخص قدرت نسبی دو بار قلّه ایجاد نمود و در حال حاضر در حال کاهش است و هشدار فروش صادر می‌کند و شاخص کانال کالا نیز هشدار فروش می‌دهد.»

من سهامم را در دو روز معاملاتی قبل از حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر فروختم. چهار روز پس‌ازآنکه معاملات سهام از سر گرفته شد، قیمت سهم با حدود ۵۰ درصد نزول به ۱۷,۷۰ رسید. «ردپا» دروغ نمی‌گوید و شمارا از خطر دور می‌کند. این کتاب ابزارهایی به شما می‌دهد تا ردپاها را شناسایی نمایید. راهنمایی‌هایی که نزول قیمت و اندازه حرکت را پیش‌بینی می‌کنند و نشان می‌دهند که راهنمایی‌های موردنظر چقدر قابل‌اعتماد هستند. ابزارها شما را ثروتمند نمی‌کند و به‌ندرت انجام چنین کاری از آن‌ها برمی‌آید؛ اما آن‌ها بزرگ‌ترین ثروت هستند و باید از آن‌ها با درایت استفاده نمود.

پایگاه داده

برای نوشتن این کتاب از داده‌های فراوانی بهره‌گرفتم تا الگوهای نموداری را جستجو نمایم. پایگاه داده اصلی شامل ۵۰۰ سهم بود که هرکدام از آن‌ها در بازه ۵ ساله که از اواسط سال ۱۹۹۱ شروع می‌شد، جمع‌آوری گردید. سهم این پایگاه داده، بایستی دارای حرکت و جنب‌وجوش باشند؛ درنتیجه آن‌ها در این بازه ۵ ساله درحرکت مسطح و بدون روند قرار نداشتند و همچنین سهامی با نوسانات روزانه بزرگ، شامل پایگاه داده من نمی‌شد.

معمولاً سهمی که قیمت آن به زیر یک دلار می‌رسید، حذف می‌کردم و فرض این بود که ورشکستگی دیر یا زود گریبان آن شرکت را خواهد گرفت. بیشتر نام‌های پایگاه داده من، شرکت‌های معروف آمریکایی هستند که در بازارهای «سهام نیویورک» یا «نزدک» معامله می‌شوند.

بوجود بازار صعودی از سال ۱۹۹۶ به بعد و همچنین بازار نزولی سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۲، دو پایگاه داده دیگر نیز به دست آوردم. در این دو دوره ۵۰۰ سهم را در مجموع زیر نظر گرفتم.

برای الگوهای نموداری کمیاب، از هر سه پایگاه داده استفاده کردم و از سال ۱۹۹۱ تا آخرین زمان در دسترس به جستجو پرداختم. برای الگوهای پرتکرار، الگوهایی که قبلاً یافته بودم را به آن‌هایی که در طول بازار کاشی یافتم اضافه نمودم.

در ویرایش اول این کتاب با تلفیقی از روش‌های دستی و کامپیوتری، الگوهای نموداری را یافتم. در ویرایش فعلی، ۱۵۰۰۰ نمونه ویرایش اول را قرار داده و باقی را به‌صورت دستی از آن زمان پیدا کردم که روی هم به بیش از ۳۸۵۰۰ نمونه رسید.

عملکرد سهام از سال ۱۹۹۱ تا سال ۲۰۰۴

قبل از مطالعه در مورد الگوهای نموداری مختلف در این کتاب، لازم است تا عملکرد بازار سهام را در طول این مدت مرور کنیم. شکل ۱، نمودار شاخص S&P500 در مقیاس زمانی ماهانه را نشان می‌دهد. شاخص از اواسط سال ۱۹۹۱، حرکت رو به بالای سریعی دارد و سپس در سال ۱۹۹۴ متوقف شده و پس از آن دوباره به رشد خود با شیب تندتری طی سال ۱۹۹۵ ادامه می‌دهد. شاخص در ماه اوت سال ۱۹۹۸ اندکی نزول کرد و در طی دو ماه، فرودهای پایین‌تری ایجاد نمود، سپس به سمت بالا حرکت کرد و تا ماه مارس سال ۲۰۰۰ به قله خود رسید که هشدار برای پایان بازار افزایشی بود. شاخص از سال ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۰، ۴۱۸ درصد نمود. پس از آن بازار کاهشی آغاز شد و شاخص تا ماه اکتبر ۲۰۰۲، نزول ۵۱ درصدی را ثبت کرد. سپس شاخص بار دیگر صعود کرد و در ماه مارس ۲۰۰۳، فرودی بالاتر ایجاد نمود که هشدار برای تغییر روند نزولی است؛ بنابراین فرود ماه اکتبر نشان دهنده پایان بازار کاهشی بود.

تمام این‌ها به چه معناست؟ بازار کاهشی از تاریخ ۲۴ مارس سال ۲۰۰۰ تا ۱۰ اکتبر سال ۲۰۰۲ به مدت دو سال و نیم به طول انجامید. بازار افزایشی داستان دیگری داشت و در مجموع ۱۱ سال به طول انجامید.

شکل ۱. شاخص S&P500 از ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۴

سرمایه‌گذاری با استفاده از آرایش‌های نموداری

می‌توانم متنه دندان پزشکی را به هرکسی که از روبرویم عبور کند بدهم؛ اما به آن شخص اجازه نخواهم داد تا نزدیک دندان‌هایم شود. این کتاب هم همین‌گونه است. این کتاب ابزارهایی ارائه می‌دهد تا بتوانید با موفقیت سرمایه‌گذاری نمایید. کتاب به شما می‌گوید که کدام الگوهای نموداری بهترین عملکرد را دارند و از کدام الگوها باید اجتناب کرد. اگرچه کسب سود با استفاده از ابزارهای کتاب فقط به خودتان وابسته است.

من این کتاب را دایرة المعارف نام نهادم؛ زیرا این شیوه‌ای است که از این کتاب استفاده می‌کنم. در زمان پیدایش الگویی نموداری در سهمی که قبلاً خریده‌ام و یا قرار است بخرم، به کتاب مراجعه می‌کنم. اطلاعات کتاب باعث یادآوری مطالب فراموش‌شده می‌شود و می‌توانم اطلاعات مربوط به دستورالعمل‌های شناسایی، عملکرد و یا هر راهنمایی دیگر را با مرور کتاب به دست آورم. سپس به دنبال الگوهای مشابه در همان سهم با استفاده از مقیاس‌های زمانی متفاوت می‌گردم و اگر نتوانستم الگوی مشابهی پیدا کنم، به دنبال الگوهای مشابه در دیگر سهام آن صنعت می‌گردم. من به دقت به الگوها می‌نگرم تا دریابم آیا زوایای پنهان آن‌ها برای موقعیت فعلی کاربردی است؟

توسعه روش سرمایه‌گذاری

سؤالی که غالباً از خود می‌پرسم این است که چگونه یک روش سرمایه‌گذاری را توسعه دهم؟ البته معمولاً این سؤال اصلی نیست، بلکه از خود می‌پرسم چگونه با معامله در سهام، پول به دست آورم؟ زمانی که اولین بار این سؤال را پرسیدم، در پاسخ دادن به آن عاجز ماندم. فکر می‌کنم این سؤال مثل این است که به چهار نفر رنگ آبی را نشان دهید و از آن‌ها بخواهید تا آن را توصیف کنند. یک نفر کوررنگی دارد و هر چه بگوید برای شما بی‌اهمیت است. یک نفر می‌گوید که این رنگ آبی تیره است. دیگری می‌گوید اصلاً آبی نیست، بلکه سبز است و نفر چهارم هم می‌گوید که این رنگ ترکیبی از آبی و سبز است. برای هر شخصی، رنگ آبی همان آبی است و سعی نکنید پاسخ‌ها را باهم مقایسه نمایید.

توسعه یک روش دادوستد خیلی شبیه همین مثال است. این اتفاق تنها با تلاش فردی به دست می‌آید که معمولاً با تجربه همراه است. من نمی‌توانم تجربه‌ام را به شما انتقال دهم، بلکه تنها راه‌های به دست آوردن تجربه را به شما نشان خواهم داد.

اگر فصلی در مورد الگوهای نموداری صعودی می‌خوانید و اولین سهم خود را با الگویی که در بازار صعودی ایجاد شده است می‌خرید، احتمالاً موفق خواهید بود. معمولاً همیشه اولین خرید برای معامله‌گران مبتدی سود ده است و شاید معامله دوم یا سوم هم همین‌طور باشد. درنهایت روزی می‌رسد که طعم تلخ زیان را خواهید چشید و

کسی چه می‌داند، شاید در همان معامله اول با زیان مواجه شوید. با شناسایی الگوهای نموداری اقدام به دادوستد می‌کنید و دادوستدهایتان زیان ده می‌شود. ممکن است خودتان یا روزگار را زیر سؤال ببرید؛ اما یک چیز مشخص است و آن اینکه روش معاملاتی شما خوب نیست.

بیشتر مردم تفاوتی بین خرید سهام و خرید میوه قائل نیستند! آن‌ها به سهم می‌نگرند، کمی آن را برانداز می‌کنند و سپس سرمایه خود را در آن سرمایه‌گذاری می‌کنند. من در مورد مبالغ کوچک حرف نمی‌زنم، بلکه در مورد هزاران دلار حرف می‌زنم و بعضی مواقع این خریدها در راستای تصاحب یک شرکت است.

اگر تا به حال جزو هیئت‌مدیره شرکتی بوده‌اید، متوجه منظورم می‌شوید. شما مسئولیت سرمایه مردمی را برعهده دارید که شما را برای آن پست انتخاب کرده‌اند. نه تنها باید در مورد مسائل مربوط به کارکنان تحقیق کنید، بلکه باید خود وارد میدان شده و چرخ‌های شرکت را به حرکت درآورید. این‌طور فرض نکنید که آنچه کارمندان می‌گویند همواره درست است و یا بهترین راه‌حل را ارائه می‌دهند. در مورد همه چیز سؤال کنید، اما کم‌کم به آموختن بپردازید و سعی کنید بدون پست و حقیر بودن به دیگران کمک نمایید. این جملاتی که در بالا آمد نقش شما را به‌عنوان سهامدار عمده نشان می‌دهد؛ اما به‌عنوان سهامداری خرد (که یکی از صاحبان شرکت است)، آیا موضوع باید متفاوت باشد؟

یک‌بار تصمیم به خرید سهام شرکتی به صورت عمده گرفتیم. سهم در الگوی «مثلث متقارن»، گریز رو به بالا ایجاد کرده بود. تحقیقاتم به من می‌گفت که شرکت در صنعت ماشین‌آلات است و تحقیقات بیشتر مشخص نمود که شرکت، فرآورده‌های نسوز تولید می‌کند. به تحقیق بر روی شرکت ادامه دادم تا اینکه در نهایت مشکلی من را نگران نمود. من کم‌ترین اطلاعاتی از محصول تولیدی شرکت نداشتم و زمانی که تصمیم به تحقیق از درون شرکت گرفتم، استقبال گرمی مانند آنچه معمول است با من نشد. بنابراین از این موقعیت صرف‌نظر کردم و تصمیم به انجام معامله کاغذی بر روی این سهم گرفتیم. به این روش «توصیه پتر لینچ» می‌گویند. وی معتقد بود که اگر نمی‌توانید کسب‌وکاری را بفهمید و آن را در یک خط توضیح دهید، در آن سرمایه‌گذاری نکنید. نصیحت خوبی است. البته اگر کورکورانه در الگوهای نموداری سرمایه‌گذاری کنید و این روش برای شما عملی باشد، من چه کسی هستم که بگویم روش شما غلط است؟ حقیقت این است که روش شما غلط نیست. اگر مکرراً با این روش پول درمی‌آورید؛ بنابراین شیوه متناسب با شخصیت خود را توسعه داده‌اید، پس موفق باشید.

اگر احتمالاً حدس زده باشید، شیوه سرمایه‌گذاری من ترکیبی از تحلیل بنیادی، تکنیکال، احساسی و مدیریت سرمایه است. اعتماد به تحلیل تکنیکال بدین معنا نیست که به نسبت‌های مالی نمی‌نگرم. پس از آن فاکتور احساسی به میدان می‌آید. ممکن است ماه‌ها بدون حتی یک سرمایه‌گذاری سپری شود؛ اما ناگهان فرصتی سودآور نمایان می‌شود و من از آن بهره می‌گیرم. سه روز بعد دوباره تمایل به دادوستد دارم، چرا؟ آیا بدین دلیل است که بازگشت به دنیای معامله‌گری احساس خوبی به آدم می‌دهد؟ آیا بدین دلیل است که می‌خواهید کسی را با کیف پرپول تحت تأثیر قرار دهید؟ این دقیقاً جایی است که معاملات کاغذی مفید واقع می‌گردد. من با انجام معاملات کاغذی می‌توانم تکنیک‌های جدیدی تجربه‌نمایم و خبری هم از زیان کردن نیست. اگر بتوانم شبیه‌سازی را با

دقت انجام دهم، ناخودآگاهم تفاوت آن را تشخیص نمی‌دهم و در نتیجه می‌توانم در این مسیر چیزهای زیادی یاد بگیرم.

پس از پرداختن به موضوع احساسات، مسئله مدیریت سرمایه به میان می‌آید. به‌طور واقع‌بینانه، چه میزان سود می‌توانم کسب کنم و چقدر از سرمایه خود را به خطر بیندازم؟ با چه حجمی وارد معامله شوم؟ چه زمانی می‌توانم به موقعیت معاملاتی خود بیفزایم؟ چقدر باید صبر کنم تا سهم به هدف مورد نظر برسد و آیا باید در موقعیتی پرخطر که سریع‌تر به نتیجه می‌رسد، سرمایه‌گذاری کنم؟

سرمایه‌گذاری با الگوهای تکنیکی مانند عمل کردن بر اساس احتمالات است. اگر به‌اندازه کافی با اعداد کارکرده باشید، موفق خواهید شد. مطمئناً تعدادی از سرمایه‌گذاری‌های شما شکست خواهد خورد و به همین دلیل، باید بیاموزید که قبل از غیرقابل کنترل شدن زیان‌ها، آن‌ها را کاهش دهید. با این حال معاملات برنده‌تان باید شما را به خوبی حفظ کند و باید آماده باشید تا بدان‌ها اجازه رشد دهید. اگر قیمت سهم در جهت مخالف پیش‌بینی شما دو یا سه برابر حرکت نمود، این اشتباه را مرتکب نشوید که تنها آن را نظاره کنید و البته سناریوهای بدتر از این هم وجود دارد.

معامله‌گران کوتاه مدّت، میان مدّت و بلند مدّت

در زمان نگارش این کتاب از خود پرسیدم که افق زمانی برای الگوهای نموداری چیست؟ الگوهای نموداری برای کدامیک از معامله‌گران کوتاه مدّت، میان مدّت و یا بلند مدّت مناسب است؟ درست است! الگوهای نموداری می‌تواند برای معامله‌گران کوتاه مدّت یا معامله‌گران روزمحمور سود ده باشد؛ معامله‌گرانی که در طی یک روز به موقعیتی وارد و از آن خارج می‌شوند. بسیاری از معامله‌گران روزمحمور یا کوتاه‌مدت روش دادوستدی دارند که بر پایه الگوهای نموداری و حمایت - مقاومت استوار شده است. آن‌ها بر الگوهای قابل اعتمادی تمرکز می‌کنند که می‌تواند به سرعت به هدف‌های پیش‌بینی شده آن‌ها برسد.

برای معامله‌گران میان مدّت یا معامله‌گران موقعیتی که موقعیت معاملاتی را بیش از یک روز (نه برای همیشه) نگاه می‌دارند؛ الگوهای نموداری دستورات ورود و خروج مناسبی را ارائه می‌دهد. من خودم را معامله‌گری میان مدّت یا موقعیتی می‌دانم. اگر معامله‌ام خوب پیش نرفت، خیلی سریع از آن خارج می‌شوم. اگر معامله‌ام سود ده بود، نیازی نمی‌بینم که سودم را کوتاه کنم و بدان اجازه رشد ندهم. اگر سهم تمام حرکت خود را انجام داد، خروج از آن موقعیت را در نظر می‌گیرم. مانند معامله‌گران کوتاه مدّت، سعی می‌کنم که در موقعیت‌هایی خرید کنم که بازدهی قابل اعتمادی را دارا هستند و به سرعت به اوج نهایی خود می‌رسند.

برای معامله‌گران بلند مدّت نیز الگوهای نموداری نقاط ورود و خروج مناسبی را فراهم می‌کند. به یاد می‌آورم که در شرکتی نفتی سرمایه‌گذاری کردم و می‌دانستم که این شرکت بازده مناسبی را طی دو یا سه سال آینده نخواهد داشت. من اشتباه می‌کردم، زیرا سهم شرکت در عرض سه هفته، ۲ برابر شد.

نمونه دادوستد

بیشتر نمونه‌های دادوستد در هر فصل این کتاب، براساس داستان‌های ساختگی است. می‌خواستم در هر نمونه دادوستد، تکنیک‌هایی را با مثال توضیح دهم و به همین دلیل، شخصیت‌های غیرواقعی را در شرایط غیرمعمول قرارداددم. هدف این بود که ایده‌هایی به شما دهم تا سودتان را افزایش داده و زیان‌هایتان را به حداقل برسانید.

آمار: «من به اعداد اعتقادی ندارم»

الگوی پرچم بلند و فشرده، میانگین افزایش ۶۹ درصدی در بازار افزایشی دارد. سؤال: اگر با این الگو به اندازه کافی در بازار افزایشی دادوستد کنید، آیا می‌توانید میانگین ۶۹ درصد کسب کنید؟ پاسخ: خیر. چرا نه؟ ممکن است مانند یکی از دوستانم باشید که دوجین معامله می‌کند و تنها یک بار سود به دست می‌آورد و آن هم تنها چند صد دلار؛ اما دلیل دیگری هم وجود دارد: میانگین افزایش ۶۹ درصدی از ۲۵۳ معامله کامل ناشی می‌شود. معامله کامل، معامله‌ای است که در قیمت گریز خرید می‌کنید و در اوج نهایی می‌فروشید. اوج نهایی، بالاترین اوج قبل از کاهش حداقل ۲۰ درصدی قیمت‌هاست. نه تنها این معاملات کامل هستند، بلکه هزینه کمیسیون و دیگر هزینه‌های معاملاتی نیز در آمار مربوطه در نظر گرفته نشده است. بازدهی شما ممکن است پایین‌تر یا بالاتر از این میزان باشد. با این حال، من تقریباً در همه فصول از یک فرمول استفاده کردم؛ بنابراین می‌توانید در بیشتر مواقع، عملکردها را باهم مقایسه کنید.

اگر آزمایشات شما را امتحان کنم، نتایج مشابهی خواهم گرفت؟ بله. شخصی را در هند می‌شناسم که بازدهی او به صورت مکرر ۳۰ تا ۴۰ درصد بیشتر از بازار است و معتقد است که آمار من خیلی محافظه‌کارانه تنظیم شده است. یک مدیر صندوق پوشش ریسک به من گفت که آمار این کتاب در «الگوی جستن گربه مرده» بسیار کامل و دقیق بوده است. شخص دیگری معتقد بود که آمار «الگوی جستن گربه مرده» دقیق است؛ اما با آمار الگوهای دیگر مشکل دارد. اگر روش مورد استفاده من را دنبال نکنید، نتایج‌تان متفاوت خواهد بود؛ بنابراین در این کتاب بخش واژه‌نامه و روش‌شناسی گنجانده شده است تا شیوه اندازه‌گیری نتایج به دست آمده را توضیح دهد. روش مورد استفاده من پنجره‌ای به دنیایی تازه باز نمود. در این دنیای تازه در خواهید یافت که یک ماه پس از گریز در بازار کاهشی، قیمت غالباً رشد می‌کند. خواهید فهمید که وقتی عقب‌نشینی (Pullback) رخ می‌دهد، عملکرد الگو آسیب می‌بیند. در خواهید یافت که نرخ‌های ناکامی در ابتدا پایین هستند و سپس به سرعت رشد می‌کنند. اشکال حجم معاملات، شکاف قیمتی، اندازه الگو و تعدادی دیگر از عوامل تأثیرگذار بر عملکرد، باعث بهبود کارایی برخی الگوها شده و بر برخی دیگر بی‌اثر هستند. چنین یافته‌هایی این کتاب را منحصر به فرد کرده است. اعداد خود بیان‌کننده حقایق هستند و من آن‌ها را در صفحات پیش رو به شما ارائه خواهم داد.

بخش اول

الگوها نمودار

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر:

abcBourse.ir

@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

باز نشر:

کف رو به گسترش

چکیده نتایج

گریز رو به بالا

پیدایش الگو

روند نزولی قیمت، منجر به تشکیل آرایش می‌شود. الگو مانند بلندگویی با اوج‌های بالاتر و فرودهای پایین‌تر است و در طول زمان پهن می‌شود. گریز قیمت رو به بالا است. در کوتاه‌مدت بازگشتی و افزایشی است.

بازگشتی یا ادامه‌دهنده

بازار کاهشی

۱۲ از ۱۹

٪۹

٪۲۱

٪(۳۵)

افزایشی

٪۴۴

٪۵۳

بازار افزایشی

۱۷ از ۲۳

٪۱۰

٪۲۷

٪(۳۴)

افزایشی

٪۴۱

٪۵۹

بازگشت قیمت به محدوده گریز به عملکرد الگو آسیب می‌زند. الگوهای بلند از الگوهای کوتاه بهترند و الگوهای باریک نیز از الگوهای پهن بهترند. الگوهایی که حجم معاملات در آن‌ها کاهشی و دارای شکل نامنظمی است، عملکرد بهتری دارند.

به سقف‌های رو به گسترش

مراجعه کنید

رتبه عملکرد
میزان ناکامی نقطه سربه‌سر
میانگین افزایش
تغییر پس از پایان روند
روند حجم معاملات
بازگشت به محدوده گریز
احتمال دستیابی به هدف قیمت
یافته‌های جالب‌توجه

گریز رو به پایین

پیدایش الگو
بازگشتی یا ادامه‌دهنده

همانند الگوی قبلی است؛ اما گریز، رو به پایین است.
در کوتاه‌مدت ادامه‌دهنده و کاهشی است.

بازار کاهشی

بازار افزایشی

۱۸ از ۲۱	۱۷ از ۲۱	رتبه عملکرد
۹٪	۱۶٪	میزان ناکامی در نقطه سربه‌سر
۱۸٪	۱۵٪	میانگین کاهش
۴۶٪	۵۲٪	تغییر پس از پایان روند
بدون تغییر (مسطح)	افزایشی	روند حجم معاملات
۵۶٪	۴۲٪	عقب‌نشینی
۳۱٪	۴۴٪	احتمال دستیابی به هدف قیمت

یافته‌های جالب توجه

این الگو هنگامی که گریز در نزدیکی دامنه پایینی سالانه رخ دهد، عملکرد بهتری دارد. الگوهای بلند در مقایسه با الگوهای کوتاه بهتر عمل می‌کنند. الگوهایی که هم بلند و هم باریک باشند، عملکرد بهتری دارند. الگوهایی با روند افزایشی در حجم معاملات و شکل نامنظم، خوب عمل می‌کنند.

مراجعه کنید
به گریزهای رو به بالا

کف‌های رو به گسترش عملکرد قابل قبولی ندارند و میزان ناکامی نقطه سربه‌سر در بازار کاهشی ۹ درصد و در بازار افزایشی ۱۶ درصد است (رقم ضعیفی است). همچنین میانگین افزایش یا کاهش قیمت در این الگو، کمتر از میانگین ثبت‌شده در سایر الگوهای نموداری است. موارد غیرمنتظره در این الگو بسیار است که من تنها تعداد کمی را در بخش چکیده نتایج آورده‌ام و بعداً در مورد آن‌ها توضیح خواهم داد.

بررسی اجمالی

ممکن است این سؤال مطرح شود که چه فرقی بین الگوهای کف رو به گسترش و سقف رو به گسترش وجود دارد. روند قیمت قبل از پیدایش آرایش در کف رو به گسترش، نزولی و در سقف رو به گسترش، صعودی است. همچنین من از ریز موج‌های کاهشی و افزایشی در چند روز قبل از پیدایش الگو صرف‌نظر نمودم. می‌توانید نمونه‌ای از این الگو را در شکل ۱،۱ مشاهده نمایید.

برخی ادعا می‌کنند که کف رو به گسترش وجود ندارد. آن‌ها هر الگوی رو به گسترش را در زمره سقف رو به گسترش دسته‌بندی می‌کنند. از آنجاکه این دو باهم فرق دارند، تصمیم گرفتم آن‌ها را از هم جدا کنم.

شکل ۱،۱ مثالی از الگوی کف رو به گسترش است. این مثال به خصوص، «۵ نقطه بازگشتی» نام دارد؛ زیرا ۵ نقطه متناوب در آن وجود دارد که دوتای آن‌ها فرود فرعی و سه تای آن‌ها اوج فرعی هستند. الگوی ۵ نقطه بازگشتی بسیار کمیاب است. در بررسی ۷۷ کف رو به گسترش، تنها ۵ مورد الگوی ۵ نقطه بازگشتی یافتیم. روند قیمت از اواخر ماه اوت به بعد نزولی بود و ۲ روز قبل از پیدایش آرایش به کف خود رسید. سپس قیمت‌ها برای چند روز صعود نمود که منجر به اولین برخورد با خط روند فوقانی شد؛ اما هنوز از نظر من، روند کلی قیمت‌ها نزولی بود. شلیک رو به بالا یا رو به پایین قیمت قبل از آغاز آرایش، متداول است.

این الگوی نموداری به خصوص، دارای کاهشی جزئی در پایان شکل الگو است. قیمت حرکتی نزولی از ۲۶ به ۲۴،۵ دارد، سپس تغییر جهت داده و به سمت اوج قیمت پرتاب می‌شود. این سهم پس از یک سال به اوج ۳۸،۵۰ رسید.

شکل ۱،۱. آرایش کف رو به گسترش که به ۵ نقطه بازگشتی شهرت دارد؛ زیرا مشتمل بر دو فرود فرعی (۲ و ۴) و سه اوج فرعی (۱ و ۳ و ۵) است.

شناسایی آرایش

جدول ۱،۱ فهرستی از دستورالعمل‌های شناسایی کف‌های رو به گسترش را نشان می‌دهد.

روند قیمت: همان‌طور که قبلاً عنوان شد، کف‌های رو به گسترش در روندهای نزولی شکل می‌گیرند. با این

وجود اگر قیمت درست پیش از آغاز آرایش افزایش یافت، می‌توان از آن چشم‌پوشی نمود و آن را کماکان الگویی تحتانی دانست. پیدایش الگوهای تحتانی باید در انتهای روند نزولی باشد، نه در هنگامی که قیمت‌ها به شدت در حال افزایش هستند.

شکل آرایش: شکل آرایش متفاوت است و من را به یاد تئوری هرج و مرج می‌اندازد که در آن بی‌نظمی‌های کوچک باعث نوسان قیمت می‌شود، سپس بدون هیچ حدومرزی رشد کرده و ویرانی مخربی دارد. در بازار سهام قیمت به اوجی جدید می‌رسد، سپس با تغییر مسیر، فرودی جدید می‌سازد و الگوی رو به گسترش را خلق می‌کند. هنگامی که در سراسر اوج‌ها و فرودهای فرعی خط روندی رسم کنید، شکل بلندگو حاصل می‌گردد.

جدول ۱/۱

دستورالعمل‌های شناسایی

مشخصه	بررسی
روند قیمت	روند قیمت بایستی در کوتاه‌مدت و قبل از پیدایش آرایش نزولی باشد.
شکل آرایش	شبه بلندگو با اوج‌های بالاتر و فرودهای پایین‌تر است.
خطوط روند	قیمت در درون دو خط روند احاطه شده‌اند: خط روند فوقانی دارای شیب صعودی و خط روند تحتانی، شیب نزولی دارد.
برخوردها	باید حداقل ۲ فرود فرعی و ۲ اوج فرعی داشته باشد؛ اما ضرورتی ندارد که برخوردها با خط روند متناوب باشد.
حجم معاملات	روند کلی حجم معاملات معمولاً افزایشی بوده و گاهی اوقات U شکل است.
گریز	گریز رو به بالا هنگامی رخ می‌دهد که قیمت در بالای اوج آرایش بسته شود. گریز رو به پایین نیز هنگامی رخ می‌دهد که قیمت در زیر کف آرایش بسته شود. برای جزئیات بیشتر به متن مراجعه کنید. گریز قیمت می‌تواند در هر دو جهت رخ دهد و قیمت ممکن است قبل از گریز قطعی برای چندین ماه به صورت افقی حرکت کند.

خطوط روند: خطوط روند این الگو حائز اهمیت است. خط روند فوقانی بایستی دارای شیب مثبت و خط روند تحتانی بایستی دارای شیب منفی باشد. واگرایی خطوط روند، کف رو به گسترش را از آرایش‌هایی مانند آرایش رو به گسترش راست‌گوشه (که خط روندی افقی دارد) یا آرایش سه‌گوش رو به گسترش (که هر دو خط روند آن مسیر یکسانی دارند) متمایز می‌کند؛ بنابراین مهم است که هر خط روند، شبیهی خلاف خط روند دیگر داشته باشد.

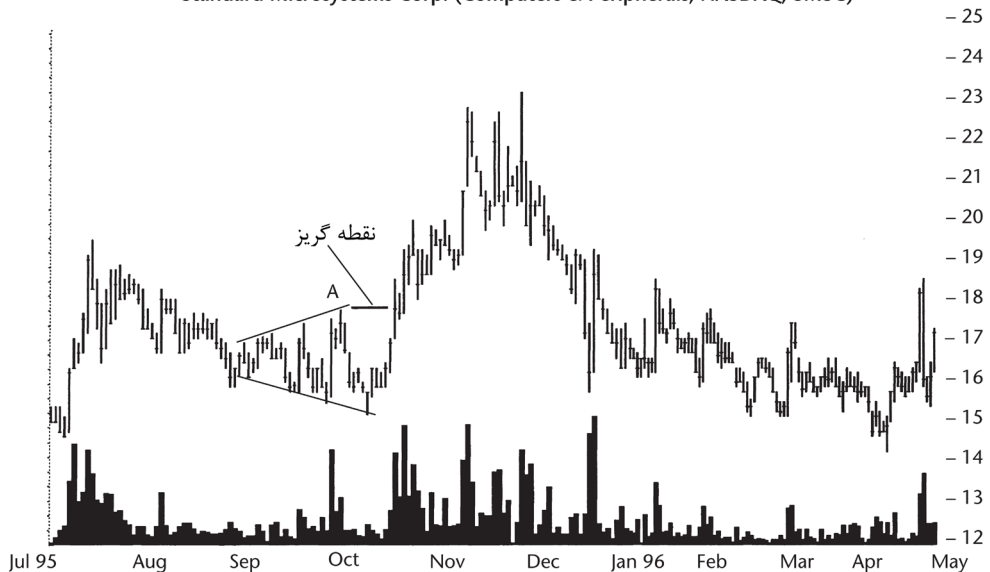
برخوردها: کف رو به گسترش نیاز به حداقل دو فرود فرعی و دو اوج فرعی دارد تا به آرایشی معتبر بدل شود. اگر برخورد قیمت کمتر از این تعداد باشد، بدان معناست که الگو را اشتباه شناسایی کرده‌اید. منظور از اوج و فرود فرعی چیست؟ اوج‌های فرعی هنگامی ایجاد می‌شوند که روند قیمت رو به بالا باشد،

سپس به پایین بازگردد و قلّه واضحی ایجاد شود. فرودهای فرعی بالعکس اوج فرعی است و در آن حرکت قیمت رو به پایین بوده، سپس رو به بالا برمیگردد و دژه واضحی نمایان می‌شود. شکل ۱،۱ پنج اوج و فرود فرعی را نشان می‌دهد که با اعداد مشخص شده است. اعداد فرد نمایانگر اوج‌های فرعی و اعداد زوج نمایانگر فرودهای فرعی هستند. لازم به یادآوری است که اوج‌ها و فرودهای فرعی نیاز به تناوب ندارند. تنها کافی است تا حداقل دوتای آن‌ها را در هرجایی پیدا کنید.

حجم معاملات: هیچ‌چیز جادویی در روند حجم معاملات وجود ندارد. برای تحلیل حجم معاملات از رگرسیون خطی از ابتدای آرایش تا نقطه پایانی استفاده کرده‌ام؛ اما این کار را برای نقطه گریز قیمت انجام نمی‌دهم. معمولاً گریز یک ماه پس از پایان آرایش ایجاد می‌شود و در بررسی‌هایم دریافتیم که حجم معاملات در حدود ۵۷٪ از مواقع رشد می‌کند. اگر با دقت به کف‌های رو به گسترش بنگرید، مشاهده می‌کنید که حجم معاملات معمولاً تابع قیمت است. در شکل ۱،۱، کاهش قیمت از قلّه ۱ به فرورفتگی ۲ با پسرقت حجم معاملات همراه است. هنگامی که قیمت از نقطه ۲ به نقطه ۳ افزایش می‌یابد، حجم معاملات نیز رشد می‌کند. اگر اوج حجم معاملات در اواخر نوامبر و اواخر ژانویه را مشاهده کنید، شبیه حرف U لاتین است. الگوی حجم معاملات U شکل، کمی بیشتر از اشکال دیگر اتفاق می‌افتد.

Standard Microsystems Corp. (Computers & Peripherals, NASDAQ, SMSC)

شکل ۱،۲. گریز زمانی رخ می‌دهد که قیمت بالاتر از بالاترین اوج بسته شود که در نقطه A مشخص شده است.

گریز: شناسایی دقیق نقطه گریز در آرایش‌های رو به گسترش کار دشواری است. برای یافتن نقطه گریز، به دنبال نقاط نفوذ قیمت در خط روندهای فوقانی و تحتانی و همچنین حرکات ممتد قیمت می‌گردم. در صورتی که

قیمت به خط روند نفوذ کند؛ آن نقطه نفوذ قیمت نقطه گریز است. در صورتی که قیمت در حرکت رو به بالای خود به خط روند فوقانی برسد و در آن نفوذ نکند، به اوج فرعی قبلی بازمی‌گردد و خطی افقی به عنوان خط مقاومت رسم می‌کنم. من این خط را در محور زمان به جلو می‌برم تا قیمت از آن عبور کند. هنگامی که قیمت به خط مقاومت یادشده نفوذ کرد، گریز اتفاق می‌افتد.

برای تشریح بهتر این موضوع مثالی می‌زنم. کف رو به گسترش شکل ۱،۲ را در نظر بگیرید. روند پیش از پیدایش آرایش، نزولی بود. دو خط روند، طرح الگوی پهن شونده‌ای را نمایان می‌سازد که با آرایش رو به گسترش مورد انتظار مطابقت دارد. در این تصویر شاهد پیدایش بیش از ۲ فرود و اوج فرعی هستیم که با معیارهای ذکرشده در جدول ۱،۱ هم‌خوانی دارد.

نقطه گریز کجاست؟ پاسخ ساده است. اگر خط روند فوقانی رو به بالا را امتداد دهید، درمی‌یابید که با افزایش قیمت به بالای خط، هشدار گریز رو به بالا صادر می‌شود. سپس برای تعیین گریز واقعی قیمت، خطی موازی با بالاترین اوج فرعی رسم نمایید. نقطه A به‌عنوان بالاترین اوج در آرایش مشخص شده است.

ارزیابی ناکامی الگو

شکل ۱،۳ ناکامی کف رو به گسترش را نشان می‌دهد. قیمت‌ها کاهش می‌یابد و از اواخر ماه آوریل تا اوت، آرایش جستن گریه مرده (بهبودی نسبی پس از سقوط قیمت) پدیدار می‌شود. صرف‌نظر از جذابیت آرایش جستن گریه مرده، من هیچ توصیه‌ای برای ورود به موقعیت معاملاتی در آن آرایش نمی‌کنم. برای ۶ ماه تا یک سال از این توصیه پیروی کنید تا در این مدّت وضعیت بنیادی شرکت بهبود یابد. ۳ هفته قبل از پیدایش آرایش و در واکنش به آرایش جستن گریه مرده، قیمت رو به بالا حرکت می‌کند. در ماه ژوئن، قیمت برای بیش از یک ماه در سقف آرایش به‌صورت افقی حرکت کرد. در این مدّت، قیمت به بالاتر از اوج آرایش افزایش یافت (به نقطه A نگاه کنید). گریز زمانی اتفاق می‌افتد که قیمت بتواند بالاتر از اوج یا پائینتر فرود آرایش بسته شود. نقطه A گریزی رو به بالا نیست، زیرا قیمت در ۳۳،۸۸ بسته می‌شود که کمتر از اوج آرایش در ۳۴،۲۵ است. در روز بعد، قیمت قلّه‌ای بالاتر از اوج آرایش می‌سازد؛ اما در نهایت در زیر اوج آرایش بسته می‌شود. با این حال ببینید پس از افت قیمت در اواسط جولای چه اتفاقی می‌افتد. قیمت به زیر پایین‌ترین سطح الگو رفته و در آنجا بسته می‌شود.

نیاز است تا قیمت در زیر ۳۰،۳۸ بسته شود؛ اما قیمت در ۲۹،۸۸ بسته می‌شود. این مقدار کافی است تا

۱. آرایش جستن گریه مرده (Dead-Cat Bounce) یکی از الگوهای قیمتی مورد استفاده توسط تحلیل گران تکنیکی است. آرایش جستن گریه مرده، اصطلاحی در بازارهای سهام برای بهبود کوتاه‌مدت قیمت پس از کاهشی طولانی مدت است. اصطلاح «جستن گریه مرده» از این ایده مشتق شده است که «حتی یک گریه مرده اگر از ارتفاع بلندی بیفتد، جهش خواهد کرد.» اولین استفاده از این عبارت به سال ۱۹۸۵ بازمی‌گردد که روزنامه‌نگاری هنگام سقوط بازارهای سهام سنگاپور و مالزی در طول رکود اقتصادی از این اصطلاح استفاده کرد. این آرایش به‌عنوان الگوی ادامه‌دهنده عمل می‌کند. به‌طور مثال، اولین بازگشت و اصلاح

هشدار گریز رو به پایین صادر شود. در عرض یک هفته پس از کاهش قیمت به زیرالگو، سهم ۳۳ رشد می‌کند و به آرامی به صعود ادامه می‌دهد. شکل ۱،۳ ناکامی ۵ درصدی نام دارد. قیمت گریز رو به پایین دارد؛ اما قبل از حرکت رو به بالا، برای ادامه حرکت در مسیر گریز ناتوان است. عکس آن هم برای ناکامی ۵ درصدی رو به بالا مصداق دارد: قیمت قبل از بازگشت و سقوط، کمتر از ۵٪ صعود می‌کند.

شکل ۱،۳. الگوی کف رو به گسترش پس از الگوی جستن گربه مرده شکل می‌گیرد. هنگامی که قیمت پایین‌تر از فرود الگو بسته می‌شود، گریز رو به پایین اتفاق می‌افتد. نقطه A محدوده‌ای است که قیمت بالاتر از اوج الگو حرکت کرده؛ اما بالاتر از آن بسته نمی‌شود. این آرایش ناکام مانده است؛ زیرا قیمت قبل از بازگشت، کمتر از ۵٪ به زیر نقطه گریز کاهش می‌یابد.

آمار و ارقام

جدول ۱،۲ آمار جامع الگوی نموداری کف رو به گسترش را نشان می‌دهد.

تعداد آرایش: من با بررسی ۵۰۰ سهم مابین سال‌های ۱۹۹۱ تا ۲۰۰۴، ۲۳۷ الگو پیدا کردم.

بازگشتی یا ادامه‌دهنده: می‌توانید ببینید که اکثر الگوها بازگشتی هستند نه ادامه‌دهنده. بنا بر تعریف در

الگویی تحتانی، قیمت از بالا وارد الگو می‌شود و از هر راهی که پیدا کند از آن خارج می‌گردد. در بازار افزایشی،

الگوهای بازگشتی از الگوهای ادامه‌دهنده بهتر عمل می‌کنند؛ اما الگوهای ادامه‌دهنده در بازار کاهشی بهتر هستند.

جدول ۱/۲

آمار جامع

توضیحات	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهشی، گریز رو به بالا	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهشی، گریز رو به پایین
تعداد آرایش	۹۲	۳۴	۷۹	۳۲
بازگشتی، ادامه‌دهنده	۹۲ بازگشتی	۳۴ بازگشتی	۷۹ ادامه‌دهنده	۳۲ ادامه‌دهنده
عملکرد (بازگشتی، ادامه‌دهنده)	۲۳٪ بازگشتی	۲۱٪ بازگشتی	۱۱٪ ^a بازگشتی	۹٪ ^a بازگشتی
	۱۳ ^a ٪ ادامه‌دهنده	۱۶ ^a ٪ ادامه‌دهنده	۱۵٪ ^a ادامه‌دهنده	۱۹٪ ^a ادامه‌دهنده
میانگین افزایش یا کاهش	۲۷٪	۲۱٪	۱۵٪	۱۸٪
افزایش یا کاهش فراتر از ۴۵٪	۱۸ یا ۲۰٪	۵ یا ۱۵٪	۱ یا ۱۱٪	۲ یا ۶٪
تغییر پس از پایان روند	۳۴٪	۳۵٪	۵۱٪	۴۶٪
عملکرد الگوی ناقص	۵۱ ^a ٪	۲۸ ^a ٪	۲۶٪ ^a	۴۳٪ ^a
تغییرات شاخص S&P500	۱۴٪	۳٪	۱٪	۱۱٪
روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی	۱۱۲	۶۵	۴۰	۲۴

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

میانگین افزایش یا کاهش: بر اساس آمار و ارقام موجود، بازار افزایشی عملکرد گریزهای رو به بالا و بازار کاهشی عملکرد گریزهای رو به پایین را بهبود می‌بخشد. به این موضوع از این زاویه بنگرید که چگونه موجی بلند می‌تواند تمامی کشتی‌های سر راهش را جابجا کند. این مثال نشان می‌دهد که چگونه دادوستد در روند غالب بازار می‌تواند نتایج شما را بهبود ببخشد.

افزایش یا کاهش فراتر از ۴۵٪: این الگو به ندرت عملکرد خارق‌العاده دارد. بهترین عملکرد هنگامی است که گریز رو به بالا در بازار افزایشی رخ دهد و تنها در ۲۰٪ مواقع، رشد بیش از ۴۵٪ ایجاد می‌شود. ممکن است این رقم زیاد به نظر برسد، اما سایر الگوها ارقام بهتری دارند؛ بنابراین از این الگو انتظار زیادی نداشته باشید. گریزهای رو به پایین تقریباً هیچ‌وقت به‌خوبی آمار پیشین نیستند.

تغییر پس از پایان روند: در بازار افزایشی و پس از رسیدن به فرود نهایی، به‌طور میانگین ۵۱٪ افزایش قیمت ایجاد می‌شود. همچنین در بازار کاهشی، رشد قیمت پس از رسیدن به فرود نهایی ۴۶٪ است؛ بنابراین، وقتی پایان روند نزولی را شناسایی کردید، آن سهم را خریده و سوار موج افزایشی قیمت شوید.

جدول ۱/۳
رتبه ناکامی الگو

حداکثر افزایش یا کاهش قیمت برحسب درصد (%)	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهششی، گریز رو به بالا	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهششی، گریز رو به پایین
۵ (سربه سر)	۹ یا ۱۰٪	۳ یا ۹٪	۱۳ یا ۱۶٪	۳ یا ۹٪
۱۰	۲۳ یا ۲۵٪	۱۰ یا ۲۹٪	۲۷ یا ۳۴٪	۸ یا ۲۵٪
۱۵	۳۳ یا ۳۶٪	۱۴ یا ۴۱٪	۴۶ یا ۵۸٪	۱۸ یا ۵۶٪
۲۰	۴۳ یا ۴۷٪	۱۹ یا ۵۶٪	۵۲ یا ۶۶٪	۱۹ یا ۵۹٪
۲۵	۵۴ یا ۵۹٪	۲۰ یا ۵۹٪	۶۳ یا ۸۰٪	۲۴ یا ۷۵٪
۳۰	۶۳ یا ۶۸٪	۲۴ یا ۷۱٪	۷۰ یا ۸۹٪	۲۶ یا ۸۱٪
۳۵	۷۰ یا ۷۶٪	۲۶ یا ۷۶٪	۷۳ یا ۹۲٪	۲۷ یا ۸۴٪
۵۰	۷۴ یا ۸۰٪	۳۲ یا ۹۴٪	۷۸ یا ۹۹٪	۳۰ یا ۹۲٪
۷۵	۸۴ یا ۹۱٪	۳۳ یا ۹۷٪	۷۹ یا ۱۰۰٪	۳۲ یا ۱۰۰٪
بالای ۷۵	۹۲ یا ۱۰۰٪	۳۴ یا ۱۰۰٪	۷۹ یا ۱۰۰٪	۳۲ یا ۱۰۰٪

عملکرد الگوی ناقص: تعداد اندکی الگوی ناقص وجود دارد؛ بنابراین آمار مربوط به این قسمت قابل اعتماد نیست. با این حال اگر مشاهده نمودید که قیمت پس از گریز به میزان کمتر از ۵٪ حرکت نمود و سپس به درون الگو بازگشت، این نشان دهنده تغییر مسیر قیمت است و باید در صورتی که قیمت از جهت مخالف گریز نمود، وارد معامله در آن جهت شوید.

تغییرات شاخص S&P500: تغییرات شاخص S&P500 را با میانگین افزایش و کاهش سهام مقایسه کنید. حرکات بزرگ در قیمت سهام، وابسته به حرکات بزرگ در شاخص است. برای کسب بهترین عملکرد با روند غالب بازار معامله کنید (گریزهای رو به بالا در بازارهای افزایشی و گریزهای رو به پایین در بازارهای کاهششی).

روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی: بین ۱ تا ۴ ماه طول می کشد تا قیمت به اوج یا فرود نهایی برسد. آمارها نشان می دهند که حرکت قیمت در بازار کاهش کوتاها تر از بازار افزایشی است؛ بنابراین کاهش قیمت پس از کف رو به گسترش در بازار کاهش باید شیب تندتری نسبت به افزایش قیمت در بازار افزایشی داشته باشد.

جدول ۱،۳، میزان ناکامی کفهای رو به گسترش را نشان می دهد. کمترین رتبه ناکامی در نقطه سربه سر ۵ درصدی، متعلق به بازار کاهششی با ۹٪ است. همگام با تغییر حداکثر افزایش یا کاهش قیمت، رتبه ناکامی الگو به سرعت بالا می رود. برای افزایش ۱۰٪، ناکامی کفهای رو به گسترش بین ۲ تا ۳ برابر بیش از میزان ناکامی ۵٪

جدول ۱/۴

آمار و ارقام گریز و پس از گریز

شرح	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهش، گریز رو به بالا	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهش، گریز رو به پایین
فاصله پایان آرایش تا گریز	۳۰ روز	۲۳ روز	۳۹ روز	۲۳ روز
پراکندگی گریزهای رخ داده در سه دامنه (پایینی، مرکزی، بالایی) ۱۲ ماه گذشته	۰/۲۰، ۰/۴۴، ۰/۳۶	۰/۴۱، ۰/۳۸، ۰/۲۱	۰/۷۱، ۰/۲۷، ۰/۱۰	۰/۷۸، ۰/۱۹، ۰/۳
درصد افزایش / کاهش در سه دامنه (پایینی، مرکزی، بالایی) ۱۲ ماه گذشته	۰/۲۸، ۰/۲۴، ۰/۳۰	۰/۱۹، ۰/۲۶، ۰/۱۵	۰/۱۷، ۰/۱۳، ۰/۸	۰/۲۴، ۰/۱۳، ۰/۲۱
بارگشت به محدوده گریز / عقب نشینی	۰/۴۱	۰/۴۴	۰/۴۲	۰/۵۶
میانگین زمان بازگشت به محدوده گریز / عقب نشینی	۱۳ روز	۱۰ روز	۱۲ روز	۱۱ روز
میانگین افزایش / کاهش برای الگوهای با بازگشت به محدوده گریز / عقب نشینی	۰/۲۵	۰/۱۵ ^۱	۰/۱۲	۰/۱۹ ^۳
میانگین افزایش / کاهش برای الگوهای بدون بازگشت به محدوده گریز / عقب نشینی	۰/۲۸	۰/۲۵ ^۱	۰/۱۷	۰/۱۸ ^۳
عملکرد شکاف در روز گریز	۰/۲۳ ^۱	۰/۳۰ ^۱	۰/۱۵ ^۳	۰/۴۲ ^۳
عملکرد بدون شکاف در روز گریز	۰/۲۸	۰/۲۰	۰/۱۵ ^۳	۰/۱۸ ^۳
میانگین اندازه شکاف	\$ ۰/۷۴	\$ ۰/۳۴	\$ ۲/۱۷	\$ ۰/۹۲
افزایش جزئی در گریز رو به پایین	نامشخص	نامشخص	نامشخص	نامشخص
کاهش جزئی در گریز رو به بالا	۴۳ از ۵۴ یا ۸۰/۸۰	۱۱ از ۱۷ یا ۶۵/۶۵	۲۸ از ۴۲ یا ۶۷/۶۷	۱۱ از ۱۷ یا ۶۵/۶۵
عملکرد افزایش جزئی	نامشخص	نامشخص	نامشخص	نامشخص
عملکرد کاهش جزئی	۰/۲۹	۰/۲۰ ^۱	نامشخص	نامشخص
ناکامی افزایش جزئی درون ساختاری	۴ از ۹۲ یا ۴/۴	۲ از ۳۴ یا ۶/۶	۸ از ۷۹ یا ۱۰/۱۰	۴ از ۳۲ یا ۱۳/۱۳
ناکامی کاهش جزئی درون ساختاری	۱۶ از ۹۲ یا ۷/۷	۱۱ از ۳۴ یا ۳/۳	۵ از ۷۹ یا ۶/۶	۲ از ۳۲ یا ۶/۶

حرف ه به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

است.

بیش از نیمی از الگوها با گریز رو به پایین، در کاهش بیش از ۱۵٪ ناکام می‌مانند. در گریزهای رو به بالا، نیمی از الگوها پس از افزایش ۱۵ تا ۲۵٪، ناکام می‌شوند.

این نتایج نشان می‌دهد که نمی‌توان به افزایش یا کاهش چشمگیر قیمت پس از کف رو به گسترش اعتماد کرد. با بررسی دقیق هر ردیف از جدول مشاهده می‌کنیم که کف‌های رو به گسترش در بازار افزایشی با گریزهای رو به بالا، پایین‌ترین میزان ناکامی را دارند؛ بنابراین اگر الگو در بازار افزایشی با گریزی رو به بالا شکل گرفت، فرصت خرید مناسبی در برابر شما قرارگرفته است.

راه دیگر استفاده از جدول ۱،۳ این است که احتمال ناکامی موقعیت معاملاتی را ارزیابی می‌کند. اگر کارمزد معاملات ۵٪ بوده و به دنبال بازدهی ۲۰٪ باشید، چه تعداد الگو در بازار افزایشی با گریز رو به بالا در رشد حداقل ۲۵٪ (۲۰+۵) ناتوان خواهند بود؟ پاسخ: ۵۹٪. این رقم بدین معناست که تنها ۴۱٪ الگوها به مقدار مورد انتظار شما افزایش می‌یابند.

جدول ۱،۴ آمار مربوط به عملکرد پس از گریز را نشان می‌دهد.

فاصله پایان آرایش تا گریز: فاصله‌ای زمانی بین آخرین لمس خط روند و بسته شدن قیمت بالای آن خط، به‌طور میانگین بین ۳ تا ۵ هفته خواهد بود. فاصله پایان آرایش تا گریز در بازار افزایشی در مقایسه با بازار کاهشی طولانی‌تر است، زیرا غالباً نزول قیمت در بازار کاهشی با شیب تندتری رخ می‌دهد.

موقعیت سالانه: اکثر گریزها در پایین‌ترین محدوده قیمت سالانه رخ می‌دهند. این یافته برای گریزهای رو به پایین به‌خصوص در بازار کاهشی بسیار مهم است. تنها استثنا بازار افزایشی است که در آن ۴۴٪ از گریزها در محدوده مرکزی قیمت‌های سالانه رخ می‌دهد.

عملکرد موقعیت سالانه: در اکثر مثال‌های ثبت‌شده، تعداد نمونه اندک است و نمی‌توان به نتایج آن اعتماد کرد. بهترین عملکرد در کف‌های رو به گسترشی که دنبال گر روند بازار (گریز رو به بالا در بازار افزایشی، گریز رو به پایین در بازار کاهشی) باشند، در نزدیکی دامنه بالایی سالانه ایجاد می‌شود.

بازگشت به محدوده گریز و عقب‌نشینی: احتمال بازگشت به محدوده گریز و عقب‌نشینی حدود ۴۳ درصد است و در این مورد کف‌های رو به گسترش در بازار کاهشی با گریز رو به پایین استثنا هستند. این الگو در بازار کاهشی با گریز رو به پائین، در ۵۶٪ مواقع دچار عقب‌نشینی می‌شود. باین‌حال درصدهای یادشده برای شکل‌دهی راهبرد معاملاتی مناسب نیست.

میانگین زمان برای بازگشت به محدوده گریز کمتر از ۲ هفته خواهد بود. در بیشتر موارد، هنگامی که بازگشت به محدوده گریز یا عقب‌نشینی اتفاق می‌افتد، عملکرد الگو آسیب می‌بیند. در هنگام گریزهای رو به بالا، به دنبال مقاومت بالاسری و هنگام گریزهای رو به پایین به دنبال حمایت پایین‌دستی بگردید. اگر محدوده تراکم قیمت نزدیک است (بافاصله کمتر از ۵٪)، قیمت احتمالاً رو به آن ناحیه کشیده خواهد شد؛ اما مقاومت بالاسری حرکت روند را کند می‌نماید و از عملکرد الگو می‌کاهد.

شکاف‌ها: شکاف‌ها به عملکرد الگو در بازار کاهشی کمک می‌کنند؛ اما این نتیجه‌گیری ممکن است با بررسی نمونه‌های بیشتر تغییر کند. در بازار افزایشی، شکاف در روز گریز یا باعث کاهش عملکرد الگو شده و یا تأثیری بر عملکرد آن نخواهد داشت.

افزایش یا کاهش جزئی: چهار سطر بعدی جدول ۱،۴ به این مسئله می‌پردازد که اگر افزایش یا کاهشی جزئی اتفاق افتد، چگونه رخ می‌دهد و عملکرد الگو چگونه خواهد بود؟ در بازار افزایشی در ۸۰٪ موارد، کاهش جزئی به درستی گریز رو به بالا را پیش‌بینی می‌کند. در حالات دیگر، موفقیت کمتر است و پیش‌بینی درست در دوسوم مواقع رخ می‌دهد. شکل ۱،۱ و شکل ۱،۴ به ترتیب، نمونه‌های سودمندی از کاهش جزئی و افزایش جزئی ارائه می‌دهند. برای اطلاعات بیشتر به فصل واژه‌نامه و روش‌شناسی مراجعه کنید. هنگامی که گریز با روند غالب بازار هماهنگ است (گریز رو به بالا در بازار افزایشی و گریز رو به پایین در بازار کاهشی)، عملکرد الگو بهبود پیدا می‌کند و افزایش یا کاهش جزئی اتفاق می‌افتد. برای معاملات ضد روند، عملکرد الگو پس از افزایش یا کاهش جزئی آسیب می‌بیند.

افزایش یا کاهش جزئی درون ساختاری: افزایش یا کاهش جزئی درون ساختاری، شبیه حلقه‌های کوچکی هستند که از خطوط روند آویزان شده‌اند. این افزایش‌ها یا کاهش‌های جزئی، در واقع حرکات ناکام ماندهٔ قیمت برای گریزند. افزایش‌ها یا کاهش‌های جزئی درون ساختاری به احتمال ۱۳٪ یا کمتر اتفاق می‌افتد.

جدول ۱،۵ توزیع فراوانی روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی را نشان می‌دهد. از آمار برای تخمین زمان رسیدن به اوج یا فرود نهایی استفاده کنید. به‌عنوان مثال در بازار کاهشی با گریز رو به پایین، بیش از نیمی (۵۳٪) از الگوها طی ۲ هفته به پایین‌ترین حد می‌رسند. در انتهای دیگر جدول، تقریباً نیمی از الگوها (۴۵٪) در بازار افزایشی بیش از ۲ ماه (بالای ۷۰ روز) زمان نیاز دارند تا به محدودهٔ اوج نهایی برسند.

به انحرافات اندکی که در روزهای ۳۵ و ۴۲ رخ می‌دهد توجه کنید. بازار کاهشی با گریز رو به بالا و بازار افزایشی با گریز رو به پایین، تغییرات روند بیشتری را در آن دوره نشان می‌دهند؛ بنابراین بین ۵ تا ۶ هفته پس از گریز، شاهد تغییر روند قیمت باشید.

جدول ۱،۶ آمار متناسب با اندازه را نشان می‌دهد. به خاطر داشته باشید که نمونه‌های این بررسی کوچک‌اند. **ارتفاع:** عملکرد الگوهای بلند نسبت به الگوهای کوتاه بهتر است. قبل از آنکه در کف رو به گسترش معامله کنید، ارتفاع آن را محاسبه کنید و عدد به‌دست‌آمده را بر قیمت گریز تقسیم نمایید. اگر نتیجه بیشتر از میانۀ قیدشده در جدول باشد، الگویی بلند خواهید داشت. با این شیوه ممکن است عملکرد بهینه‌تری رخ ندهد؛ اما احتمال آن وجود دارد.

پهنای: الگوهای پهن معمولاً از الگوهای باریک بهتر عمل می‌کنند. من از میانۀ طول به‌عنوان وجه تمایز بین الگوهای باریک و پهن استفاده نموده‌ام.

میانگین طول آرایش: میانگین طول بین ۱ تا ۲ ماه است.

جدول ۱/۵

توزیع فراوانی روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی

روزها	۷	۱۴	۲۱	۲۸	۳۵	۴۲	۴۹	۵۶	۶۳	۷۰	۷۰ >
بازار کاهشی، گریز رو به بالا	٪۲۹	٪۶	٪۱۲	٪۶	٪۹	٪۳	٪۳	٪۹	٪۶	٪۰	٪۱۸
بازار افزایشی، گریز رو به بالا	٪۱۴	٪۱۳	٪۵	٪۳	٪۲	٪۵	٪۳	٪۱	٪۳	٪۴	٪۴۵
بازار کاهشی، گریز رو به پایین	٪۲۵	٪۲۸	٪۱۹	٪۶	٪۳	٪۰	٪۳	٪۳	٪۰	٪۰	٪۱۳
بازار افزایشی، گریز رو به پایین	٪۲۴	٪۱۵	٪۹	٪۴	٪۵	٪۱۰	٪۵	٪۸	٪۱	٪۱	٪۱۸

جدول ۱/۶

آمار اندازه

شرح	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهشی، گریز رو به بالا ^a	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهشی، گریز رو به پایین ^a
عملکرد الگوی بلند	٪۲۷	٪۲۸	٪(۱۷)	٪(۲۴)
عملکرد الگوی کوتاه	٪۲۶	٪۱۶	٪(۱۳)	٪(۱۲)
میانۀ نسبت ارتفاع به قیمت گریز برحسب درصد	٪۱۵/۱۳	٪۱۸/۰۶	٪۱۷/۵۰	٪۲۰/۰۶
عملکرد الگوی باریک	٪۳۱	٪۲۲	٪(۱۵)	٪(۱۹)
عملکرد الگوی پهن	٪۲۲	٪۱۹	٪(۱۵)	٪(۱۸)
میانۀ طول	روز ۴۵	روز ۳۱	روز ۴۹	روز ۳۵
میانگین طول آرایش	روز ۵۵	روز ۳۵	روز ۵۵	روز ۵۲
عملکرد الگوی کوتاه و باریک	٪۳۰	٪۱۶	٪(۱۴)	٪(۱۳)
عملکرد الگوی کوتاه و پهن	٪۱۹ ^a	٪۱۵	٪(۱۱) ^a	٪(۹)
عملکرد الگوی بلند و پهن	٪۲۴	٪۲۴	٪(۱۶) ^a	٪(۲۳)
عملکرد الگوی بلند و باریک	٪۳۶ ^a	٪۳۰	٪(۱۹) ^a	٪(۲۴)

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

ترکیب ارتفاع و پهنا: الگوهای بلند و باریک عملکرد بهتری نسبت به سایر ترکیبات دارند. بهتر است از الگوهای کوتاه و پهن صرف نظر کنید، زیرا بدترین عملکرد را دارند.

جدول ۱،۷ آمار متناسب با حجم معاملات در کف‌های رو به گسترش را نشان می‌دهد. تعداد نمونه در این جدول ناچیز است؛ بنابراین نتایجی که از نمونه‌های بزرگ‌تر به دست می‌آید متفاوت خواهد بود.

روند حجم معاملات: گریزهای رو به بالا با روند کاهشی حجم معاملات و گریزهای رو به پایین با روند افزایشی در حجم معاملات، عملکرد بهتری را دارند.

اشکال حجم معاملات: در تمام موارد، شکل نامنظم حجم معاملات (نه U شکل و نه گنبدی شکل) بهتر از اشکال دیگر عمل می‌کند. شکل نامنظم در حجم معاملات شامل روندهای مسطح، افزایشی (رو به بالا) و کاهشی (رو به پایین) است.

حجم معاملات هنگام گریز: الگوها در بازار کاهشی، پس از گریز با حجم معاملات سنگین عملکرد بهتری دارند. دو ستون دیگر جدول ۱،۷ یا تفاوتی را نمایش نمی‌دهد و یا حجم معاملات سبک در هنگام گریز عملکرد بهتری دارد.

جدول ۱،۷

آمار حجم معاملات

شرح	بازار افزایشی، گریز رو به بالا ^a	بازار کاهشی، گریز رو به بالا ^a	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهشی، گریز رو به پایین ^a
عملکرد روند افزایشی در حجم معاملات	٪۲۵	٪۱۶	٪(۱۷)	٪(۱۹)
عملکرد روند کاهشی در حجم معاملات	٪۲۹	٪۲۷	٪(۱۲)	٪(۱۸)
عملکرد الگوی U در حجم معاملات	٪۲۹	٪۱۸	٪(۱۵)	٪(۱۸)
عملکرد الگوی گنبدی در حجم معاملات	٪۲۱	٪۲۲	٪(۱۴) ^a	٪(۱۸)
عملکرد الگویی به‌غیر از U و گنبدی در حجم معاملات	٪۳۲	٪۲۶	٪(۱۶) ^a	٪(۲۰)
عملکرد حجم معاملات سنگین در هنگام گریز	٪۲۶	٪۲۵	٪(۱۵)	٪(۱۹)
عملکرد حجم معاملات سبک در هنگام گریز	٪۲۸ ^a	٪۱۲	٪(۱۵) ^a	٪(۱۵)

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

شیوه‌های دادوستد

جدول ۱،۸ شیوه‌های دادوستد در کف رو به گسترش را نشان می‌دهد.

قانون اندازه‌گیری: اولین راهبرد معاملاتی، تعیین مقدار بازده در موقعیت معاملاتی است. قانون اندازه‌گیری به پیش‌بینی این مقدار کمک می‌کند. برای به دست آوردن ارتفاع آرایش، بالاترین اوج را از پایین‌ترین فرود تفریق کنید. سپس این مقدار را به بالاترین اوج اضافه کنید تا هدف قیمت پس از گریز رو به بالا به دست آید. همچنین اگر این مقدار را از پایین‌ترین فرود کم کنید، هدف قیمت در گریز رو به پایین به دست می‌آید. در بازار افزایشی، این روش به درستی در ۵۹٪ موارد، هدف قیمت در گریز رو به بالا را پیش‌بینی می‌کند. بدترین عملکرد این روش هنگامی است که کف‌های رو به گسترش در بازار کاهشی، گریز رو به پایین دارند. این شرایط تنها در ۳۱٪ از موارد، هدف پیش‌بینی شده محقق می‌شود. من مقادیر بالای ۸۰٪ را مناسب می‌دانم. در مجموع ارقام این بخش بسیار پایین است.

شکل ۱،۴ محاسبه هدف قیمت را به صورت واضح‌تری نشان می‌دهد. نقطه A نشان‌دهنده بالاترین اوج در الگوی نموداری با قیمت ۱۴،۱۳ است و پایین‌ترین فرود در نقطه B در قیمت ۱۲ است. ارتفاع آرایش تفاوت بین این دو یعنی ۲،۱۳ است. برای به دست آوردن هدف قیمت در روند افزایشی، عدد به دست آمده را با بالاترین اوج جمع می‌کنیم که نتیجه آن عدد ۱۶،۲۶ است. من هدف قیمت در روند نزولی را با کم کردن ارتفاع آرایش از پایین‌ترین فرود محاسبه نموده‌ام (۱۲ منهای ۲،۱۳ می‌شود ۹،۸۷). در شکل ۱،۴ مشاهده می‌کنید که قیمت به هدف خود در روند نزولی نرسیده است.

در کف آرایش، Long Position بازکنید: هنگامی که کف رو به گسترش با دو فرود و اوج فرعی آشکار شد، می‌توانید به معامله با آن فکر کنید. هنگامی که قیمت از خط روند تحتانی بازمی‌گردد، سهم را بخرید و زمانی که سهم رو به پایین چرخید، آن را بفروشید. چرخش نزولی قیمت ممکن است به شکل افزایش جزئی در امتداد مسیر آرایش رخ دهد. همچنین ممکن است قیمت به طور کامل به طرف دیگر رفته و به خط روند فوقانی برخورد نموده و سرازیر شود. باید خاطرنشان کرد که آرایش می‌تواند بخشی از گریز رو به بالا باشد؛ بنابراین فروش سریع جایز نیست زیرا از مقدار سود شما می‌کاهد.

حدّ زیان Long Position: در روند صعودی قیمت، حدّ زیان را ۰،۱۵ در زیر فرود فرعی قرار دهید. اگر قیمت سهام برگردد و سرازیر شود، زیان کمی خواهید داشت. زمانی که سهام به طرف دیگر آرایش افزایش پیدا نمود، حدّ زیان خود را به میزان ۰،۱۵ تا زیر فرود فرعی قبلی افزایش دهید. فرود فرعی ممکن است به شکل نقطه مقاومت عمل کند؛ بنابراین قبل از آنکه سهام خود را به پول نقد تبدیل کنید، به سهام این شانس را می‌دهید که با خط مقاومت مقابله کند.

در اوج آرایش وارد Short Position شوید: شیوه معامله برای گریزهای رو به پایین مشابه است. هنگامی که

قیمت خط روند فوقانی را لمس نمود و شروع به کاهش کرد، وارد Short Position شوید.

حدّ زیان Short Position: دستور حدّ زیان را ۰٫۱۵، بالاتر از بالاترین اوج در آرایش قرار دهید و سپس دعا کنید تا قیمت کاهش یابد.

جابجایی دستور توقف: اگر شناس با شما یار باشد و قیمت سرازیر شود، دستور توقّف خود را به پایین حرکت دهید. از نقطه اوج فرعی قبلی استفاده کنید و دستور توقف را ۰٫۱۵، بالاتر از آن قرار دهید.

سایر موارد: اگر قیمت سهم افزایش یا کاهشی جزئی را نشان داد، ورود به معامله را در نظر بگیرید. این هشدار قابل اعتماد برای گریز است. از این موقعیت استفاده کنید، اما مطمئن شوید که حدّ زیان خود را در قیمت مربوطه قرار داده‌اید تا در صورتی که روند قیمت به مسیر مطلوب پیش نرفت، حدّ زیان از شما محافظت کند.

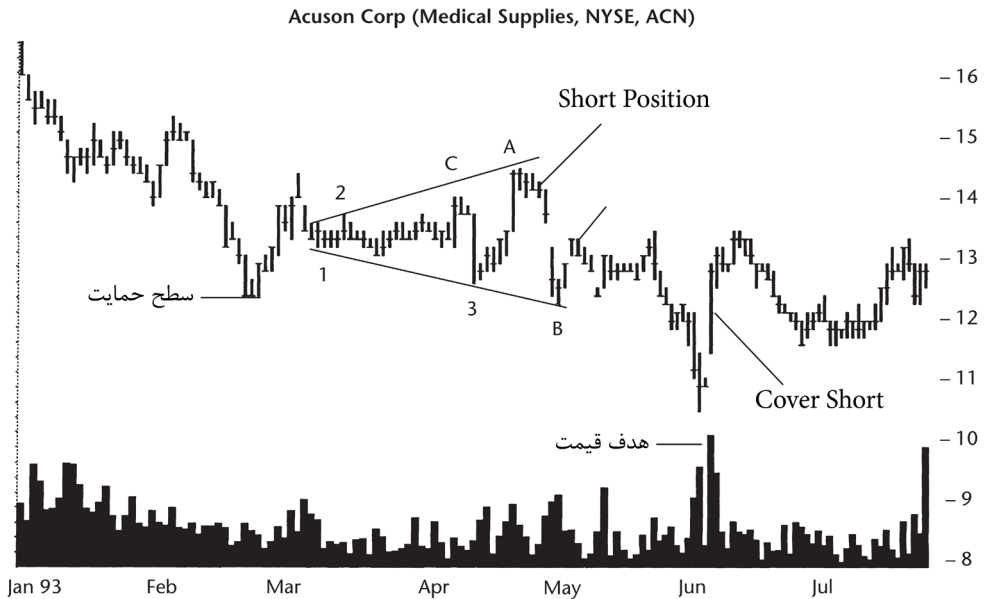
جدول ۱/۸

شیوه‌های دادوستد

راهبردهای معاملاتی	تفسیر
قانون اندازه‌گیری	تفاوت بین بالاترین اوج و پایین‌ترین فرود آرایش را محاسبه نمایید. این مقدار را به اوج فرعی قبلی اضافه و یا از فرود فرعی قبلی کم کنید. نتیجه محاسبات به ترتیب، هدف قیمت برای گریزهای رو به بالا و رو به پایین است.
در کف آرایش، Long Position باز کنید	هنگامی که آرایش رو به گسترش شناسایی شد، پس از بازگشت سهم از خط روند تحتانی خرید کنید.
حدّ زیان موقعیت خرید	حدّ زیان را ۰٫۱۵ در زیر فرود فرعی قرار دهید تا از شما در برابر روند بازگشتی محافظت نماید.
در اوج آرایش، Short Position باز کنید	به محض آنکه قیمت‌ها شروع به ریزش از محدوده خط روند فوقانی نمود، Short Position باز کنید.
حدّ زیان موقعیت فروش	برای محافظت در مقابل گریز قیمت در جهت مخالف، حدّ زیان را ۰٫۱۵ بالای اوج فرعی قرار دهید. هنگامی که قیمت در خط روند تحتانی بازگشت نمود و به بالا حرکت کرد، Short Position خود را Cover کنید. برای گریز رو به پایین، هنگامی که قیمت به نزدیکی هدف و یا هر سطح حمایتی دیگر رسید، Short Position خود را Cover کنید.
جابجایی دستور توقف	زمانی که قیمت‌ها اوج جدید (در Long Position) و فرود جدید (در Short Position) می‌سازند، دستور توقف Long Position یا فروش را به نزدیک‌ترین فرود و یا اوج فرعی بعدی جابجا کنید.
سایر موارد	اگر کف رو به گسترش، افزایش یا کاهشی جزئی در قیمت سهام را نشان دهد، می‌توانید بر این اساس معامله کنید: در هنگام کاهش جزئی وارد Long Position شده و در زمان وقوع افزایش جزئی، Short Position باز کنید.

زمانی که قیمت با گریز از الگوی رو به گسترش خارج شد، فروش سهم را در نزدیکی قیمت هدف در نظر داشته باشید. هیچ تضمینی وجود ندارد که قیمت سهم به هدف مورد نظر خود برسد. در نظر داشته باشید زمانی که خط مقاومت بین قیمت ورود و هدف قرار داشت، خود را برای پایان دادن به موقعیت معاملاتی آماده نمایید. سهام ممکن است به نقطه مقاومت رسیده و دور بزند.

شکل ۱/۴. الگوی کف رو به گسترش با پنج برخورد متناوب. به دلیل پدیدار شدن افزایش جزئی، انتظار داشته باشید گریز رو به پایین باشد.

نمونه دادوستد

«سوزان» فکر می‌کند مغز متفکر خانواده است. هنگامی که شوهر او در هوای بسیار گرم نجاری می‌کند، «سوزان» پشت صفحه کلید کامپیوترش نشسته است. او معامله‌گری فعال است.

هنگامی که کف رو به گسترش شکل ۱،۴ را شناسایی نمود، شروع به تجزیه و تحلیل آن کرد. سهم در اوایل نوامبر سال ۱۹۹۱ به اوج ۳۷،۳۸ افزایش یافت و از آن زمان به بعد کاهش یافت. اکنون قیمت سهم به ۱۴ رسیده است و او درگیر این مسئله است که سهم تا چه میزان افت می‌کند. وی دو محدوده خط روند را ترسیم نمود و

شروع به شمردن نقاط برخورد کرد (در شکل ۱،۴، سه تای آن‌ها با اعداد و نقطه A به‌عنوان چهارمین نوسان متناوب مشخص شده است).

از آنجایی که اکثر آرایش‌های رو به گسترش بعد از ۴ برخورد متناوب تمایل به ایجاد گریز دارند و به این دلیل که قیمت نزدیک اوج آرایش بود و قیمت سرازیر شده بود، سوزان حدس زد که سهم در برخورد بعدی گریز رو به پایین خواهد داشت؛ بنابراین او در قیمت ۱۳،۸۸ Short Position باز نمود. انجام این قمار برای «سوزان» راحت بود. او فوراً حد زیانش را در ۱۴،۲۵ قرار داد که اندکی بالاتر از اوج A بود.

زمانی که سهم طی دو روز سقوط کرد و سریعاً به‌سوی دیگر آرایش رسید و خط روند تحتانی در نقطه B را لمس نمود، «سوزان» بسیار هیجان‌زده شد. معمولاً معاملات او به این آسانی پیش نمی‌رفت. او تصمیم گرفت برای محافظت از سودش اقدام به پایین‌تر آوردن دستور توقف خود کند و آن را در نزدیک‌ترین اوج فرعی قرار دهد که نقطه C در قیمت ۱۳،۷۵ یا ۰،۱۵ بالای اوج قبلی است. سپس منتظر ماند.

همان‌طور که انتظار داشت، قیمت به‌جای نفوذ به خط روند تحتانی، به آن برخورد کرد و بازگشت. وی تصمیم گرفت که صبور باشد و ببیند که چه اتفاقی برای قیمت سهم می‌افتد. بدلیل وجود حد زیان در قیمت سربه‌سر، همراهی کردن با این سهم کار راحتی بود.

قیمت پس از برخورد با حمایت ۱۲ بازگشت و قبل از برخورد با سطح مقاومت و نزول رو به پایین، افزایشی جزئی را تجربه نمود. دو روز پس از افزایش قیمت، او به این نتیجه رسید که قیمت در برخورد بعدی به خط روند تحتانی نفوذ خواهد کرد و به نزول ادامه خواهد داد.

«سوزان» حجم Short Position خود را در قیمت ۱۲،۷۵ دو برابر کرد. سهم طی روز بعد و پیش از آنکه مجدداً افزایش یابد، افت نمود. «سوزان» دستور توقف خود را تعدیل نمود تا سهام جدید را نیز در بر بگیرد، اما دستور توقفش را در همان قیمت ۱۳،۷۵ قرار داد. او دوباره منتظر ماند. سهم قبل از نزولی دوباره به آرامی افزایش یافت و به اوج فرعی ۱۳،۱۳ رسید. این بار قدرت نزول سهم برای نفوذ به خط روند تحتانی به‌اندازه کافی بالا بود.

هنگامی که سهم به زیر نقطه B نزول کرد، سوزان دستور توقفش را به ۰،۱۵ بالای آن نقطه یا ۱۲،۱۵ رساند. سپس او برای به دست آوردن قیمت هدف به قانون اندازه‌گیری مراجعه کرد. وی هدف قیمت را در ۹،۸۸ محاسبه نمود و با اضطراب از خود پرسید که آیا سهم بدان جا خواهد رسید؟ سوزان تصمیم گرفت که اگر سهم به قیمت ۱۰،۱۵ یا ۰،۱۵ بالای حمایت ۱۰ برسد، از سهم خارج شود.

هنگامی که سهم با حجم معاملات بالا به قیمت ۱۰،۳۸ نزول کرد، او از خود پرسید که آیا به الگوی بازگشتی یک‌روزه می‌نگرد؟ در این شرایط دشوار است تا مطمئن شوید که قیمت بازگشت دارد یا نه؛ بنابراین تصمیم گرفت که منتظر رسیدن قیمت به هدف اصلی‌اش بماند. دو روز بعد قیمت صعود کرد و دستور توقف، وی را در نقطه ۱۲،۱۵ از موقعیت معاملاتی خارج نمود. او بازده زیادی کسب نکرد (حدود ۹٪ طی بیش از یک ماه)؛ اما تجربه خوبی به دست آورد.

برای بهترین عملکرد

فهرست زیر شامل راهنمایی‌ها و مشاهداتی است که به شما برای انتخاب بهترین عملکرد در کف‌های رو به گسترش کمک می‌کند. برای کسب اطلاعات بیشتر به جداول مرتبط مراجعه کنید.

- * از دستورالعمل‌های شناسایی برای انتخاب درست کف رو به گسترش استفاده نمایید. (جدول ۱,۱)
- * همگام با روند بازار معامله کنید. کف‌های رو به گسترش با گریز رو به بالا در بازار افزایشی و گریز رو به پایین در بازار کاهشی را برای معامله انتخاب کنید. (جدول ۱,۲)
- * اگر با الگویی ناقص مواجه شدید، معامله کنید. (جدول ۱,۲)
- * کف‌های رو به گسترش با گریز رو به بالا در بازار افزایشی دارای کم‌ترین میزان ناکامی هستند. از دادوستد در گریزهای رو به پایین در بازار افزایشی اجتناب کنید. (جدول ۱,۳)
- * عملکرد الگو معمولاً پس از عقب‌نشینی یا بازگشت به محدوده گریز صدمه می‌بیند. قبل از دادوستد مقاومت بالاسری (در گریز رو به بالا) و حمایت‌های پایین‌دستی (در گریز رو به پایین) را جستجو نمایید. (جدول ۱,۴)
- * با کمی افزایش سطح خطر (ریسک)، از افزایش‌ها یا کاهش‌های جزئی برای ورود پیش از موعد به موقعیت معاملاتی استفاده کنید. (جدول ۱,۴)
- * روند قیمت در ۵ تا ۶ هفته بعد از گریز دچار تغییر می‌شود. (جدول ۱,۵)
- * الگوهای بلند و باریک را انتخاب کنید. (جدول ۱,۶)
- * کف‌های رو به گسترش بلند و باریک عملکرد بهتری نسبت به سایر ترکیبات دارند. از انتخاب الگوهای کوتاه و پهن اجتناب کنید. (جدول ۱,۶)
- * کف‌های رو به گسترش با روند کاهشی در حجم معاملات را هنگام گریز رو به بالا انتخاب کنید. روند افزایشی در حجم معاملات هنگام گریز رو به پایین عملکرد بهتری دارد. (جدول ۱,۷)
- * الگوهایی با حجم معاملات نامنظم را انتخاب کنید (تلفیقی از افزایشی، کاهشی و مسطح). (جدول ۱,۷)

abcBourse.ir

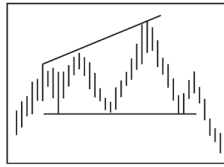
@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

بازنشر:

رو به گسترش، راست‌گونه و صعودی

چکیده نتایج

گریز رو به بالا

پیدایش الگو

کف آرایش افقی است و دارای اوج‌های بالاتری است که با خط روند صعودی برخورد می‌کند. گریز قیمت رو به بالا است. در کوتاه‌مدت ادامه‌دهنده و افزایشی است.

بازگشتی یا ادامه‌دهنده

بازار کاهشی

۱۹ از ۱۵

٪۱۱

٪۱۵

٪(۳۸)

افزایشی

٪۴۳

٪۴۳

بازار افزایشی

۲۳ از ۱۹

٪۱۱

٪۲۹

٪(۳۱)

افزایشی

٪۴۷

٪۶۸

رتبه عملکرد

میزان ناکامی نقطه سربه‌سر

میانگین افزایش

تغییر پس از پایان روند

روند حجم معاملات

بازگشت به محدوده گریز

احتمال دستیابی به هدف قیمت

یافته‌های جالب‌توجه

بازگشت به محدوده گریز و شکاف در روز گریز به عملکرد الگو آسیب می‌زند. الگوهای بلند از الگوهای کوتاه بهتر عمل می‌کنند. الگوهایی که هم بلند و هم پهن هستند، بهتر عمل می‌کنند. حجم سنگین معاملات در هنگام گریز، به عملکرد الگو کمک می‌کند.

گریز رو به پایین

پیدایش الگو
بازگشتی یا ادامه‌دهنده

همانند الگوی قبلی است؛ اما گریز رو به پایین است.
در کوتاه‌مدت بازگشتی و کاهشی است.

بازار افزایشی	بازار کاهشی
رتبه عملکرد	۱۹ از ۲۱
میزان ناکامی نقطه سربه‌سر	۲۰٪
میانگین کاهش	۱۵٪
تغییر پس از پایان روند	۵۳٪
روند حجم معاملات	افزایشی
عقب‌نشینی	۶۵٪
احتمال دست‌یابی به هدف قیمت	۳۲٪
یافته‌های جالب توجه	عقب‌نشینی به عملکرد الگو لطمه می‌زند. الگوهای بلند بهتر از الگوهای کوتاه هستند.

قبل از بررسی این آرایش، فرض بر این است که قیمت‌ها پس از ایجاد این الگو افزایش می‌یابند و به همین دلیل است که کلمه صعودی در عنوان گنجانده شده است. با این حال عملکرد آرایش این گونه نیست. این آرایشی نزولی است. کلمه صعودی در عنوان آرایش، اشاره به اوج‌های فرعی است که در طول زمان ایجاد می‌شوند. پایه این آرایش مسطح است؛ اما سقف‌ها عموماً خط روند با شیب صعودی را دنبال می‌کنند.

شگفتی این الگو زمانی است که بازگشت‌ها و عقب‌نشینی‌های پس از گریز رخ می‌دهد و پیامد آن صدمه به عملکرد الگو است. آن‌ها حرکت قیمت را مختل می‌کنند. الگوهای بلند بهتر از الگوهای کوتاه هستند و برای گریز رو به بالا، الگوهای بلند و پهن، بهتر از سایر ترکیبات هستند.

بررسی اجمالی

شکل ۲،۱ چشم‌اندازی از این آرایش ارائه می‌دهد. در شکل دو آرایش نشان داده شده است. اولین آرایش تا حدودی بدشکل است؛ اما از دومی بهتر عمل کرده است. هر دو آرایش پایه‌ای دارند که در آن خط روند افقی فرودهای فرعی را به هم متصل می‌کند. خط روند صعودی، اوج‌های فرعی را احاطه کرده است. نتیجه، ظهور آرایشی مثلث شکل است که قیمت‌ها در آن پهن می‌شوند؛ اما اجازه ندهید که الگوی صعودی قیمت شما را فریب دهد. این آرایشی نزولی است زیرا در بیشتر مواقع قیمت‌ها از طریق پایه آرایش نزول می‌کند.

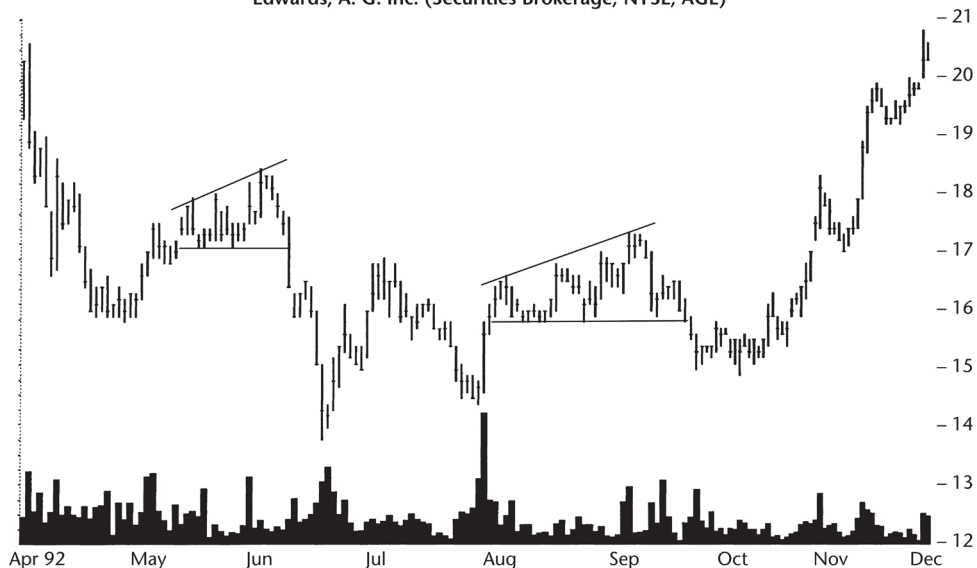
چرا آرایش رو به گسترش، راست‌گوشه و صعودی شکل می‌گیرد؟ شکل ۲،۲ را در نظر بگیرید. افزایش قیمت از اواسط دسامبر سال ۱۹۹۱ با حجم معاملات بالا آغاز می‌شود. تا اواخر ماه فوریه، سهم به اوج جدیدی می‌رسد و پس از برخورد با مقاومت ۱۴، در آن ناحیه دور می‌زند. سهم به سطح حمایتی ۱۲،۲۵ بازمی‌گردد. در آن نقطه قیمت در

حدود ۲ هفته متوقف شده و پایه‌ای همراه با خط روند افقی ظاهر می‌شود.

دلیل ایجاد خط روند افقی، ارزنده بودن سهم در آن سطح است. هنگامی که سهم به سطح ۱۲ نزدیک شد، سرمایه‌گذاران و مؤسسات سرمایه‌گذاری بیشتری اقدام به خریداری سهم کردند. قدرت خریداران معتقد بر فروشندگان بی‌میل چیره شد. افزایش تقاضا باعث توقف کاهش قیمت شد و در نهایت دوباره اوج گرفت. این اتفاق در اواسط آوریل با افزایش حجم معاملات توأم بود. شور و شوق خریداران باعث رسیدن سهم به اوج جدیدی شد. اشتیاق برای خرید باعث شد تا قیمت در روز بعد نیز افزایش بیشتری یابد. با ایجاد قلّه دوم، خط روند آزمایشی با شیب رو به بالا در امتداد سقف‌ها کشیده شد و آرایش رو به گسترش موجودیت یافت.

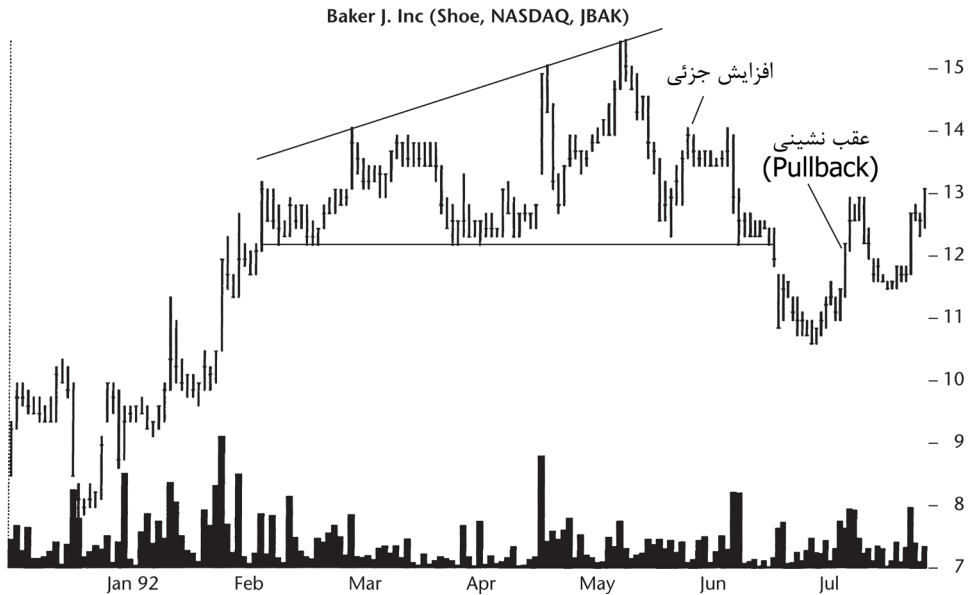
Edwards, A. G. Inc. (Securities Brokerage, NYSE, AGE)

شکل ۲/۱. دو الگوی رو به گسترش، راست گوشه و صعودی که با پایه‌ای افقی و خط روندی محدود شده‌اند. قیمت پس از گریز رو به پایین، کاهش می‌یابد.

هم‌زمان با افزایش حجم معاملات، قیمت سهم به سرعت نزول کرد. این کاهش قبل از رسیدن به خط روند تحتانی متوقف شد و علامتی برای استمرار شور و هیجان خریداران بود. قیمت‌ها رو به بالا صعود نمود و در روز ششم ماه مه به اوج جدید ۱۵،۵۰ رسید. منطقه مقاومتی در خط روند صعودی، مانع هرگونه پیشرفت بیشتر قیمت شد. سهم توان کافی نداشت تا از میان فشار فروشی که در این اوج جدید وجود داشت، رو به بالا حرکت کند. در روز بعد، حجم معاملات کاهش یافت؛ اما توانی کافی برای امتحانی دوباره وجود داشت. هنگامی که تلاش تقاضاکنندگان برای افزایش قیمت ناموفق ماند، سرمایه‌گذاران هوشمند عقب‌نشینی کردند و حجم معاملات فروکش نمود. با شروع سقوط قیمت، دیگر سرمایه‌گذاران نیز به این عقب‌نشینی پیوستند و حجم معاملات بالا رفت. در کمتر از ۲ هفته، قیمت به خط روند تحتانی بازگشت.

شکل ۲/۲. عقب‌نشینی به پایه الگو مشخص شده است. عقب‌نشینی اغلب در آرایش‌های رو به گسترش صعودی رخ می‌دهد.

تلاش ضعیف دیگری در اوج جدید با حجم معاملات پائین انجام شد. سهم به شکل افقی حرکت کرد و متوقف شد. به این رخداد افزایش جزئی گویند که نشان دهنده شرایط بد در نمودار قیمت سهم است. در ۴ ژوئن قیمت‌ها همراه با حجم معاملات بالا کاهش یافت و به خط روند افقی بازگشت. سهم برای بیش از یک هفته در آنجا متوقف شد، سپس نزول کرده و به زیر سطح حمایت ۱۲٫۲۵ کاهش یافت.

عقب‌نشینی در بازار افزایشی برای آرایش‌های رو به گسترش صعودی رایج است؛ بنابراین تعجبی ندارد که پس از کاهش سریع ۱۳ درصدی، قیمت دور بزند و عقب‌نشینی کند. اگرچه در شکل ۲٫۲ این مورد نشان داده نشده است؛ اما سهم تا زمان ایجاد آرایش رو به گسترش صعودی دیگری در اواخر اکتبر با پایه ۱۶٫۵۰، به حرکت رو به بالا ادامه داد.

الگوی رو به گسترش صعودی، نشان‌دهنده تمایل معامله‌گران و سرمایه‌گذاران به خرید سهم در محدوده قیمتی باثبات است و در این مورد آن قیمت ۱۲٫۲۵ بود. شور و اشتیاق خرید، قیمت‌ها را به سمت بالا هل می‌دهد تا آنکه فشار فروش، رشد قیمت را متوقف کرده و قیمت نزول می‌کند. با هر تلاش، معامله‌گران کمتری مایل به فروش سهم خود هستند مگر اینکه قیمت بالاتر رود؛ در نتیجه پهنای الگو در سقف‌ها نمایان می‌شود. در نهایت اشتیاق خرید در پایه آرایش کم شده و سطح حمایتی را از بین می‌برد. هنگامی که این اتفاق می‌افتد، سهم به سطح حمایت نفوذ کرده و کاهش می‌یابد. حرکت نزولی ادامه می‌یابد و قیمت به نقطه‌ای می‌رسد که سهم در آنجا اصطلاحاً «ارزنده» می‌شود و خریداران برای خرید آن هجوم می‌آورند.

شناسایی آرایش

آرایش رو به گسترش صعودی چه مشخصاتی دارد؟ برای پاسخ به این سؤال، دستورالعمل‌های شناسایی جدول ۲،۱ را مطالعه نمایید. درحالی‌که جدول را مطالعه می‌کنید، به الگوی رو به گسترش صعودی در مقیاس هفتگی در شکل ۲،۳ نیز نگاه کنید.

شکل آرایش: شکل کلی آرایش بلندگو مانند بوده و یک سمت آن افقی است.

خط حمایت افقی کف: در قسمت کف آرایش خط روندی افقی وجود دارد؛ درحالی‌که خط روند صعودی سقف آرایش را احاطه کرده است.

خط روند صعودی سقف: خط روند در سقف حداقل باید با دو اوج فرعی برخورد کند. خط روند افقی نیز با دو فرود فرعی برخورد دارد. نقاط متفاوت برخورد به تعیین مرزهای آرایش کمک می‌کند.

حجم معاملات: روند حجم معمولاً صعودی و U شکل است. در شکل ۲،۳ می‌توانید حجم معاملات U شکل را از فوریه سال ۱۹۹۲ تا اوج سپتامبر سال ۱۹۹۲ و مدور شدن آن قبل از افزایش به قلّه ماه مارس سال ۱۹۹۳ را مشاهده نمایید.

جدول ۲/۱

دستورالعمل‌های شناسایی

مشخصه	بررسی
شکل آرایش	شبه بلندگویی است که پایه‌ای افقی دارد و از بالا به وسیله خط روند صعودی محدود شده است.
خط حمایت افقی کف	خط روند افقی یا تقریباً افقی است و فرودهای فرعی را به هم متصل می‌کند. باید قبل از رسم خط روند، حداقل دو فرود فرعی مجزا داشته باشیم.
خط روند صعودی سقف	خط روند صعودی انبساط قیمت‌ها در سقف را محدود می‌کند. باید حداقل دو اوج فرعی برای ترسیم خط روند وجود داشته باشد.
حجم معاملات	روند حجم معاملات رو به بالا است و تمایل اندکی هم برای U شکل شدن دارد.
گریزهای زودرس	به ندرت رخ می‌دهد. بسته شدن قیمت زیر خط روند افقی، به احتمال زیاد گریزی واقعی است.
واکنش قیمت قبل از گریز	قیمت گاهی اوقات برای ماه‌ها به صورت افقی نوسان می‌کند و سپس به خارج از محدوده اوج یا فرود آرایش حرکت می‌کند.
گریز رو به پایین	معمولاً کاهش قیمت به زیر خط روند افقی با افزایش در حجم معاملات همراه است.
حمایت و مقاومت	از دو خط روند این الگو می‌توان به عنوان حمایت و مقاومت برای آینده استفاده نمود.

گریزهای زودرس: گریز زودرس بدین صورت است که قیمت خارج از مرز آرایش بسته می‌شود، اما قبل از

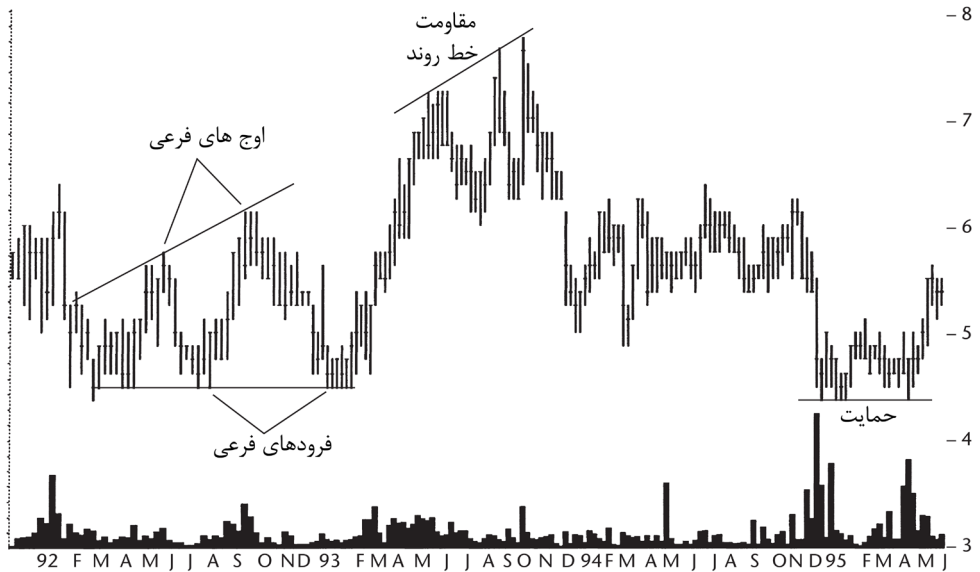

پایان آرایش به آن بازمی‌گردد. گریز زودرس برای این آرایش به اندازه کافی کمیاب هست که شما را نگران نکند.

واکنش قیمت قبل از گریز: قیمت در برخی از الگوهای رو به گسترش صعودی اوج‌های بالاتری ساخته و سپس پایه‌ای افقی و مستحکم شکل می‌دهد، اما پس از آن برای ماه‌ها حرکت افقی دارد. در نهایت قیمت به بالای سقف آرایش افزایش یافته و یا به خط روند تحتانی کاهش می‌یابد و مرحله گریز ایجاد می‌شود.

گریز رو به پایین: هنگامی که گریز رخ می‌دهد، گاهی اوقات عقب‌نشینی اتفاق می‌افتد. قیمت ممکن است اندکی صعود کند، اما معمولاً به خط روند تحتانی بازگشته و سپس به نزول ادامه می‌دهد. عقب‌نشینی به سرمایه‌گذاران فرصت دیگری برای ورود به Short Position یا اضافه کردن به آن می‌دهد. قبل از ورود به Short Position مطمئن شوید که عقب‌نشینی کامل شده است و قیمت‌ها مجدداً سقوط خواهند کرد.

Parker Drilling Co. (Oilfield Svcs/Equipment, NYSE, PKD)

شکل ۳/۲. نواحی حمایت و مقاومت در مقیاس زمانی هفتگی. دو خط روند این الگو می‌تواند در طی زمان به عنوان حمایت و مقاومت مورد استفاده قرار گیرد و این مثال همین موضوع را نشان می‌دهد.

حمایت و مقاومت: من بدین دلیل شکل ۲,۳ را انتخاب نموده‌ام که دو منطقه متعارف حمایتی و مقاومتی را نشان می‌دهد. این مناطق دنباله‌روی خطوط روند هستند. در امتداد پایه الگو که در طول زمان ادامه یافته است، منطقه حمایتی پس از به پایان رسیدن آرایش به کاهش بیش از ۲ ساله سهم خاتمه می‌دهد. خط روند افزایشی آرایش هم داستان مشابهی دارد؛ زیرا یک سال بعد سه بار مانع رشد قیمت شد. اگر صاحب سهمی هستید که حرکتی رو به اوج‌های جدید دارد، این قانون می‌تواند به خوبی میزان حرکت صعودی قیمت را پیش‌بینی نماید. در بسیاری از موارد گسترش دادن خطوط روند آرایش رو به گسترش صعودی می‌تواند نواحی حمایت و مقاومت را پیش‌بینی نماید.

اگرچه خط روند کاملاً اوج قیمت را پیش‌بینی نمی‌کند؛ اما نشان می‌دهد که قیمت‌ها چه زمانی متوقف خواهند شد. ناحیه مقاومت، فرصت مناسبی برای فروش سهام است.

ارزیابی ناکامی الگو

از مرور میزان ناکامی این آرایش چه چیزی می‌توان آموخت؟ شکل ۲،۴ دو آرایش رو به گسترش را نشان می‌دهد. آرایش سمت چپ در کاهش قیمت ناکام بوده؛ اما سمت راستی موفق بوده است. این شکل آموزه روشنی برای ما دارد: همواره قبل از ورود به موقعیت معاملاتی در سهام، برای تأیید گریز قیمت صبر کنید. این جمله بدین معناست که قبل از خروج از Long Position یا ورود به Short Position، منتظر بمانید تا قیمت به زیر خط روند تحتانی کاهش یابد. با وجود اینکه اکثر آرایش‌های رو به گسترش صعودی گریز رو به پایین دارند، توجه نمایید که میزان ناکامی بیش‌ازحد بالا است و خطر سرمایه‌گذاری را بالا می‌برد. اگر Short Position در آرایش اولی باز می‌کردید، معامله شما تقریباً برای نیمی از سال هیچ سودی عایدتان نمی‌کرد. به شکل ۲،۳ در صفحه قبل نگاه دوباره‌ای بیندازید. باز کردن Short Position در خط روند پایینی، می‌توانست باعث زیان طی سال‌های پس از آن شود.

شکل ۲،۴ دو آرایش رو به گسترش. آرایش سمت چپی نتوانست به زیر خط روند تحتانی کاهش یابد. باید قبل از دادوستد در آرایش‌های رو به گسترش صعودی در انتظار گریز قیمت بمانید.

فروش پیش از موعد سهم نیز به همان اندازه ناخوشایند است. اگر سهم نشان داده شده در شکل ۲،۴ را خریده بودید و آن را در ماه ژوئن به فروش می‌رساندید، حرکت ادامه‌دار صعودی باعث پشیمانی شما می‌شد. اما اگر منتظر گریز رو به پایین می‌ماندید، می‌توانستید با حرکت صعودی سهم همراهی نموده و به سود خود بیفزایید؛ زیرا گریز رو به پایین در ماه جولای رخ نداده است. هنگامی که آرایش رو به گسترش دومی شکل گرفت، پس‌ازآنکه قیمت به خط روند افقی در کف آرایش نفوذ کرد، می‌توانستید در قیمت بهتری از سهام خارج شوید.

آمار و ارقام

جدول ۲،۲ آمار کلی این آرایش را نشان می‌دهد.

تعداد آرایش: من ۲۸۰ الگو را بین ۵۰۰ سهام از اواسط سال ۱۹۹۱ تا سال ۲۰۰۳ یافتیم که برحسب مسیر گریز قیمت و شرایط بازار دسته‌بندی شده است.

بازگشتی یا ادامه‌دهنده: این الگو معمولاً در بازار افزایشی با گریز رو به پایین، به‌عنوان عامل بازگشتی در روند غالب قیمت عمل می‌کند. الگوهایی که ادامه‌دهنده روند غالب هستند، بهتر از الگوهای بازگشتی عمل می‌کنند. **میانگین افزایش یا کاهش:** عملکرد الگو در بازار افزایشی با گریز رو به بالا ضعیف است. پس از گریز رو به بالا، افزایش قیمت ۲۹٪ است. در بازار کاهشی همان‌طور که از گریز ضد روند انتظار می‌رود، افزایش قیمت کمتر و در حدود ۱۵٪ است. گریز رو به پایین عملکردی پایین‌تری نسبت به میانگین کاهش ثبت شده توسط سایر الگوهای نموداری دارد.

افزایش یا کاهش فراتر از ۴۵٪: تنها بیش از یک‌چهارم (۲۶٪) از الگوها با گریز رو به بالا در بازار افزایشی، بیش از ۴۵٪ صعود می‌کنند. باقی ترکیبات بازدهی اندکی را دارند. این یافته برای گریزهای رو به پایین نیز به همین شکل است و نمونه‌های اندک گریز رو به بالا در بازار کاهشی نیز نمایش ضعیفی دارند.

تغییر پس از پایان روند: چه اتفاقی پس از رسیدن قیمت به اوج یا فرود نهایی می‌افتد؟ پس از گریز رو به بالا، قیمت‌ها بین ۳۱ تا ۳۸٪ افت می‌کنند. پس از پایان روند برای گریزهای رو به پایین، قیمت بین ۴۷ تا ۵۳٪ افزایش می‌یابد. اگر بتوانید به‌درستی کف نهایی قیمت را مشخص کنید، می‌توانید برای بلندمدت سرمایه‌گذاری کرده و سود زیادی به دست آورید.

عملکرد الگوی ناقص: تعداد کمی الگوی ناقص رخ می‌دهد؛ بنابراین آمار مربوط به این الگوها غیرقابل اعتماد هستند. با این حال الگوهای ناقص شاخصی برای نوع حرکت قیمت پس از حرکت کمتر از ۵٪ پس از گریز هستند. در گریز رو به پایین، الگوهای ناقص باید به‌آسانی شناسایی شوند؛ زیرا آن‌ها به زیر خط روند افقی کاهش یافته و سپس رو به بالا افزایش می‌یابند.

جدول ۲/۲

آمار جامع

توضیحات	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهششی، گریز رو به بالا	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهششی، گریز رو به پایین
تعداد آرایش	۹۲	۳۷	۱۸۶	۶۵
بازگشتی، ادامه دهنده	۲۰ بازگشتی	۱۰ بازگشتی	۱۳۶ بازگشتی	۳۹ بازگشتی
	۷۲ ادامه دهنده	۲۷ ادامه دهنده	۵۰ ادامه دهنده	۲۶ ادامه دهنده
عملکرد (بازگشتی، ادامه دهنده)	۲۹٪ بازگشتی	۱۱٪ بازگشتی	۱۴٪ بازگشتی	۲۳٪ بازگشتی
	۲۹٪ ادامه دهنده	۱۷٪ ادامه دهنده	۲۰٪ ادامه دهنده	۲۲٪ ادامه دهنده
میانگین افزایش یا کاهش	٪۲۹	٪۱۵	٪(۱۵)	٪(۲۲)
افزایش یا کاهش فراتر از ٪۴۵	۲۴ یا ٪۲۶	۰ یا ٪۰	۶ یا ٪۳	۴ یا ٪۶
تغییر پس از پایان روند	٪(۳۱)	٪(۳۸)	٪۵۳	٪۴۷
عملکرد الگوی ناقص	٪۴۱ ^a	٪۳۵ ^a	٪(۲۵) ^a	٪(۴۰) ^a
تغییرات شاخص S&P500	٪۱۴	٪(۴)	٪۱	٪(۱۳)
روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی	۱۳۱	۳۹	۴۷	۴۲

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

تغییرات شاخص S&P500: در بازار افزایشی، عملکرد این الگو مثبت و در بازار کاهششی، عملکرد الگو همگام با حرکت بازار رو به نزول بود. آمار بر اهمیت معامله در جهت روند تأکید دارد. حرکت شاخص را با میانگین افزایش یا کاهش مقایسه کنید. گریزهایی که در مسیر روند بازار هستند، تمایل به عملکرد بهتری نسبت به گریزهای ضد روند دارند.

روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی: معامله شما چه مدت طول خواهد کشید؟ تا زمانی که از موقعیت معاملاتی خود خارج نشوید، این روند طول خواهد کشید. اندازه گیری زمان از نقطه گریز قیمت تا اوج یا فرود نهایی نشان می دهد که کاهش قیمت در بازار کاهششی تندتر از افزایش آن در بازار افزایشی است. من از طرفداران باز کردن Short Position نیستم؛ اما اگر خواهان تعداد معاملات بیشتری در سال هستید، با این الگو در بازار کاهششی وارد Short Position شوید. به طور میانگین زمان حضور در معامله ای در خلال بازار کاهششی کوتاه تر است؛ اما بازدهی شما ممکن است به خوبی ورود به Long Position در بازار افزایشی باشد.

جدول ۲،۳ رتبه ناکامی الگوی رو به گسترش را نشان می دهد. به غیر از گریز رو به پایین در بازار افزایشی، میزان ناکامی های نقطه سربه سر معقول هستند. با این حال ستون نادیده گرفته شده گریز رو به پایین در بازار افزایشی بیشترین نمونه ها را دارد؛ بنابراین نرخ های ناکامی اش احتمالاً صحیح است.

جدول ۲/۴

آمار و ارقام گریز و پس از گریز

شرح	بازار کاهشی،	بازار افزایشی،	بازار کاهشی،	بازار افزایشی،	بازار گریز رو به بالا	بازار گریز رو به پایین
فاصله پایان آرایش تا گریز	۲۱ روز	۱۳ روز	۲۳ روز	۳۱ روز		
پراکندگی گریزهای رخ داده در سه دامنه (پایینی، مرکزی، بالایی) ۱۲ ماه گذشته	٪۱۲۰، ٪۵۸، ٪۲۹	٪۲۸، ٪۴۰، ٪۳۱	٪۵۷، ٪۳۰، ٪۱۴	٪۸۶، ٪۸۰، ٪۷		
درصد افزایش / کاهش در سه دامنه (پایینی، مرکزی، بالایی) ۱۲ ماه گذشته	٪۲۰ ^۱ ، ٪۲۲، ٪۳۳	٪۱۰، ٪۱۵، ٪۲۱	٪۱۳ ^۱ ، ٪۱۸ ^۱ ، ٪۱۶ ^۱	٪۳۱، ٪۱۸ ^۱ ، ٪۱۸ ^۱		
بازگشت به محدوده گریز / عقب‌نشینی	٪۵۲	٪۶۵	٪۴۳	٪۴۷		
میانگین زمان بازگشت به محدوده گریز / عقب‌نشینی	۱۰ روز	۱۱ روز	۱۰ روز	۱۰ روز		
میانگین افزایش / کاهش برای الگوهای با بازگشت به محدوده گریز / عقب‌نشینی	٪(۲۰)	٪(۱۵)	٪۱۴ ^۱	٪۲۳		
میانگین افزایش / کاهش برای الگوهای بدون بازگشت به محدوده گریز / عقب‌نشینی	٪(۲۵)	٪(۱۶)	٪۱۶ ^۱	٪۳۵		
عملکرد شکاف در روز گریز	٪(۲۲) ^۱	٪(۲۵) ^۱	٪۱۰ ^۱	٪۲۸ ^۱		
عملکرد بدون شکاف در روز گریز	٪(۲۲)	٪(۱۳)	٪۱۶	٪۲۹ ^۱		
میانگین اندازه شکاف	\$۱/۴۸	\$۰/۴۵	\$۰/۴۱	\$۰/۷۷		
افزایش جزئی در گریز رو به پایین	نامشخص	نامشخص	نامشخص	نامشخص		
کاهش جزئی در گریز رو به بالا	نامشخص	نامشخص	نامشخص	نامشخص		
عملکرد افزایش جزئی	٪(۲۱)	٪(۱۲)	نامشخص	نامشخص		
عملکرد کاهش جزئی	نامشخص	نامشخص	٪۱۳ ^۱	٪۲۷ ^۱		
ناکامی افزایش جزئی درون ساختاری	٪۱۱ از ۶۵ تا ۱۷	٪۴ از ۱۸۶ تا ۱۸	٪۸ از ۳۷ تا ۸	٪۴ از ۹۲ تا ۴		
ناکامی کاهش جزئی درون ساختاری	٪۶ از ۶۵ تا ۱۱	٪۱۵ از ۱۸۶ تا ۲۸	٪۸ از ۳۷ تا ۸	٪۸ از ۹۲ تا ۱۷		

حرف h به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

جدول ۲/۳

رتبه ناکامی الگو

حد اکثر افزایش یا کاهش قیمت برحسب درصد (%)	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهشی، گریز رو به بالا	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهشی، گریز رو به پایین
۵ (سربه سر)	۱۰ یا ۱۱٪	۴ یا ۱۱٪	۳۷ یا ۲۰٪	۵ یا ۸٪
۱۰	۲۱ یا ۲۳٪	۹ یا ۲۴٪	۸۵ یا ۴۶٪	۱۴ یا ۲۲٪
۱۵	۳۰ یا ۳۳٪	۱۵ یا ۴۱٪	۱۱۷ یا ۶۳٪	۲۰ یا ۳۱٪
۲۰	۴۰ یا ۴۳٪	۲۵ یا ۶۸٪	۱۴۵ یا ۷۸٪	۳۰ یا ۴۶٪
۲۵	۴۷ یا ۵۱٪	۳۲ یا ۸۶٪	۱۵۸ یا ۸۵٪	۳۹ یا ۶۰٪
۳۰	۵۳ یا ۵۸٪	۳۶ یا ۹۷٪	۱۶۸ یا ۹۰٪	۴۵ یا ۶۹٪
۳۵	۶۰ یا ۶۵٪	۳۶ یا ۹۷٪	۱۷۶ یا ۹۵٪	۵۰ یا ۷۷٪
۵۰	۷۱ یا ۷۷٪	۳۷ یا ۱۰۰٪	۱۸۳ یا ۹۸٪	۶۲ یا ۹۵٪
۷۵	۸۳ یا ۹۰٪	۳۷ یا ۱۰۰٪	۱۸۶ یا ۱۰۰٪	۶۵ یا ۱۰۰٪
بالای ۷۵	۹۲ یا ۱۰۰٪	۳۷ یا ۱۰۰٪	۱۸۶ یا ۱۰۰٪	۶۵ یا ۱۰۰٪

توجه کنید که میزان ناکامی برای حرکت ۱۰ درصدی، دو تا سه برابر افزایش می‌یابد. به عنوان مثال، ۸٪ از الگوهای رو به گسترش با گریز رو به پایین در بازار کاهش موقت به کاهش بیش از ۵٪ نشده‌اند. برای کاهش بیش از ۱۰٪، میزان ناکامی به ۲۲ درصد می‌رسد. بیش از نیمی (۶۰٪) قادر به کاهش بیش از ۲۵٪ پس از گریز نیستند. با مقایسه ستون‌ها می‌بینیم که ستون بازار افزایشی با گریز رو به بالا کمترین میزان ناکامی‌ها را دارد. از آنجاکه بازار افزایشی با گریز رو به بالا بهترین عملکرد (بالاترین میانگین افزایش در جدول ۲،۲) را نشان می‌دهد، میزان ناکامی‌های پایین آن نیز مهم و قابل توجه است.

جدول ۲،۴ آمار مربوط به گریز و دوران پس از گریز را نشان می‌دهد.

فاصله پایان آرایش تا گریز: بین ۲ تا ۴ هفته طول می‌کشد تا قیمت خارج از محدوده خط روند بسته شود. این مشاهده نشان می‌دهد که قیمت اغلب پس از برخورد با خط روند بازگشت می‌کند، سپس نوسان کرده و به خط روند نفوذ می‌کند.

موقعیت سالانه: در گریزهای رو به بالا، بیشتر گریزها در نزدیکی قیمت‌های بالای سالانه رخ می‌دهد و در گریز رو به پایین، در محدوده مرکزی سالانه رخ می‌دهد.

عملکرد موقعیت سالانه: با بررسی عملکرد الگوها در محدوده‌های قیمت سالانه، درمی‌یابیم که گریزهای رو به بالا در بازار افزایشی در نزدیکی قیمت‌های بالای سالانه به خوبی عمل می‌کنند. گریزهای رو به پایین نیز در

نزدیکی قیمت‌های پایین سالانه به خوبی عمل می‌کنند.

بازگشت به محدوده گریز و عقب‌نشینی: بازگشت‌ها و عقب‌نشینی‌ها، حدود نیمی از مواقع رخ می‌دهد و ۱۰ روز طول می‌کشد تا قیمت به نقطه گریز بازگردد. همان‌طور که در جدول ۲،۴ نشان داده شده است، عملکرد الگو از این اتفاقات آسیب می‌بیند.

شکاف‌ها: برای الگوهایی که گریز رو به بالا دارند، شکاف به عملکرد آن آسیب می‌رساند؛ اما ممکن است دلیل این نتیجه‌گیری نمونه‌های اندک این بررسی باشد. برای گریز رو به پایین، شکاف یا به عملکرد کمک می‌کند و یا تأثیری در آن ندارد.

افزایش یا کاهش جزئی: افزایش یا کاهش جزئی نشانه‌ای دقیق از گریزی قریب‌الوقوع است. به واژه‌نامه رجوع کنید تا چگونگی تشخیص آن‌ها را دریابید. اگر به جای صبر کردن برای گریز از افزایش یا کاهش جزئی استفاده نمایید، می‌توانید سهم را در قیمت بهتری نصیب خود کنید.

جدول ۲/۵

توزیع فراوانی روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی

روزها	۷	۱۴	۲۱	۲۸	۳۵	۴۲	۴۹	۵۶	۶۳	۷۰	۷۰ >
بازار کاهشی، گریز رو به بالا	٪۱۶	٪۱۱	٪۱۶	٪۱۱	٪۸	٪۵	٪۳	٪۵	٪۳	٪۳	٪۱۹
بازار افزایشی، گریز رو به بالا	٪۱۶	٪۵	٪۳	٪۱	٪۲	٪۸	٪۴	٪۴	٪۰	٪۲	٪۴۸
بازار کاهشی، گریز رو به پایین	٪۳۱	٪۱۴	٪۱۱	٪۶	٪۳	٪۲	٪۲	٪۰	٪۰	٪۵	٪۲۸
بازار افزایشی، گریز رو به پایین	٪۳۴	٪۱۳	٪۸	٪۴	٪۳	٪۵	٪۵	٪۲	٪۳	٪۱	٪۲۲

آیا افزایش یا کاهش جزئی، تداخلی با روند غالب بازار ایجاد می‌کند؟ بله. اگر میانگین افزایش یا کاهش جدول ۲،۲ را با عملکرد افزایش یا کاهش جزئی جدول ۲،۴ مقایسه نمایید، خواهید دید که عملکرد الگو پس از افزایش یا کاهش جزئی آسیب می‌بیند. با این حال زودتر وارد شدن نسبت به ورود در هنگام گریز باعث بهبود عملکرد خواهد شد.

افزایش یا کاهش جزئی درون ساختاری: افزایش یا کاهش جزئی چقدر در پیش‌بینی گریز فوری ناموفق است؟ پاسخ: بین ۴ تا ۱۵٪ از مواقع که به شرایط بازار و جهت گریز بستگی دارد.

جدول ۲،۵ توزیع فراوانی روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی را نشان می‌دهد. ما مشاهده نموده‌ایم که افت قیمت در بازار کاهشی معمولاً سریع است. تقریباً نیمی از گریزهای رو به پایین در کمتر از ۲ هفته به فرود نهایی

خود می‌رسند. گریزهای رو به بالا زمان بیشتری برای رسیدن به اوج نهایی نیاز دارند و گاهی اوقات رسیدن به اوج نهایی بسیار طولانی خواهد بود. در بازار افزایشی ۴۸٪ از الگوها پس از ۷۰ روز هنوز در جستجوی اوج نهایی هستند. تمامی این‌ها به چه معناست؟

بدین معناست که اگر گریزی رو به بالا در بازاری افزایشی مشاهده نمودید، صبور باشید. برای ترکیبات دیگر نظیر شرایط بازار و جهت گریز به دقت سهام را دنبال کنید تا زمان کند شدن حرکت قیمت را بیابید. به‌منظور برآورد هدف قیمت از قانون اندازه‌گیری استفاده نموده و زمانی که قیمت به هدف نزدیک شد، سهم را بفروشید. یادتان نرود که کسی از سود بردن در بازار ورشکسته نشده است (فقط مطمئن شوید که برای نگهداری سهم، زیان آن را بررسی می‌کنید).

جدول بالا نشان می‌دهد که حرکت قیمت طی یک ماه پس از گریز ضعیف خواهد شد و تمایل به بازگشت دارد. جدول ۲،۵ این حرکت را در روز ۴۲ (بازار افزایشی، گریز رو به بالا) و روزهای ۴۲ تا ۴۹ (بازار افزایشی، گریز رو به پایین) نشان می‌دهد.

جدول ۲،۶ آمار مربوط با اندازه را نشان می‌دهد.

جدول ۲/۶

آمار اندازه

شرح	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهش، گریز رو به بالا ^a	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهش، گریز رو به پایین
عملکرد الگوی بلند	٪۳۶	٪۱۶	٪(۲۳)	٪(۱۶)
عملکرد الگوی کوتاه	٪۲۳	٪۱۴	٪(۲۲)	٪(۱۵)
میانۀ نسبت ارتفاع به قیمت گریز برحسب درصد	٪۱۳/۲۴	٪۱۴/۷۷	٪۱۷/۲۲	٪۱۴/۷۰
عملکرد الگوی باریک	٪۲۷	٪۱۵	٪(۲۱)	٪(۱۶)
عملکرد الگوی پهن	٪۳۱	٪۱۵	٪(۲۴)	٪(۱۵)
میانۀ طول	۵۹ روز	۴۹ روز	۵۶ روز	۶۴ روز
میانگین طول آرایش	۷۹ روز	۵۸ روز	۶۵ روز	۷۸ روز
عملکرد الگوی کوتاه و باریک	٪۲۵	٪۱۵	٪(۲۲) ^a	٪(۱۶)
عملکرد الگوی کوتاه و پهن	٪۱۹ ^a	٪۱۴	٪(۲۳) ^a	٪(۱۰) ^a
عملکرد الگوی بلند و پهن	٪۳۸	٪۱۶	٪(۲۵) ^a	٪(۱۷)
عملکرد الگوی بلند و باریک	٪۳۲ ^a	٪۱۵	٪(۱۹) ^a	٪(۱۴) ^a

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

ارتفاع: الگوهای رو به گسترشی که بلندتر از میانه ارتفاع‌اند در همه موارد از هم‌تایان کوتاه‌تر خود بهتر عمل می‌کنند.

پهنا: الگوهای پهن زمانی که گریز با روند غالب بازار هم‌جهت باشد، بهتر از الگوهای باریک هستند (گریز رو به بالا در بازار افزایشی و گریز رو به پایین در بازار کاهشی). زمانی که جهت گریز مخالف روند غالب بازار است دو حالت پیش می‌آید: یا تفاوت عملکردی وجود ندارد و یا الگوهای باریک کمی بهتر هستند. من از میانه طول به‌عنوان وجه تمایز بین الگوهای باریک و پهن استفاده می‌کنم.

میانگین طول آرایش: میانگین طول الگو از اولین اوج یا فرود فرعی تا آخرین آن اندازه‌گیری شده است که به‌طور میانگین بین ۲ تا ۲,۵ ماه است.

ترکیب ارتفاع و پهنا: الگوهای بلند و پهن، بهتر از دیگر ترکیبات هستند. اگر خواهان بهترین عملکرد هستید، از الگوهای کوتاه و پهن صرف‌نظر کنید.

جدول ۲,۷ آمار مربوط به حجم معاملات را نشان می‌دهد.

روند حجم معاملات: بعضی تحلیل‌گران معتقدند که حجم معاملات اندک قبل از گریز دلالت بر موقعیتی قدرتمند دارد. این موضوع در بازار افزایشی صادق است؛ اما در بازار کاهشی کاملاً بالعکس است. در بازار کاهشی، الگوهایی با روند افزایشی در حجم معاملات عملکرد بهتری نسبت به الگوها با روند کاهشی در حجم معاملات دارند.

جدول ۲,۷

آمار حجم معاملات

شرح	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهشی، گریز رو به بالا ^a	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهشی، گریز رو به پایین
عملکرد روند افزایشی در حجم معاملات	۲۷٪	۱۶٪	۱۳٪	۲۳٪
عملکرد روند کاهشی در حجم معاملات	۳۱٪	۱۴٪	۱۸٪	۲۱٪ ^a
عملکرد الگوی U شکل در حجم معاملات	۲۸٪	۱۶٪	۱۹٪	۲۲٪ ^a
عملکرد الگوی گنبدی شکل در حجم معاملات	۳۲٪	۱۶٪	۱۴٪	۲۳٪ ^a
عملکرد الگوی به‌غیراز U شکل و گنبدی شکل در حجم معاملات	۲۶٪ ^a	۱۲٪	۸٪ ^a	۱۹٪ ^a
عملکرد حجم معاملات سنگین در هنگام گریز	۳۰٪ ^a	۱۵٪	۱۷٪	۲۲٪
عملکرد حجم معاملات سبک در هنگام گریز	۲۲٪ ^a	۱۴٪	۱۱٪	۲۶٪

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

اشکال حجم معاملات: بیشتر الگوهای رو به گسترشی که حجم معاملات آن‌ها گنبدی شکل است، به خوبی عمل می‌کنند. تنها استثنا بازار افزایشی با گریز رو به پایین است که در آن حجم معاملات U شکل عملکرد بهتری دارد.

حجم معاملات هنگام گریز: در همه موارد به جز گریز رو به پایین در بازار کاهشی، حجم معاملات سنگین هنگام گریز به عملکرد الگو کمک می‌کند. در گریز رو به پایین و بازار کاهشی، الگوهایی که حجم معاملات سبک دارند، عملکرد بهتری از خود نشان داده‌اند.

شیوه‌های دادوستد

جدول ۲،۸ به تشریح روش‌های دادوستد می‌پردازد.

قانون اندازه‌گیری: قانون اندازه‌گیری به پیش‌بینی هدف قیمت می‌پردازد. ارتفاع آرایش را به وسیله مابه‌التفاوت قیمت بالاترین اوج از قیمت در خط روند افقی الگو محاسبه نمایید. برای گریزهای رو به بالا، ارتفاع به دست آمده را به بالاترین اوج در الگو اضافه نمایید. برای گریزهای رو به پایین، ارتفاع به دست آمده را از قیمت خط روند افقی کم کنید و هدف قیمت را به دست آورید. هدف، حداقل حرکت مورد انتظار قیمت است؛ اما در الگوهای رو به گسترش صعودی معمولاً قیمت در دست‌یابی به هدف ناکام می‌ماند. دقت قانون اندازه‌گیری در بازار افزایشی با گریز رو به بالا ۶۸ درصد و با گریز رو به پایین ۳۲ درصد خواهد بود. همچنین دقت این قانون در بازار کاهشی با گریز رو به بالا ۴۳ درصد و با گریز رو به پایین ۵۱ درصد است.

اگر می‌خواهید محافظه کارانه‌تر عمل کنید، ارتفاع آرایش را با همان روش قبلی محاسبه کرده و آن را بر ۲ تقسیم نمایید. سپس آن را به بالاترین اوج اضافه یا از پایین‌ترین فرود کم کنید.

شکل ۲،۵ قانون اندازه‌گیری را روشن می‌سازد. ارتفاع آرایش از تفاوت بین بالاترین اوج (۳۴،۱۳) و قیمت در خط روند (۲۹،۲۵) به دست می‌آید که عدد ۴،۸۸ هست. تفریق این عدد از قیمت خط روند، هدف قیمت در ۲۴،۳۷ را به ما می‌دهد. هدف نزدیک‌تر یا محافظه کارانه‌تر که با استفاده از نصف ارتفاع به دست می‌آید نیز ۲۶،۸۱ است.

افزایش یا کاهش جزئی: انجام دادوستد در زمان ایجاد افزایش یا کاهش جزئی دشوار است؛ زیرا قیمت اغلب در میانه حرکت خود به سمت دیگر الگو متوقف می‌شود. به این توقف قیمت، افزایش یا کاهش جزئی می‌گویند. قبل از خرید صبر کنید و مطمئن شوید که ادامه حرکت قیمت در مسیر اصلی غیرمحتمل باشد. سعی کنید هنگامی که قیمت در فراتر از نقطه میانه راه بین اوج یا فرود فرعی و خط روند بسته شد، اقدام به خرید کنید.

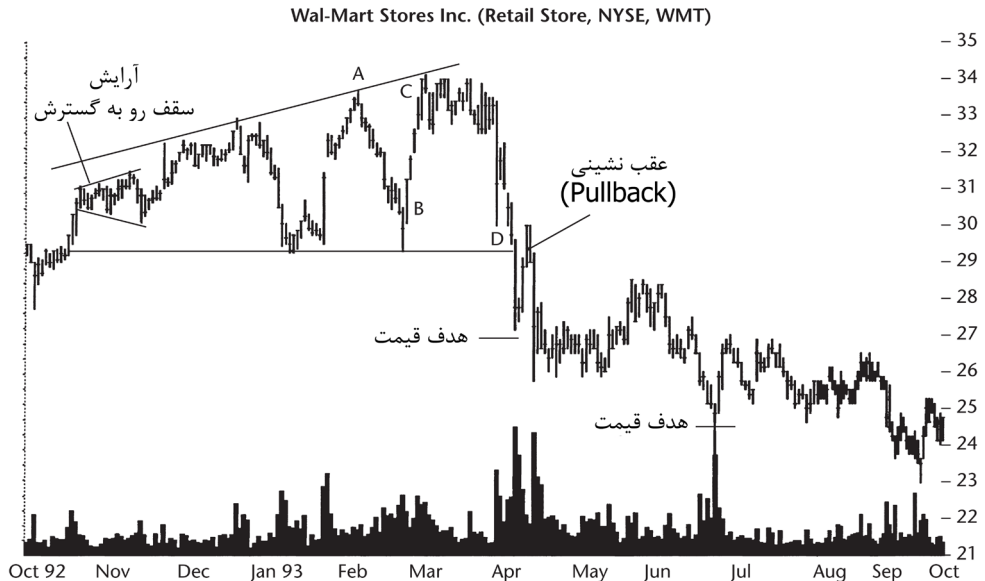
برای مثال، فرض کنید که سقف خط روند در ۲۰ است و قیمت از ۲۰ به ۱۴ کاهش می‌یابد. زمانی خرید کنید که قیمت در بالای سطح ۱۷ بسته شود (که بین سطوح ۲۰ و ۱۴ قرار دارد). ممکن است از فیبوناچی اصلاحی و در ترازهای ۳۸ درصد، ۵۰ درصد و یا ۶۲ درصد برای یافتن مکان خرید استفاده کنید. اگر قیمت‌ها به آن سطوح اصلاحی بازگشت نمود، موقعیت معاملاتی باز کنید.

جدول ۲/۸

شیوه‌های دادوستد

راهبردهای معاملاتی	تفسیر
قانون اندازه‌گیری	ارتفاع آرایش را از مابه‌التفاوت بالاترین اوج تا خط روند افقی محاسبه کنید. برای گریزهای رو به بالا، نتیجه را به بالاترین اوج الگو اضافه کنید. برای گریزهای رو به پایین، نتیجه را از قیمت خط روند افقی کم کنید تا هدف مورد انتظار به دست آید. اهداف محافظه‌کارانه‌تر را می‌توان با استفاده از نصف ارتفاع آرایش به دست آورد.
افزایش یا کاهش جزئی	از افزایش یا کاهش جزئی به‌عنوان نشانه‌ای برای ورود به معامله استفاده نمایید.
انتظار برای تأیید	اگر صاحب سهمی بوده و قیمت‌ها در زیر خط روند تحتانی بسته شد، سهم خود را به فروش برسانید.
دادوستد در داخل آرایش	در الگوهای بلند و زمانی که قیمت به داخل آرایش بازمی‌گردد، در نزدیکی خط روند پایین‌تر بخرید و در نزدیکی سقف آرایش بفروشید.

شکل ۲/۵. آرایش رو به گسترش صعودی. اهداف پیش‌بینی‌شده قیمت با استفاده از نصف ارتفاع یا تمام ارتفاع آرایش به دست می‌آید. همچنین سقف رو به گسترش دیگری نیز در اواخر اکتبر سال ۱۹۹۲ پدیدار شده است.

انتظار برای تأیید: اگر سهمی دارید که الگوی رو به گسترش در آن پدیدار شده است، باید نگران شوید. در بسیاری از موارد گریز رو به پایین خواهد بود؛ بنابراین آمادهٔ فروش سهم خود باشید. تنها زمانی سهمتان را بفروشید که قیمت زیر خط روند افقی بسته شود. گریزهای زودرس در این الگو نادر است؛ اما آن‌ها هم ممکن است اتفاق بیفتند. فریب نخورید و منتظر بسته شدن قیمت زیر خط روند تحتانی بمانید.

دادوستد در داخل آرایش: اگر الگو به اندازهٔ کافی بلند باشد، انجام معامله بین دو خط روند عملی است. پس از بازگشت قیمت از خط روند تحتانی و شروع حرکت رو به بالا سهم را بخرید و آن را پس از برخورد و برگشت از سقف بفروشید. اگر خوش‌شانس باشید و گریز رو به بالا رخ دهد، می‌توانید سود بیشتری هم کسب نمایید. از دستور توقف کشتی برای محافظت از سودتان استفاده نمایید. اگر قیمت به بالای نزدیک‌ترین اوج فرعی صعود نمود، دستور توقف را درست در زیر فرود فرعی قبلی قرار دهید.

نمونهٔ دادوستد

«پالمر» مردی لاغر و قدبلند است که روزانه مقدار زیادی کافئین مصرف می‌کند. مطمئناً با چنین شخصیتی برخورد داشته‌اید. در مواجهه با موقعیت نشان داده‌شده در شکل ۲،۵، او سریعاً اقدام قاطعی انجام داد. در نقطهٔ A و جایی که سهم خط روند بالایی را لمس نمود، به سرعت در قیمت ۳۳،۳۸ Short Position باز کرد. حدّ زیان را در قیمت ۳۴ تنظیم نمود تا قواعد مدیریت ریسک را رعایت کند و سپس منتظر حرکات بعدی قیمت ماند. زمان زیادی طول نکشید تا سهم به خط روند افقی در کف آرایش برسد. «پالمر» در قیمت ۲۹،۳۸ که قیمت خط روند بود از دستور خودکار Cover Short Position خود استفاده نکرد؛ بنابراین هنگامی که قیمت پس از برخورد با نقطهٔ کف آرایش بازگشت نمود، وی Short Position خود را طی روز بعد و در قیمت ۳۰،۵۰ که نقطهٔ B در شکل است، Cover کرد. بلافاصله Long Position باز نمود و در همان قیمت سهم را خرید.

وی حدّ زیان خود را دقیقاً در زیر خط روند افقی در قیمت ۲۹،۲۵ قرار داد. سپس خط روند بالایی را امتداد داد، اما نگران بود که سهم به آن نقطهٔ هدف نرسد؛ بنابراین قیمت هدفش را به زیر اوج قبلی در نقطهٔ A کاهش داد که هدف محافظه‌کارانه‌تری است. در کمتر از یک هفته سهم به قیمت هدف او رسید و در نقطهٔ C و قیمت ۳۳،۵۰ سهم او فروخته شد. از آنجائی که سهم علائمی در جهت ادامهٔ روند افزایشی نشان داده بود، وی منتظر ماند تا قیمت بازگردد و پس از آن وارد Short Position شود. سه روز بعد او در قیمت ۳۳ Short Position باز نمود. این بار حدّ سود خود را کمی بالاتر از خط روند پایینی و در قیمت ۲۹،۵۰ قرار داد. قیمت سهم برخلاف میل او افزایش یافت. قیمت تا سطح ۳۴ افزایش پیدا کرد و نزدیک به ۳ هفته نوسان مثبت و منفی ثبت نمود و هرگز به حدّ زیان وی در قیمت ۳۴،۲۸ نرسید. سپس سهم نزول شدیدی کرد و از آرایش خارج شد. قیمت به هدف در نقطهٔ D رسید و Short Position وی Cover شد.

و، احساس کرد که روند نزول به پایان رسیده و دوباره وارد Long Position در همان قیمت قبلی شد، اما

حدّ زیانش را زیر خط روند تحتانی قرار داد. روز بعد قیمت کاهش یافت و به حدّ زیان او در ۲۹,۲۵ رسید و زیان اندکی را متوجه وی نمود. بنا بر دلایل نامشخص، «پالمر» دیگر با این سهم معامله نکرد. شاید دلیلش زیان آخرین دادوستدش بود یا شاید به این دلیل که کافتین بدنش کم شده بود!

برای بهترین عملکرد

فهرست زیر شامل راهنمایی‌ها و مشاهداتی است که به شما برای انتخاب بهترین عملکرد در الگوی رو به گسترش صعودی کمک می‌کند. برای کسب اطلاعات بیشتر به جدول مرتبط مراجعه کنید.

- * دستورالعمل‌های شناسایی را برای انتخاب الگویی مناسب مرور نمایید. (جدول ۲,۱)
- * با روند بازار معامله کنید: در بازار افزایشی و هنگام وقوع گریز رو به بالا، سهم را بخرید و در بازار کاهشی و در زمان ایجاد گریز رو به پایین، وارد Short Position شوید. (جدول ۲,۲)
- * با الگوهای ناقص و یا پس از رسیدن قیمت به اوج یا فرود نهایی دادوستد کنید. (جدول ۲,۲)
- * الگوهای بازار افزایشی که گریز رو به بالا دارند دارای پایین‌ترین رتبه ناکامی در حرکات بیش از ۱۵ درصد هستند. (جدول ۲,۳)
- * در بازارهای افزایشی، الگوهایی که گریز رو به بالای آن‌ها در نزدیکی اوج محدوده قیمت سالانه است را انتخاب کنید. همچنین صرف نظر از نوع بازار، گریزهای رو به پایین باید در نزدیکی محدوده پایینی قیمت سالانه باشند. (جدول ۲,۴)
- * عقب‌نشینی و بازگشت قیمت به محدوده گریز به عملکرد الگو صدمه می‌زند. حمایت‌ها و مقاومت‌های نزدیک را جستجو نمایید. (جدول ۲,۴)
- * پس از گریزهای رو به بالا، شکاف به عملکرد صدمه وارد می‌کند. (جدول ۲,۴)
- * برای خرید زود هنگام از افزایش یا کاهش جزئی استفاده نمایید. آن‌ها در بیش از ۷۴٪ از مواقع به درستی جهت گریز قیمت را پیش‌بینی می‌کنند. (جدول ۲,۴)
- * از آنجاکه افزایش قیمت در بازار افزایشی زمان‌بر است، صبر داشته باشید و به سود خود اجازه پیشروی بدهید. در بازار کاهشی، کاهش قیمت احتمالاً از نظر زمانی کوتاه و سریع است؛ بنابراین از حد سود برای خروج استفاده کنید. (جدول ۲,۵)
- * در بازار افزایشی، قیمت‌ها ۶ تا ۷ هفته پس از گریز دچار ضعف می‌شوند. (جدول ۲,۵)
- * الگوهای بلند را انتخاب نمایید. (جدول ۲,۶)
- * زمانی که جهت گریز با جهت بازار یکسان باشد، الگوهای پهن عملکرد بهتری دارند (گریز رو به بالا در بازار افزایشی و گریز رو به پایین در بازار کاهشی). (جدول ۲,۶)

- * الگوهای بلند و پهن را انتخاب نمایید و از الگوهای کوتاه و پهن دوری کنید. (جدول ۲,۶)
- * در بازار افزایشی، الگوهایی با روند کاهشی در حجم معاملات و در بازار کاهشی، الگوهایی با روند افزایشی در حجم معاملات را انتخاب نمایید. (جدول ۲,۷)
- * به غیر از بازار افزایشی با گریز رو به پایین، الگوهایی با روند حجم معاملات گنبدی شکل را انتخاب کنید. (جدول ۲,۷)
- * به غیر از الگوهایی با گریز رو به پایین در بازار کاهشی، الگوهایی با حجم معاملات سنگین در هنگام گریز را انتخاب نمایید. (جدول ۲,۷)

abcBourse.ir

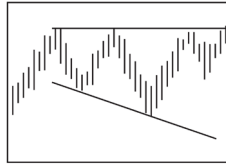
@abcBourse_ir

مرجع آموزش بورس

بازنشر:

روبه گسترش، راست‌گوشه و نزولی

چکیده نتایج

گریز روبه بالا
پیدایش الگو

سقف آرایش افقی است و در کف آرایش، قیمت توسط خط روند شیب‌دار نزولی احاطه شده است. گریز رو به بالا است. در کوتاه‌مدت ادامه‌دهنده و افزایشی است.

بازگشتی یا ادامه‌دهنده

بازار گاهشی

۱۹ از ۷

٪۶

٪۲۳

٪(۳۵)

افزایشی

٪۵۰

٪۴۲

بازار افزایشی

۲۳ از ۲۳

٪۱۹

٪۲۸

٪(۲۶)

افزایشی

٪۵۲

٪۶۳

رتبه عملکرد

میزان ناکامی نقطه سربه‌سر

میانگین افزایش

تغییر پس از پایان روند

روند حجم معاملات

بازگشت به محدوده گریز

احتمال دست‌یابی به هدف قیمت

یافته‌های جالب‌توجه

گریزهای رو به بالا در نزدیکی اوج قیمت‌های سالانه رخ می‌دهند. بازگشت به محدوده گریز و شکاف در روز گریز به عملکرد الگو صدمه وارد می‌کند. الگوهای بلند نسبت به الگوهای کوتاه عملکرد بهتری دارند. روند افزایشی حجم معاملات و حجم معاملات U شکل، عملکرد بهتری در دوران پس از گریز دارند.

گریز رو به پایین

پیدایش الگو بازگشتی یا ادامه‌دهنده همانند قبلی است؛ اما گریز رو به پایین است. در کوتاه‌مدت ادامه‌دهنده و کاهشی است.

بازار افزایشی	بازار کاهشی
۱۳ از ۲۱	۴ از ۲۱
۱۴٪	۴٪
۱۵٪	۲۳٪
۵۵٪	۵۵٪
افزایشی	بدون تغییر (مسطح)
۵۱٪	۵۷٪
۴۴٪	۵۱٪

رتبه عملکرد میزان ناکامی نقطه سربه‌سر میانگین کاهش تغییر پس از پایان روند روند حجم معاملات عقب‌نشینی احتمال دستیابی به هدف قیمت یافته‌های جالب توجه

گریز رو به پایین در نزدیکی دامنه پایینی قیمت‌های سالانه رخ می‌دهد. عقب‌نشینی به عملکرد الگو صدمه وارد می‌کند. الگوها با حجم معاملات گنبدی شکل و حجم معاملات سنگین هنگام گریز، عملکرد بهتری خواهند داشت.

پس از جستجو برای این الگو در داده‌های روزانه قیمت، ۱۴۰ الگو با گریز رو به بالا و ۱۳۴ الگو با گریز رو به پایین یافتیم. عملکرد این الگو با گریز رو به بالا برای الگوهای ادامه‌دهنده، دوبرابر بهتر از الگوهای بازگشتی است. گریز رو به پایین خلاف این مسئله را نشان می‌دهد: الگوهای بازگشتی عملکرد بهتری دارند. صرف‌نظر از جهت گریز، الگوی ادامه‌دهنده در بازارهای افزایشی و الگوی بازگشتی در بازارهای کاهشی عملکرد بهتری دارند.

میزان ناکامی نقطه سربه‌سر در بازار افزایشی حدود ۳ برابر بازار کاهشی است. این یافته نشان می‌دهد این الگوی قیمتی در بازار کاهشی بهتر عمل می‌کند. هنگامی که با رتبه‌های ناکامی بالاتری روبرو باشیم، تجزیه و تحلیل فوق‌دچار دگرگونی می‌شود. به عبارت دیگر این الگو در ابتدای پیدایش در بازاری کاهشی به خوبی عمل می‌کند؛ اما برای معاملات طولانی‌تر، الگوهای بازار افزایشی رتبه ناکامی کمتری دارند.

پس از گریز و پس‌از آنکه قیمت‌ها به پایین‌ترین سطح خود (فرود نهایی) رسیدند، بازگشت و احیای قیمت به صورت روندی رو به بالا چشمگیر است: بازگشت قیمت به ۵۵٪ می‌رسد.

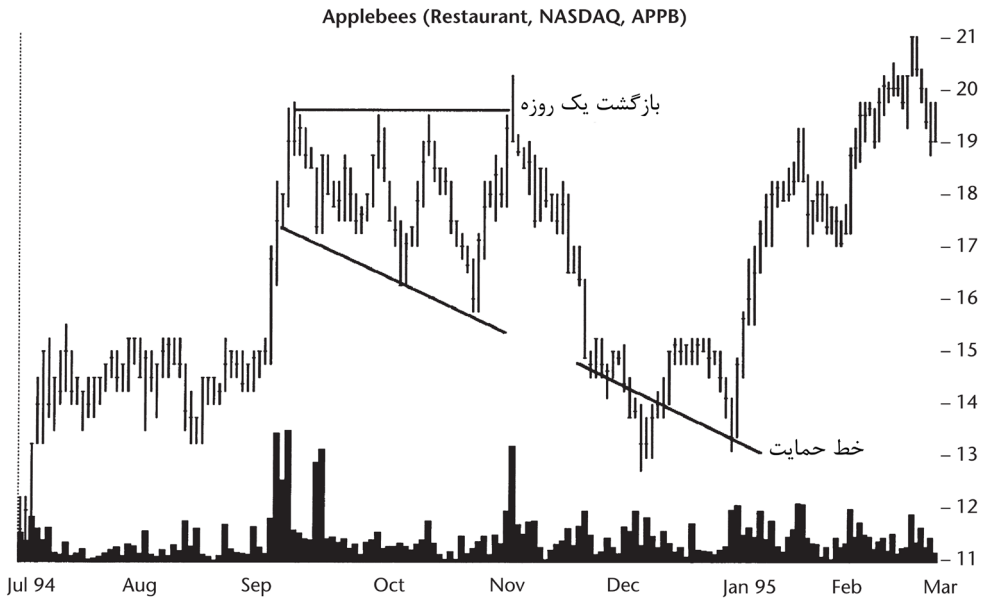
بنابراین اگر بتوانید زمان تغییر روند را به درستی شناسایی کنید، می‌توانید حتی در صورتی که واکنش دیر هنگامی نسبت به بازار داشته باشید، سود بسیار زیادی به دست آورید. با این حال آرایش رو به گسترش، راست‌گوشه و نزولی عملکرد خسته‌کننده‌ای دارد. میانگین افزایش و کاهش در این الگو کمتر از سایر الگوهای نموداری است؛ بنابراین هنگام دادوستد با این الگو باید به شدت مراقب بود.

بررسی اجمالی

الگوی رو به گسترش نزولی چه شکلی است و چرا شکل می‌گیرد؟

شکل ۳،۱ مثالی از این الگوی نموداری است. ویژگی افقی بودن سقف قیمت و شیب نزولی کف در شکل نمایان است. این‌ها دو ویژگی اصلی این الگو هستند.

شکل ۳،۱/۳. آرایش رو به گسترش نزولی. خط روند افقی در امتداد سقف و خط روند نزولی که فرودهای فرعی را به هم متصل نموده، مشخصه این الگو هستند. امتداد خط روند نزولی، نواحی مقاومت و حمایت آتی را نشان می‌دهد. در سوم نوامبر هنگامی که قیمت‌ها به بالای سقف آرایش در حجم معاملات بالا صعود می‌کنند، بازگشت یک‌روزه نمایان می‌شود. اما در همین روز قیمت در کم‌ترین مقدار روزانه بسته می‌شود.

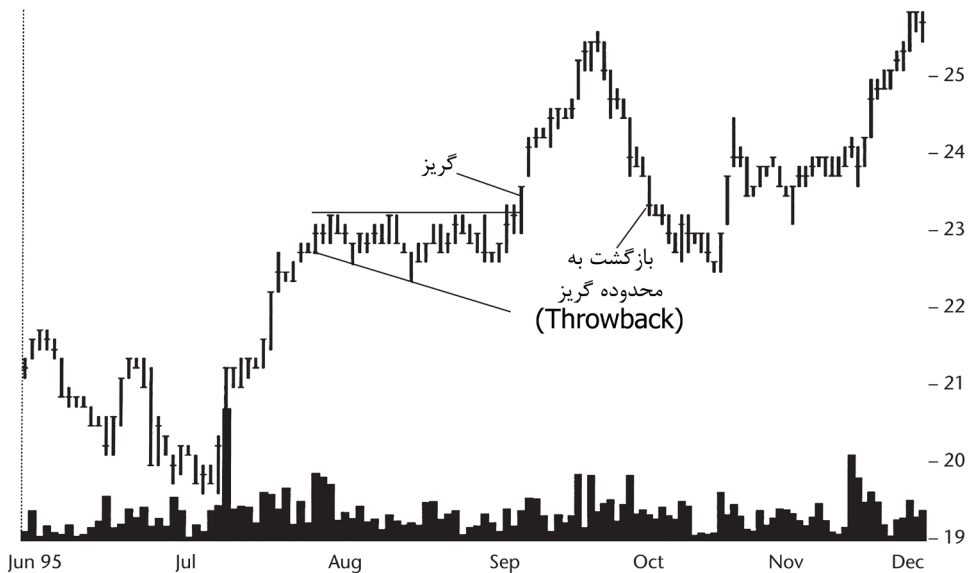
قیمت‌ها در سقف آرایش، قبل از فروریختن در سطح یکسانی قرار دارند. با گذشت زمان با خط روندی افقی، می‌توان آن‌ها را به هم متصل نمود. در طول بخش تحتانی آرایش، فرودهای فرعی خط روند شیب‌دار نزولی را لمس می‌کنند. سرانجام قیمت‌ها در پایین خط روند تحتانی یا بالای سقف بسته شده و از آرایش خارج می‌شوند. در شکل ۳،۱ زمانی که قیمت‌ها پایین‌تر از خط روند تحتانی بسته می‌شوند، گریز رو به پایین اتفاق می‌افتد. من ترجیح می‌دهم که قیمت‌ها بیرون خط روند بسته شوند. به همین دلیل است که قلّه شکل گرفته در ۳ نوامبر را نمی‌توان گریزی رو به بالا در نظر گرفت. در همان روز قیمت در ۱۹ بسته می‌شود که پایین‌ترین رقم معامله‌شده در آن روز است و خط روند سقف در محدوده ۱۹،۵۰ بوده است.

شکل ۳،۲ نمایانگر مثالی از گریز رو به بالاست. سقف آرایش با چندین قلّه فرعی که در سطح یکسانی هستند؛ به خوبی شکل گرفته است. با این وجود سه برخورد یک‌روزه قیمت، خط روندی نزولی در کف آرایش را شکل می‌دهد. تماس با خط روند ممکن است به شکل سایه‌های بلند میخ مانند طی یک روز یا تماس‌های متوالی طی چندین روز باشد و در هر حال اعتبار دارد.

شکل ۳،۲ آرایش رو به گسترش با گریز رو به بالا است که قیمت طی دو هفته، ۱۰٪ افزایش یافت. در طول ماه مه سال ۱۹۹۶، سهم به قیمت ۲۹ که معادل ۲۵٪ افزایش است، رسید. همچنین بازگشت به محدوده گریز در سقف آرایش نیز در این شکل نمایان است. این بازگشت تقریباً ۴ هفته پس از گریز رخ داده است. من بازگشت به محدوده گریز یا عقب‌نشینی‌هایی که بیشتر از ۳۰ روز پس از گریز اتفاق می‌افتند را واکنش عادی قیمت در نظر می‌گیرم که ارتباطی به بازگشت به محدوده گریز یا عقب‌نشینی واقعی ندارد. در این مورد بازگشت به محدوده گریز ۲۷ روز پس از گریز ایجاد شده است.

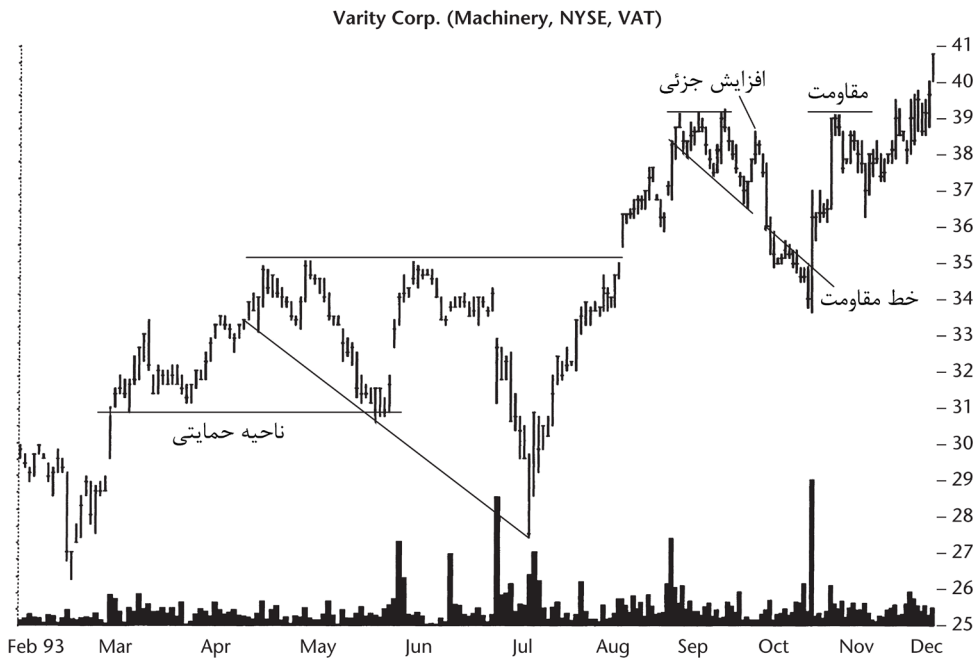
Valero Energy Corp. (Petroleum (Integrated), NYSE, VLO)

شکل ۳،۲. این الگو نوع دیگری از آرایش رو به گسترش نزولی است؛ اما این بار گریز رو به بالاست. تقریباً ۴ هفته پس از گریز، سهم به محدوده گریز برمی‌گردد.

به راستی چرا این الگوهای نموداری شکل می‌گیرند؟ به شکل ۳،۳ نگاه کنید. سهم در اوایل آوریل سال ۱۹۹۳ به اولین آرایش وارد شد و پس از آنکه به حدود قیمت ۳۵ رسید، با حجم معاملاتی متعادل رو به بالا حرکت کرد. معامله‌گرانی که قصد فروش سهم را داشتند با خریدارانی که قصد خرید داشتند به توافق رسیدند؛ بنابراین افزایش قیمت

متوقف گردید. تا روز ۱۰ ماه مه قیمت در روندی خنثی حرکت می کرد تا اینکه به زیر فرود فرعی قبلی کاهش یافت. وقتی که سهم به قیمت ۳۱ رسید، وارد ناحیه حمایتی شد که به وسیله مقاومت در اواسط ماه مارس ایجاد شده بود. روند کاهشی متوقف شد و برای چندین روز به صورت خنثی حرکت نمود. با استناد به سطح حمایت، بسیاری از سرمایه گذاران باور داشتند که روند نزولی به انتهای خود رسیده است و قیمت رشد خواهد کرد. همین طور هم شد و زمانی که حجم معاملات بالا رفت، قیمت با شکاف رو به بالا جهش نمود و به سرعت اوج گرفت. سهم توسط مؤسسات و دارندگان سهام عمده تحت فشار فروش قرار گرفت. عرضه موجود جلوی افزایش قیمت را گرفت. قیمت ها برای چند روز ثابت ماند و حتی کمی افت کرد و قبل از نزول به فرود فرعی جدید، متوقف شد. زمانی که حجم معاملات افزایش یافت، سهم تا خط روند تحتانی که ناحیه ای حمایتی محسوب می شد، سقوط کرد.

شکل ۳/۳. دو آرایش رو به گسترش نزولی. آرایش اول خط روندی بازگشتی را نشان می دهد که نتیجه ناحیه حمایتی پیش از آن است. دومین آرایش افزایشی جزئی دارد که اغلب قبل از گریزی نهایی ایجاد می شود.

به دلیل بروز شرایط بیش فروش (فروش های افراطی)، معامله گران سهم را خریدند و آن را مجبور به افزایش دوباره کردند. وقتی که قیمت به اوج قبلی خود رسید، سهام کمتری برای خرید در دسترس بود. ظاهراً آن معامله گران و مؤسسات در قیمت ۳۵، بیشتر سهامشان را در ماه های قبلی فروخته بودند؛ بنابراین سهام در دسترس برای خرید جذب بازار شد و سهام با شکافی رو به بالا حرکت کرد و بالای اوج قدیمی بسته شد. گریز در حال پیدایش بود.

قیمت سهم بالاتر رفت؛ اما به زودی آرایش رو به گسترش نزولی دیگری را به وجود آورد. این آرایش فشرده و باریک، دارای پیامد کاهشی بود.

هنگامی که قیمت سهم تمایل به افزایش تا سقف خط روند را دارد اما قادر به دست‌یابی به آن نیست؛ افزایش جزئی نزول آینده را پیش‌بینی می‌کند. سهم تا پایان سپتامبر نزول کرد و کاهش آن استمرار یافت.

اگر به هر دو آرایش نگاه کنیم، ماجرای هر دو شبیه به هم است. عرضه سهام موجود در محدوده اوج آرایش مشهود است. پس‌از آنکه عرضه‌کنندگان خسته می‌شوند، قیمت به بالای خط روند فوقانی صعود کرده یا به زیر خط روند تحتانی کاهش می‌یابد. نتیجه‌گیری برای مسیر روند روشن نیست. گاهی اوقات عرضه بر تقاضا غلبه پیدا کرده و قیمت کاهش می‌یابد که این امر باعث می‌شود وقتی که قیمت‌ها به خط روند تحتانی نفوذ می‌کنند، بازگشت قیمت ناممکن باشد. در دفعات دیگر عرضه پایان می‌یابد و خریداران مشتاق وارد میدان شده و قیمت را بالا می‌برند.

شناسایی آرایش

آیا دستورات عمل‌هایی برای کمک به شناسایی آرایش رو به گسترش نزولی وجود دارد؟ بله و جدول ۳،۱ آن‌ها را تبیین کرده است.

شکل آرایش: شکل آرایش مانند بلند گویی با سقف افقی است. قیمت‌ها تا زمانی که به خط روند سقف برخورد کنند بالا رفته و سپس از مسیر خود بازمی‌گردند. در لبه پایینی، کاهش قیمت‌ها یک توالی از فرودهای پایین‌تر را به وجود می‌آورد که خط روند تحتانی را لمس می‌کنند.

خط مقاومت افقی سقف: هنگامی که دو اوج فرعی در محدوده قیمتی یکسان یا نزدیک به هم شکل بگیرند، می‌توانید با متصل نمودن آن‌ها به یکدیگر خط روندی افقی رسم کنید.

خط روند شیب‌دار نزولی: رسم این خط روند نیز مانند رسم خط روند افقی است. قبل از ترسیم خط روند حداقل به دو نقطه برخورد متفاوت نیاز است. معمولاً زمان کافی برای تشخیص آرایش رو به گسترش وجود دارد و در اکثر اوقات بیشتر از دو نقطه برخورد برای هر خط روند پیدا می‌شود.

حجم معاملات: حجم معاملات تمایل دارد، افزایشی بیش از طول الگوی نموداری داشته باشد و گاهی اوقات دنباله‌روی واکنش‌های قیمت باشد. شکل حجم معاملات بیشتر از آنکه شبیه حفره U شکل یا تصادفی باشد، شبیه گنبد است.

گریزهای زود هنگام: گریزهای زود هنگام در این الگو نادر است؛ بنابراین اگر قیمت بالای خط روند فوقانی یا پایین خط روند تحتانی بسته شود، آن را باید گریزی واقعی در نظر گرفت.

جدول ۳/۱

دستورالعمل‌های شناسایی

مشخصه	بررسی
شکل آرایش	شبه بلندگو با قسمت تحتانی کج شده است. قیمت‌ها به وسیلهٔ سقف افقی آرایش و خط روند با شیب نزولی، محدود شده است.
خط مقاومت افقی سقف	خطی افقی، سقف‌ها را به صورت خط روندی به هم متصل می‌کند. باید قبل از رسم خط روند، دو برخورد متمایز (اوج فرعی) وجود داشته باشد.
خط روند شیب‌دار نزولی	توالی گسترش قیمت، به وسیلهٔ خط روند شیب‌دار نزولی محدود شده است. برای ایجاد خط روند، باید حداقل دو فرود فرعی متمایز وجود داشته باشد.
حجم معاملات	روندی افزایشی با شکلی گنبدی دارد.
گریزهای زود هنگام	به ندرت رخ می‌دهند. در اکثر موارد، بسته شدن قیمت بیرون خط روند بیانگر گریزی واقعی است.
گریز	قیمت‌ها می‌توانند در هر دو جهت گریز پیدا کنند که معمولاً همراه با افزایش حجم معاملات است و خیلی زود، به تدریج کاهش می‌یابد.
افزایش یا کاهش جزئی	زمانی که قیمت به سوی خط روند سقف، افزایش یافته یا به سوی خط روند کف، نزول کند و قادر به برخورد با آن نباشند، در این حالت اغلب در عکس مسیر روند حرکت می‌کند و از آرایش گریز پیدا می‌کند.
حمایت و مقاومت	حمایت‌ها و مقاومت‌ها، دو خط روند رو به سوی آینده را دنبال می‌کنند؛ اما ناپیوسته است.

گریز: گریز زمانی رخ می‌دهد که قیمت، بیرون (بالا یا پایین) محدوده‌های خط روند بسته شود. گریز در هر مسیری می‌تواند اتفاق بیفتد؛ اما این الگو بیشتر به صورت عامل بازگشتی در روند غالب قیمت عمل می‌کند.

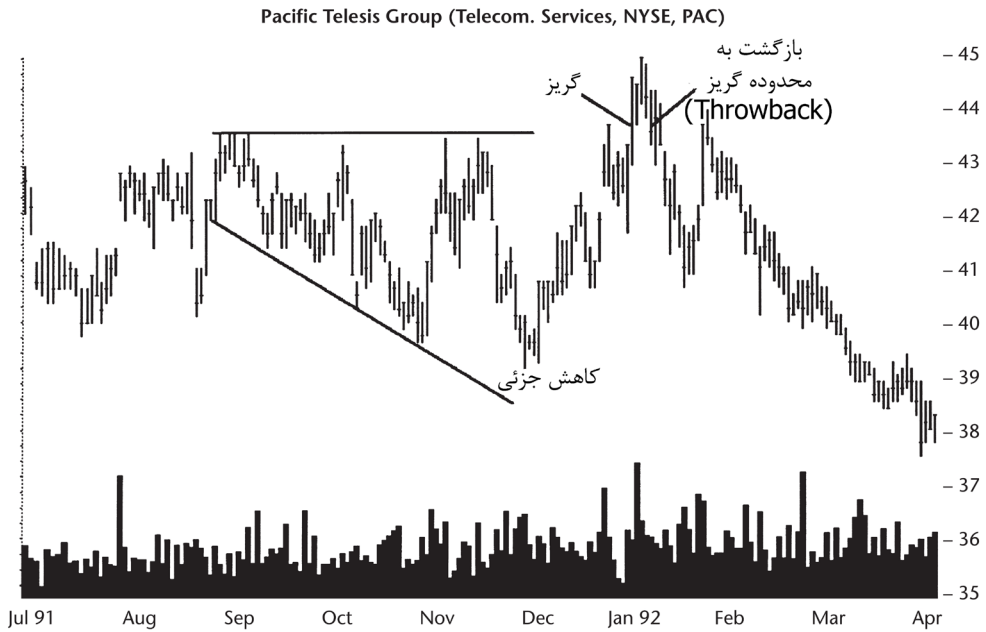
افزایش یا کاهش جزئی: افزایش جزئی (همانند شکل ۳،۳) یا کاهش جزئی، معمولاً سرنخی برای مسیر گریز نهایی است. هنگامی که قیمت‌ها پیرامون افزایش یا کاهش جزئی حلقه می‌زند و به خط روند برمی‌گردد، معمولاً بلافاصله (بدون عبور دوباره از آرایش)، از درون آرایش گریز پیدا می‌کند.

حمایت و مقاومت: خط روندهایی که برای استفاده در آینده ترسیم می‌شوند، می‌توانند گاهی اوقات به عنوان خطوط حمایت و مقاومت عمل کنند که این به جهت روند قیمت‌ها در آینده بستگی دارد (شکل‌های ۳،۱، ۳،۲ و ۳،۳، ۳،۶ مثال‌ها را نشان می‌دهند). گاهی اوقات سطوح حمایت و مقاومت برای ماه‌ها یا حتی سال‌ها استوار هستند.

ارزیابی ناکامی الگو

از آنجایی که گریز در الگوهای رو به گسترش نزولی در هر دو مسیر می‌تواند باشد، من هر دو جنبه ناکامی در گریزها را نشان داده‌ام.

شکل ۴/۳. آرایش رو به گسترش نزولی، برای استمرار مسیر افزایشی با ناکامی مواجه می‌شود. کاهش جزئی، گریز نهایی رو به بالا را پیش‌بینی می‌کند؛ اما افزایش سهام ناپایدار و متزلزل است و قیمت‌ها سقوط می‌کند.

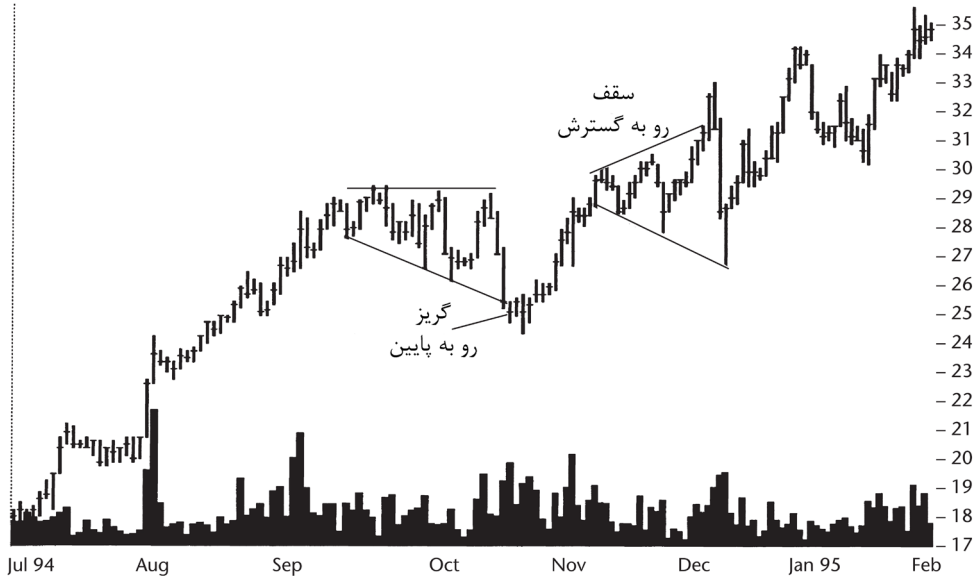
در شکل ۴،۳، اولین ناکامی به وسیله کاهش جزئی در اواخر ماه نوامبر مشخص شده است. پس از کاهش جزئی، قیمت بالا رفته و سرانجام همان‌طور که قابل پیش‌بینی بود به خط روند سقف نفوذ کرد. زمانی که قیمت بالای خط روند بسته می‌شود، انتظار دارید که قیمت به سقف آرایش بازگردد و دوباره بالاتر برود. در این وضعیت، قیمت در ۴۵ ایستاده و به داخل آرایش برمی‌گردد. این رویداد، بازگشتی کلاسیک به درون الگو تعبیر می‌شود. متأسفانه به جای بازگشتی معمولی که در آن قیمت برمی‌گردد و بالاتر می‌رود، سهام به کاهش قیمت ادامه می‌دهد. قبل از شلیک به سوی دیگر و حرکت در خطی مستقیم، سهام تحرک بیشتری را درون آرایش انجام می‌دهد.

اگر پس از گریز رو به بالا سهم را می‌خریدید، شاهد سقوط سهام از نقطه خرید حدود ۴۴،۵۰ به فرود ۳۶،۸۸

بودید. حتی اگر نقطه حد زیان در پایین‌ترین نقطه آرایش می‌توانست شما را در قیمت ۳۹ از سهم خارج کند، با این وجود این سقوط بسیار سنگین بود.

Healthcare Compare (Medical Services, NASDAQ, HCCC)

شکل ۳/۵. ناکامی برای گریز رو به پایین. قیمت‌ها کمتر از ۵٪ کاهش می‌یابد، دور می‌زند و در نتیجه به عدد ۴۲ می‌رسد. این ناکامی‌ها نادر هستند؛ اما اتفاق می‌افتند؛ بنابراین قرار دادن دستور حد زیان همیشه مهم است. سقف رو به گسترش در اوایل ماه نوامبر شکل گرفته است.

شکل ۳/۵ نشان‌دهنده رویداد آزردهنده‌تری است، زیرا معامله گران در Short Position گرفتار شدند. سرمایه‌گذاران، با مشاهده کاهش سریع سهام طی دو روز در ۱۴ اکتبر سال ۱۹۹۴، برای باز کردن Short Position وسوسه شدند. اگر آن‌ها این کار را انجام نمی‌دادند یا حتی برای چند روز صبر می‌کردند، می‌توانستند سهام را نزدیک کف خریداری کنند. از آن نقطه به بعد، سهام بالاتر رفت و قبل از صعود به خارج از سقف، به درون آرایش برگشت. اگر سرمایه‌گذاری بی‌تجربه بودید و نقطه خروج برای Short Position در نظر نمی‌گرفتید، زیان شما از کف ۲۴,۳۸ تا ۵۳ گسترده می‌شد.

شکل ۳/۵ نمایانگر نوعی ناکامی است که من آن را ناکامی ۵٪ می‌نامم. این ناکامی زمانی رخ می‌دهد که قیمت‌ها در مسیری مشخص گریز پیدا می‌کند و قبل از حرکت اساسی در مسیر مخالف گریز، کمتر از ۵٪ حرکت می‌کند. در صورتی که از نقاط حد زیان استفاده نشود، این نوع ناکامی قادر است سودی ناچیز را به زیانی بزرگ تبدیل کند.

اگر به جنبه مثبت این موقعیت‌ها در شکل‌ها ۳/۴ و ۳/۵ نگاه کنید، می‌توان نتیجه گرفت که این ناکامی‌ها

اغلب اتفاق نمی‌افتد. آمارها این مسئله را ثابت می‌کند؛ اما بگذارید خاطرنشان کنم که ۸ از ۱۰ آرایش، حداقل برای زمان کوتاهی در مسیر گریز حرکت می‌کنند. دو شکل مذکور باید این اخطار را به شما بدهد که قرار دادن نقطه حدّ زیان، برای جلوگیری از زیان‌ها الزامی است. حتی اگر حدّ زیانی ذهنی برای خود انتخاب کنید، این مسئله می‌تواند برای خروج از سهام در زمان شرایط وخیم بازار، اطمینان‌بخش باشد.

آمار و ارقام

جدول ۳,۲ آمار کلی برای آرایش‌های رو به گسترش، راست‌گوشه و نزولی را نشان می‌دهد.

تعداد آرایش: من در بین ۵۰۰ سهام از اواسط سال ۱۹۹۱ تا اواسط سال ۱۹۹۶ و از سال ۱۹۹۹ تا سال ۲۰۰۳، با الگوهایی اضافی که در خارج از این بازه‌ها شکل گرفته بود، جستجو کرده‌ام. در نهایت ۲۷۴ الگو پیدا کردم. **بازگشتی یا ادامه‌دهنده:** الگوها، ۱۴۳ بار به صورت عامل بازگشتی و ۱۳۱ بار به عنوان عامل ادامه‌دهنده در روند قالب قیمت نقش‌آفرینی کرده‌اند. آرایش‌های رو به گسترش، راست‌گوشه و نزولی در بازار افزایشی، به عنوان الگوی ادامه‌دهنده عملکرد بهتری دارند. در بازار کاهشی این الگو به صورت عامل بازگشتی بهتر عمل کرده است. **میانگین افزایش یا کاهش:** در مقایسه با سایر الگوهای نموداری، هر دو جهت گریز در این الگو عملکرد ضعیف‌تری داشته است. اگر اصرار بر دادوستد با این الگو دارید، این رویه را در جهت روند معمول بازار در پیش بگیرید؛ گریزهای رو به بالا در بازار افزایشی و گریزهای رو به پایین در بازار کاهشی.

افزایش یا کاهش فراتر از ۴۵٪: گریزهای رو به بالا در بازار افزایشی با نمایشی قوی، به احتمال ۲۵٪ فراتر از ۴۵٪ رشد می‌کنند. گریزهای رو به پایین هرگز در این دسته‌بندی نمرة خوبی دریافت نمی‌کنند؛ زیرا در بازار کاهشی با گریز رو به بالا، احتمال افزایش فراتر از ۴۵٪ قیمت، حدود ۸٪ است.

تغییر پس از پایان روند: اگر قادر به تعیین زمان پایان روند هستید، اقدام به معامله در سهام کنید. وقتی که قیمت پس از گریز رو به بالا به قلّه می‌رسد، بین ۲۶٪ و ۳۵٪ کاهش می‌یابد. پس از رسیدن قیمت به فرود نهایی در گریزهای رو به پایین، قیمت از نزولی به صعودی تغییر روند داده و به طور میانگین صعودی حیرت‌انگیز معادل ۵۵٪ خواهد داشت.

عملکرد الگوی ناقص: آمار و ارقام نشان می‌دهد که اگر با سهامی همراه شوید که الگوی ناقص ایجاد کرده است، این رویداد اتفاق بدی را رقم خواهد زد. به عنوان مثال، پس از صعود کمتر از ۵٪ در بازاری کاهشی، سهام به طور میانگین ۵۵٪ سقوط می‌کند.

تغییرات شاخص S&P500: مقایسه عملکرد شاخص با میانگین افزایش و کاهش سهام نشان می‌دهد که چگونه سهام از وضعیت کلی بازار تأثیر می‌پذیرد. اعداد و ارقام نشان می‌دهد که باید مبتنی بر روند غالب بازار دادوستد کنید.

جدول ۳/۲

آمار جامع

توضیحات	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهششی، گریز رو به بالا	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهششی، گریز رو به پایین
تعداد آرایش	۱۰۴	۳۶	۸۷	۴۷
بازگشتی، ادامه دهنده	۳۶ بازگشتی	۱۱ بازگشتی	۶۱ بازگشتی	۳۵ بازگشتی
	۶۸ ادامه دهنده	۲۵ ادامه دهنده	۲۶ ادامه دهنده	۱۲ ادامه دهنده
عملکرد (بازگشتی، ادامه دهنده)	۲۰٪ بازگشتی	۲۹٪ بازگشتی	۱۳٪ بازگشتی	۲۴٪ بازگشتی
	۳۲٪ ادامه دهنده	۲۱٪ ادامه دهنده	۲۰٪ ادامه دهنده	۲۰٪ ادامه دهنده
میانگین افزایش یا کاهش	۲۸٪	۲۳٪	۱۵٪	۲۳٪
افزایش یا کاهش فراتر از ۴۵٪	۲۶ یا ۲۵٪	۳ یا ۸٪	۲ یا ۲٪	۲ یا ۴٪
تغییر پس از پایان روند	۲۶٪	۳۵٪	۵۵٪	۵۵٪
عملکرد الگوی ناقص	۴۴٪ ^a	۳۵٪ ^a	۲۶٪ ^a	۵۵٪ ^a
تغییرات شاخص S&P500	۱۳٪	۵٪	۲٪	۱۵٪
روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی	۱۴۶	۶۷	۴۵	۴۱

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی: بین ۶ هفته تا ۵ ماه طول می کشد تا قیمت به پایان روند خود برسد. گریزهای رو به بالا به خصوص در بازار افزایشی طولانی تر خواهند بود. ارقام نشان می دهد که کاهش سهم در بازار کاهشی تندتر از افزایش قیمت در بازار افزایشی است.

جدول ۳،۳ نسبت های ناکامی متفاوتی را برای شرایط مختلف بازار و جهات گریز نشان می دهد. ناکامی الگو در بازار افزایشی از ارقام ۱۴ و ۱۹٪ شروع می شود و هنگامی که مقیاس سمت راست جدول ۳،۳ بالا می رود، افزایش می یابد. بازار کاهشی روند مشابهی را نشان می دهد که از ارقام پایین تر شروع می شود. بازارهای کاهشی در زمانی که قیمت بیش از ۱۵٪ رشد کند دارای رتبه ناکامی پایین تری هستند؛ بنابراین الگوهای با گریز رو به بالا در بازار افزایشی از ناکامی های کمتری برخوردارند.

مشابه با سایر الگوهای نموداری، میزان ناکامی ها برای افزایش های کوچک در ستون حداکثر افزایش یا کاهش، به سرعت بالا می رود. حدود نیمی از الگوها برای حرکت بیش از ۲۰٪ با ناکامی مواجه خواهند شد.

بعدها در مورد شیوه اندازه گیری توضیح خواهیم داد، اما فرض کنید که قیمت ها از ۱۰ به ۱۳ افزایش خواهد یافت، این رشد ۳۰٪ در بازار افزایشی چقدر محتمل است؟ جدول ۳،۳ پاسخ این سؤال را نشان می دهد. از آنجاکه ۶۳٪ الگوها در صعود بیش از ۳۰٪ ناکام می مانند، بعید به نظر می رسد که قیمت ها به ۱۳ برسد؛ بنابراین محتاط

جدول ۳/۴

آمار و ارقام گریز ویس از گریز

شرح	بازار کاهشی، گریز رو به پایین	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهشی، گریز رو به بالا	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	فاصله پایان آرایش تا گریز
	۲۲ روز	۴۵ روز	۳۴ روز	۲۵ روز	
	۱۳٪، ۳۶٪، ۵۱٪	۲۲٪، ۳۳٪، ۴۵٪	۶۱٪، ۳۳٪، ۶٪	۲۷٪، ۲۷٪، ۱٪	پراکندگی گریزهای رخ داده در سه دامنه (پایین، مرکزی، بالایی) ۱۲ ماه گذشته
	۲۴٪، ۶۰٪، ۲۶٪ ^۱	۱۵٪، ۱۶٪، ۱۴٪	۲۲٪، ۲۴٪، ۲۶٪	۲۷٪، ۳۷٪، ۱۱٪ ^۱	درصد افزایش / کاهش در سه دامنه (پایین، مرکزی، بالایی) ۱۲ ماه گذشته
	۵۷٪	۵۱٪	۵۰٪	۵۲٪	بازگشت به محدوده گریز / عقب نشینی
	۱۲ روز	۹ روز	۱۱ روز	۹ روز	میانگین زمان بازگشت به محدوده گریز / عقب نشینی
	۲۲٪، ۲۲٪ ^۱	۱۵٪	۲۱٪	۲۱٪	میانگین افزایش / کاهش برای الگوهای با بازگشت به محدوده گریز / عقب نشینی
	۲۴٪، ۲۴٪ ^۱	۱۶٪	۲۶٪	۳۶٪	میانگین افزایش / کاهش برای الگوهای بدون بازگشت به محدوده گریز / عقب نشینی
	۲۲٪، ۲۲٪ ^۱	۱۸٪	۱۷٪	۲۳٪ ^۱	عملکرد شکاف در روز گریز
	۲۳٪	۱۵٪	۲۵٪	۲۹٪	عملکرد بدون شکاف در روز گریز
	\$ ۱/۷۸	\$ ۰/۴۳	\$ ۰/۴۲	\$ ۰/۲۶	میانگین اندازه شکاف
	۱۶ تا ۲۰ یا ۸۰٪	۲۷ تا ۵۰ یا ۵۴٪	نامشخص	نامشخص	افزایش جزئی در گریز رو به پایین
	نامشخص	نامشخص	نامشخص	نامشخص	کاهش جزئی در گریز رو به بالا
	۲۲٪	۱۳٪ ^۱	نامشخص	نامشخص	عملکرد افزایش جزئی
	نامشخص	نامشخص	۲۵٪	۲۸٪	عملکرد کاهش جزئی
	۹٪ تا ۴۷٪	۱۰٪ تا ۸۷٪ یا ۱۱٪	۶٪ تا ۳۶٪ یا ۱۷٪	۱۲٪ تا ۱۰۴٪ یا ۱۲٪	ناکامی افزایش جزئی درون ساختاری
	۶٪ تا ۴۷٪ یا ۱۳٪	۵٪ تا ۸۷٪ یا ۶٪	۱۱٪ تا ۳۶٪ یا ۱۱٪	۸٪ تا ۱۰۴٪ یا ۱۸٪	ناکامی کاهش جزئی درون ساختاری

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

باشید و هدف پایین تری را در نظر بگیرید.

جدول ۳،۴ آمار مربوط به گریز و دوران پس از گریز را نشان می دهد.

جدول ۳/۳

رتبه ناکامی الگو

حد اکثر افزایش یا کاهش قیمت برحسب درصد (%)	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهشی، گریز رو به بالا	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهشی، گریز رو به پایین
۵ (سربه سر)	۲۰ یا ۱۹٪	۲ یا ۱٪	۱۲ یا ۱۴٪	۲ یا ۴٪
۱۰	۳۱ یا ۳۰٪	۹ یا ۲۵٪	۳۴ یا ۳۹٪	۵ یا ۱۱٪
۱۵	۳۹ یا ۳۸٪	۱۴ یا ۳۹٪	۵۱ یا ۵۹٪	۱۸ یا ۳۸٪
۲۰	۴۹ یا ۴۷٪	۲۰ یا ۵۶٪	۶۶ یا ۶۷٪	۲۴ یا ۵۱٪
۲۵	۵۶ یا ۵۴٪	۲۶ یا ۷۲٪	۷۳ یا ۸۴٪	۳۰ یا ۶۴٪
۳۰	۶۳ یا ۶۶٪	۲۷ یا ۷۵٪	۷۶ یا ۸۷٪	۳۸ یا ۸۱٪
۳۵	۷۴ یا ۷۱٪	۲۸ یا ۷۸٪	۸۲ یا ۹۴٪	۴۰ یا ۸۵٪
۵۰	۷۹ یا ۷۶٪	۳۳ یا ۹۲٪	۸۶ یا ۹۹٪	۴۵ یا ۹۶٪
۷۵	۹۰ یا ۸۷٪	۳۳ یا ۹۲٪	۸۷ یا ۱۰۰٪	۴۷ یا ۱۰۰٪
بالای ۷۵	۱۰۴ یا ۱۰۰٪	۳۶ یا ۱۰۰٪	۸۷ یا ۱۰۰٪	۴۷ یا ۱۰۰٪

فاصله پایان آرایش تا گریز: بین ۳ تا ۶ هفته طول می کشد تا قیمت خارج از مرزهای الگو بسته شود؛ بنابراین

اگر به سرعت الگوی گسترش را شناسایی نکردید، زمان زیادی برای اقدام مناسب در پیش دارید.

موقعیت سالانه: در کدام محدوده از قیمت سالانه، به دنبال گریز قیمت از الگوی رو به گسترش باشیم؟ برای

حرکت رو به بالا، گریز اغلب در یک سوم بالایی سالانه رخ می دهد. حرکت رو به پایین عکس این مسئله را نشان

می دهد. بسیاری از گریزهای رو به پایین در نزدیکی قیمت های پایینی سالانه رخ داده است.

عملکرد موقعیت سالانه: الگو در کدام یک از سه محدوده سالانه عملکرد بهتری دارد؟ نتایج به دست آمده همه

حالات را نشان می دهد. بهترین عملکرد الگوهای رو به گسترش در بازار افزایشی هنگامی است که گریز در وسط

محدوده قیمت سالانه باشد. همچنین برای بازارهای کاهش یافته گریزها در محدوده قیمت های پایین، بهترین

عملکرد را داشته است.

بازگشت به محدوده گریز / عقب نشینی: بازگشت به محدوده گریز و عقب نشینی در حدود نیمی از مواقع رخ

می دهد و در آن کمتر از ۲ هفته طول می کشد تا قیمت به محدوده گریز بازگردد. هنگامی که بازگشت به محدوده

گریز یا عقب نشینی رخ می دهد، عملکرد الگو صدمه می بیند. به دنبال نواحی مقاومت یا حمایتی باشید که ممکن

است باعث اصلاح حرکت قیمت شود.

شکاف‌ها: در بسیاری از مواقع شکاف در روز گریز به عملکرد صدمه وارد می‌کند. تنها استثنا برای الگوی رو به گسترش، بازار افزایشی با گریز رو به پایین است. در آن مورد شکاف به عملکرد الگو کمک می‌کند؛ اما نمونه‌های این بررسی خیلی کمی است.

افزایش یا کاهش جزئی: افزایش یا کاهش جزئی بهترین عملکرد را در بازار کاهشی دارد. افزایش یا کاهش جزئی در ۶۶ تا ۸۰٪ از مواقع جهت گریز را به درستی پیش‌بینی می‌کند. این شیوه در بازارهای افزایشی مانند بازارهای کاهشی عمل نمی‌کند و تنها بین ۵۴ تا ۶۳٪ از مواقع پیش‌بینی درستی را ارائه می‌دهد. با این حال افزایش یا کاهش جزئی قبل از گریز، شما را به موقعیت و قیمت بهتری در سهام سوق می‌دهد.

اگر میانگین افزایش یا کاهش مندرج در جدول ۳,۲ را باهم مقایسه کنید، متوجه خواهید شد که معمولاً افزایش یا کاهش جزئی به عملکرد الگو لطمه می‌زند.

افزایش یا کاهش جزئی درون ساختاری: افزایش‌ها یا کاهش‌های جزئی درون آرایش نادر هستند و دامنه‌ای بین ۱۷٪ برای گریزهای رو به بالا در بازار کاهشی تا ۶٪ برای گریزهای رو به پایین دارند. افزایش یا کاهش جزئی درون آرایش شبیه حلقه ایست که خط روند را لمس می‌کند. آن‌ها زمانی رخ می‌دهند که الگو ایجاد شده است (قیمت حداقل دو بار با هر یک از خطوط روند برخورد کرده باشد)؛ اما گریز در مسیر مورد انتظار ادامه پیدا نکند. در عوض قیمت‌ها در جهت خط روند مخالف از الگو عبور می‌کنند. از آنجاکه تعداد آن‌ها بسیار کم است، نباید برای شما نگران‌کننده باشد.

جدول ۳,۵ توزیع فراوانی روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی را نشان می‌دهد. الگو در بازار افزایشی با گریز رو به بالا، بهترین فرصت برای کسب سودی مناسب است. در این دسته، ۲۹٪ (۲۰ + ۹) در مدت زمان دو هفته به نهایت اوج خود می‌رسند که بهترین (کم‌ترین) در گروه خود هستند. همچنین اعداد و ارقام جدول نشان می‌دهد که نیمی (۴۹٪) پس از ۷۰ روز به افزایش ادامه می‌دهند. این یافته نشان می‌دهد، ترکیب (بازار افزایشی، گریز رو به بالا) بهترین عملکرد را دارد و نگاهی دوباره به جدول ۳,۲ این یافته را تأیید می‌کند.

ارقام چه معنایی دارند؟ اگر وضعیت عمومی بازار افزایشی باشد (با S&P500 اندازه‌گیری شود) و شاهد الگوی رو به گسترش با گریز رو به پایین باشید؛ جدول را برای مشخص نمودن مدت زمان رسیدن قیمت به فرود نهایی جستجو کنید. شانس خوبی وجود دارد تا این اتفاق در هفته اول رخ دهد و در همین بازه زمانی، ۳۳٪ الگوها به کف می‌رسند. از آنجاکه ارقام افزایشی هستند؛ حدود نصف (۴۲٪ یا ۳۳+۹) الگوها طرف دو هفته به کف می‌رسند. اگر قیمت‌ها کماکان بعد از ۳ هفته نزولی باشند، ممکن است رانش قیمت سودمند باشد. برای محافظت از سود در زمان پیشروی موقعیت معاملاتی، دستور توقف Short Position خود را کاهش دهید.

جهت ورود به موقعیت معاملاتی جدید، تغییرات روند را برای یک ماه علی‌الخصوص در بازار کاهشی زیر نظر قرار دهید (احتمال خاموش شدن موتور حرکتی قیمت، ۳۵ روز پس از گریز رو به بالا ۱۱٪ است).

جدول ۳,۶ آمار متناسب با اندازه را نشان می‌دهد.

جدول ۳/۵

توزیع فراوانی روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی

روزها	۷	۱۴	۲۱	۲۸	۳۵	۴۲	۴۹	۵۶	۶۳	۷۰	۷۰ >
بازار کاهشی، گریز رو به بالا	٪۱۹	٪۱۴	٪۶	٪۳	٪۱۱	٪۰	٪۶	٪۳	٪۰	٪۰	٪۳۹
بازار افزایشی، گریز رو به بالا	٪۲۰	٪۹	٪۳	٪۴	٪۴	٪۲	٪۲	٪۲	٪۳	٪۲	٪۴۹
بازار کاهشی، گریز رو به پایین	٪۱۷	٪۱۷	٪۱۷	٪۱۵	٪۹	٪۲	٪۰	٪۲	٪۶	٪۰	٪۱۵
بازار افزایشی، گریز رو به پایین	٪۳۳	٪۹	٪۱۰	٪۳	٪۳	٪۵	٪۵	٪۶	٪۰	٪۰	٪۲۵

جدول ۳/۶

آمار اندازه

شرح	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهشی، گریز رو به بالا ^a	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهشی، گریز رو به پایین ^a
عملکرد الگوی بلند	٪۳۵	٪۲۵	٪(۱۸)	٪(۲۱)
عملکرد الگوی کوتاه	٪۲۳	٪۲۱	٪(۱۳)	٪(۲۴)
میانة نسبت ارتفاع به قیمت گریز برحسب درصد	٪۱۳/۱۳	٪۱۹/۱۳	٪۱۴/۲۰	٪۲۲/۱۸
عملکرد الگوی باریک	٪۲۸	٪۲۶	٪(۱۴)	٪(۲۶)
عملکرد الگوی پهن	٪۲۸	٪۲۰	٪(۱۷)	٪(۱۹)
میانة طول	روز ۶۳	روز ۶۳	روز ۵۵	روز ۴۷
میانگین طول آرایش	روز ۷۶	روز ۸۲	روز ۶۶	روز ۶۴
عملکرد الگوی کوتاه و باریک	٪۲۷ ^a	٪۲۵	٪(۱۳)	٪(۲۶)
عملکرد الگوی کوتاه و پهن	٪۱۸ ^a	٪۱۴	٪(۱۳) ^a	٪(۱۶)
عملکرد الگوی بلند و پهن	٪۳۹	٪۲۴	٪(۲۰)	٪(۲۱)
عملکرد الگوی بلند و باریک	٪۳۰ ^a	٪۲۹	٪(۱۶) ^a	٪(۲۳)

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

ارتفاع: به جز در بازار کاهشی با گریز رو به پایین، الگوهای بلند از الگوهای کوتاه بهتر عمل می‌کنند. چگونه می‌توانیم از این نتیجه استفاده کنیم؟ ارتفاع الگو را از قیمت خط روند فوقانی تا آخرین لمس خط روند تحتانی (پایین‌ترین فرود در الگو) محاسبه کنید. تفاوت آن‌ها را بر قیمت نقطه گریز تقسیم کنید. اگر نتیجه آن بالاتر از میانه جدول باشد، الگو بلند و اگر کمتر از میانه باشد، الگو کوتاه است. تنها در الگوهای بلند سرمایه‌گذاری کنید، مگر آنکه نسبت به ارزیابی خود اطمینان دارید.

پهنا: در بازار کاهشی، الگوهای باریک در مقایسه با الگوهای پهن عملکرد بهتری دارند. در بازار افزایشی یا هیچ تفاوتی در عملکرد نیست و یا الگوهای پهن کمی بهتر عمل می‌کنند. من برای تشخیص الگوهای باریک از پهن، از میانه طول استفاده کرده‌ام.

میانگین طول آرایش: میانگین طول آرایش، در حدود ۲ ماه اندازه‌گیری شده است.

ترکیب ارتفاع و پهنا: بدترین عملکرد از الگوهایی می‌آید که هم کوتاه و هم پهن هستند. توصیه می‌شود از این الگوها استفاده ننمایید. الگوی بلند و پهن دومرتبه، الگوی بلند و باریک یک‌مرتبه و الگوی کوتاه و باریک نیز یک‌مرتبه بهترین عملکرد را در مقایسه با سایر ترکیبات داشته‌اند.

جدول ۳،۷ آمار مربوط به حجم معاملات را نشان می‌دهد.

روند حجم معاملات: در سه مورد از چهار مورد، الگوها با روند افزایشی در حجم معاملات، عملکرد بهتری نسبت به الگوها با حجم معاملات کاهشی داشته‌اند. در آخرین مورد برابر بوده است.

جدول ۳/۷

آمار حجم معاملات

شرح	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهشی، گریز رو به بالا ^a	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهشی، گریز رو به پایین
عملکرد روند افزایشی در حجم معاملات	۳۰٪	۲۴٪	(۱۶)٪	(۲۳)٪ ^a
عملکرد روند کاهشی در حجم معاملات	۲۶٪	۲۱٪	(۱۴)٪	(۲۳)٪ ^a
عملکرد الگوی U در حجم معاملات	۳۴٪	۲۷٪	(۱۲)٪	(۲۳)٪ ^a
عملکرد الگوی گنبدی در حجم معاملات	۲۸٪	۲۳٪	(۱۹)٪	(۲۵)٪ ^a
عملکرد الگویی به‌غیر از U و گنبدی در حجم معاملات	۱۴٪ ^a	۱۳٪	(۱۳)٪ ^a	(۱۹)٪ ^a
عملکرد حجم معاملات سنگین در هنگام گریز	۲۶٪	۲۴٪	(۱۶)٪	(۲۳)٪
عملکرد حجم معاملات سبک در هنگام گریز	۳۷٪ ^a	۲۱٪	(۱۴)٪ ^a	(۲۲)٪ ^a

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

اشکال حجم معاملات: الگوها با گریزهای رو به بالا و شکل U در حجم معاملات بهتر از اشکال دیگر عمل می‌کنند. برای گریزهای رو به پایین، الگوهای گنبدی شکل در حجم معاملات، بهترین عملکرد را داشته‌اند.

حجم معاملات هنگام گریز: در اکثر اوقات، حجم معاملات سنگین با عملکرد بهتری همراه است. فقط الگوهای بازار افزایشی با گریز رو به بالا با حجم معاملات سبک عملکرد بهتری داشته‌اند؛ اما در نظر داشته باشید که نمونه‌ها اندک بوده‌اند.

شیوه‌های دادوستد

جدول ۳،۸ به تشریح شیوه‌های دادوستد در آرایش‌های رو به گسترش نزولی می‌پردازد.

قانون اندازه‌گیری: شکل ۳،۶، استفاده از قانون اندازه‌گیری را نشان می‌دهد. ابتدا ارتفاع آرایش را با به دست آوردن تفاوت بین بالاترین اوج (۴۹،۵۰) از پایین‌ترین فرود (۴۳،۵۰) اندازه‌گیری می‌کنیم. نتیجه (۶) را به خط روند افقی اضافه می‌کنیم و هدف قیمت ۵۵،۵ به دست می‌آید. قیمت در اواسط ماه مارس سال ۱۹۹۶ به هدف خود می‌رسد و سهام مسیرش را رو به ۶۰ ادامه می‌دهد.

اگر سهام گریز رو به پایین داشته باشد، قانون اندازه‌گیری یکسان است. ارتفاع آرایش را از پایین‌ترین فرود کم کرده تا به قیمت هدف ۳۷،۵۰ برسید. آگاه باشید که احتمال دست‌یابی به هدف قیمت در گریزهای رو به بالا در بازار افزایشی، نسبت به سایر ترکیبات بیشتر است (۶۳٪). به چکیده نتایج مراجعه شود: به آمار «احتمال دست‌یابی به هدف قیمت» مراجعه نمایید.

انتظار برای تأیید: ممکن است گمان کنید قیمت در خط روندی افزایشی، رو به بالا گریز خواهد داشت؛ اما این احتمال این رخداد خیلی بالا نیست. بنابراین، قبل از بازکردن موقعیت معاملاتی در سهام، منتظر بمانید تا بسته شدن قیمت در بیرون مرز خط روند تأیید شود.

دستور توقف: هنگامی که می‌دانید هدف قیمت کجاست، می‌توانید سود و زیان معامله را محاسبه کنید. احتمال حرکت رو به پایین در مقایسه با هدف قیمت چقدر است؟ آیا سود بالقوه، ریسک معامله را توجیه می‌کند؟ در شکل ۳،۶، حمایت در محدوده ۴۶ تا ۴۷ وجود دارد. قبل از تعیین سطوح حمایت و مقاومت، قلّه‌ها و درّه‌های قبلی را بررسی کنید. در ماه مارس سال ۱۹۹۵ (در شکل نشان داده نشده است)، ناحیه‌ای تراکمی که به مثلی متقارن با رأس قیمت ۴۶ محدود شده است وجود دارد. مقاومت بعدی در ماه ژوئیه و اکتبر نمایان است. محدوده ۴۶ تا ۴۷، مکانی مناسب برای حدّ زیان معامله است.

حدّ زیان معامله در قیمت ۴۵،۷۵ است که دقیقاً در زیر کف ناحیه حمایت قرار دارد. اگر موقعیت معاملاتی در قیمت ۵۰،۵۰ باز می‌شد، زیان بالقوه آن کمتر از ۱۰٪ بود. با هدف قیمتی ۵۵،۵۰ یا ۱۰٪ بالاتر، نسبت بازده / زیان یک به یک این معامله، جذّاب نیست. در چنین شرایطی می‌توانید حدّ زیان را به وسیله بالا بردن آن محدودتر کنید و یا به معامله سودآور دیگری نگاه کنید. به یاد داشته باشید که هیچ قانونی، مکان درست موقعیت معاملاتی را

به شما یادآوری نمی‌کند.

دادوستد درون آرایش: اگر آرایش رو به گسترش به اندازه کافی بلند بود، پس از بازگشت قیمت به خط روند تحتانی، Long Position و پس از برگشت قیمت به خط روند فوقانی، Short Position باز کنید.

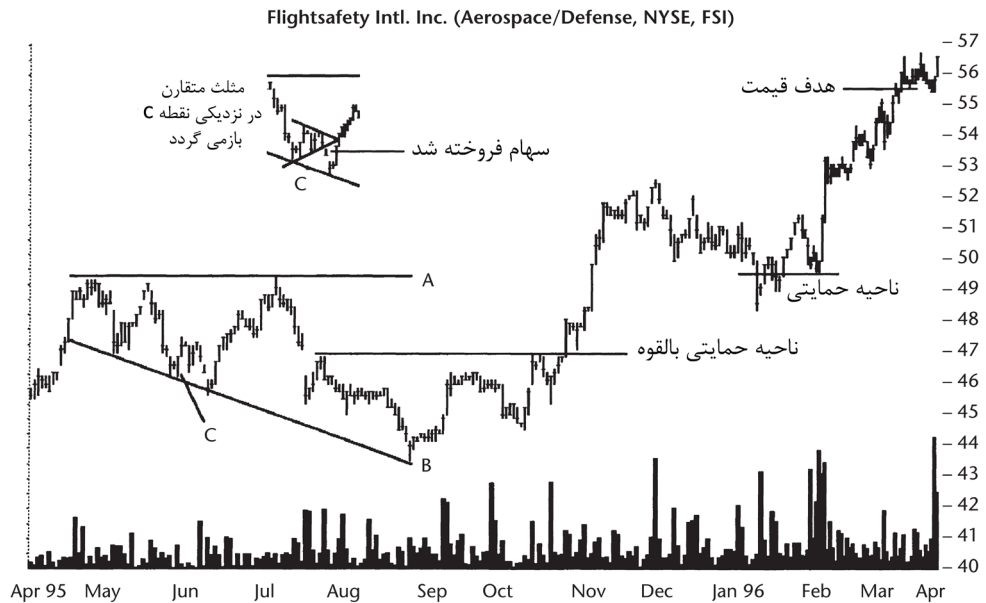
جدول ۳/۸

شیوه‌های دادوستد

راهبردهای معاملاتی	تفسیر
قانون اندازه‌گیری	ارتفاع آرایش با تفریق قیمت خط روند افقی سقف از پایین‌ترین فرود الگو محاسبه می‌شود. برای گریزهای رو به بالا، نتیجه را به ارزش خط روند افقی اضافه می‌کنیم. برای گریزهای رو به پایین، نتیجه را از پایین‌ترین فرود کم می‌کنیم. در نتیجه، هدف مورد انتظار به دست می‌آید.
انتظار برای تأیید	مشخص نیست که قیمت در چه مسیری از درون آرایش گریز پیدا می‌کند؛ بنابراین بهتر است، برای بسته شدن قیمت بیرون از خط روند منتظر بمانید. وقتی که قیمت‌ها در آن محدوده بسته شد، انتظار داشته باشید که قیمت‌ها به حرکت در مسیر گریز ادامه دهد. دادوستد خود را متناسب با این روند قرار دهید.
دستور توقف	زمانی که گریز اتفاق می‌افتد، جهت مخالف آرایش را نقطه حد زیان قرار دهید. ممکن است در بیشتر موارد خواهان قرار دادن حد زیان درجایی نزدیک به قیمت خرید باشید؛ بنابراین به نزدیک‌ترین سطح حمایت یا مقاومت توجه کنید. هنگامی که سهام به مقدار قابل توجهی حرکت نمود، نقطه دستور توقف را به نقطه سر به سر یا بالاتر منتقل کنید.
دادوستد درون آرایش	برای معامله گران جسور، موقعیت معاملاتی بایستی در محدوده واژگونی روند قیمتی باشد. در کف، Long Position باز کنید و در سقف، Short Position. اما مطمئن باشید که از حد زیان برای گریزهای خلاف جهت استفاده می‌کنید.
افزایش جزئی	در صورتی که در بازاری کاهشی، شاهد دور زدن قیمت طی افزایشی جزئی و سرازیر شدن قیمت بودید، Short Position باز کنید.

افزایش جزئی: بخش آماری این فصل، به افزایش‌های جزئی می‌پردازد. در ۸۰٪ از مواقع در بازار کاهشی، گریزهای رو به پایین به دنبال افزایشی جزئی پدیدار می‌شوند. این آمار به اندازه کافی بالا هست که به پشتوانه آن بتوان ریسک معامله را به جان خرید. اگر افزایشی جزئی رخ دهد (مهم نیست که تا چه حد افزایش می‌یابد، تا زمانی که خط روند بالایی را لمس نکند یا بالای آن بسته نشود)، شروعی برای سرازیر شدن سهام و Short Position است. با هر میزان شانس، قیمت از کف الگو شلیک می‌شود و به کاهش ادامه می‌دهد. مانند همیشه، مطمئن باشید که

شکل ۶/۳. گریز رو به بالا در آرایش رو به گسترش نزولی. برای محاسبه قانون اندازه گیری در گریز رو به بالا، تفاوت میان نقاط مشخص شده A و B را در محدوده اوج و فرود آرایش پیدا کنید. سپس برای به دست آوردن هدف قیمت، نتیجه را به نقطه A اضافه نمایید. طی حدود ۷ ماه، قیمت به فراتر از هدف خود دست می یابد. به نظر می رسد در نقطه C، مثلث متقارن کوچکی شکل گرفته است.

نمونه دادوستد

«رالف» متخصص معامله با الگوهای نموداری است. هنگامی که او گمان می کرد آرایش سه گوش رو به گسترش نزولی یا آرایش رو به گسترش راست گوشه نزولی ایجاد شده، اقدام به خریداری سهام نمود. سفارش او در نقطه C در شکل ۳،۶ در قیمت ۴۶،۳۸ قرار داده شد که دقیقاً پس از برگشت قیمت سهام از خط روند تحتانی بود. او حرکت سهام را از نزدیک نظاره کرد، روز بعد قیمت افزایش و سپس کاهش یافت. پس از چند روز، «رالف» شکل مثلث متقارن را شناسایی نمود و این مسئله او را نگران کرد. استدلال او این بود که ماهیت این آرایش معمولاً دنبال گر روند است و در نهایت، روند نزولی خواهد بود. هنگامی که سهام به زیر خط روند تحتانی مثلث نقل مکان کرد، «رالف» سهام خود را در قیمت ۴۶،۵۰ فروخت. هنگامی که وی خط ترسیم شده را از روی صفحه نمایش کامپیوتر خود پاک کرد و نگاه تازه ای به شکل قیمت انداخت، می دانست که تصمیم گیری او مبتنی بر افزایش جزئی بوده که مانند مثلث است و معمولاً حاکی از گریز فوری رو به پایین خواهد بود. به اندازه کافی و حتی بیشتر، قیمت در روزهای بعد کاهش یافت و دوباره خط روند آرایش رو به گسترش علامت گذاری شد. سپس قیمت ها بازگشت.

در روزهای بعد، او مشاهده نمود که قیمت‌ها به‌طور شگفت‌انگیزی به‌صورت فشرده در سراسر آرایش رشد نمود و خط روند بالا را لمس نمود. «رالف» با احتساب کارمزد معاملات، مقدار ناچیزی از سرمایه خود را از دست داد. آیا فروش او شتاب‌زده بود و یا او فقط محتاطانه رفتار کرد و چه درسی می‌توان آموخت؟ صرف زمان و جستجو برای پاسخ به این سؤال باعث می‌شود به‌سرعت به سرمایه‌گذاری بهتر مبدل گردید.

برای بهترین عملکرد

فهرست زیر شامل راهنمایی‌ها و مشاهداتی است که به شما برای انتخاب بهترین عملکرد در الگوی رو به گسترش کمک می‌کند. برای کسب اطلاعات بیشتر به جدول مرتبط مراجعه کنید.

- * از دستورالعمل‌های شناسایی برای انتخاب الگو استفاده نمایید. (جدول ۳,۱)
- * آرایش‌هایی که دنبال گر روند هستند را انتخاب نمایید؛ گریز رو به بالا در بازار افزایشی، گریزهای رو به پایین در بازار کاهشی. (جدول ۳,۲)
- * اگر قادر به تعیین زمان تغییر روند باشید، در کف نهایی سهام را بخرید و تا زمانی که قیمت به‌طور میانگین ۵۵٪ افزایش می‌یابد، آن را دنبال نمایید. (جدول ۳,۲)
- * کم‌ترین میزان ناکامی، برای الگوهایی با حرکات کوچک در بازار کاهشی با گریزهای رو به پایین مشاهده شده است. الگوهای موجود در بازار افزایشی با گریز رو به بالا بهتر هستند و در آن حرکت قیمتی طولانی‌تر از ۱۵٪ است. (جدول ۳,۳)
- * در بازاری افزایشی، الگوهایی با گریز در وسط محدوده قیمت سالانه را انتخاب کنید. همچنین در بازاری کاهشی، الگوهایی با گریز در نزدیکی محدوده پایین سالانه را انتخاب کنید. (جدول ۳,۴)
- * عقب‌نشینی و بازگشت به محدوده گریز به عملکرد الگو صدمه می‌زند. الگوهایی با مقاومت بالاسری و یا حمایت پایین‌دستی ضعیف را انتخاب نمایید. (جدول ۳,۴)
- * شکاف در روز گریز به عملکرد الگو صدمه وارد می‌کند. (جدول ۳,۴)
- * در بازاری کاهشی، افزایش جزئی در ۸۰٪ از مواقع، جهت گریز رو به پایین را به درستی پیش‌بینی می‌کند. (جدول ۳,۴)
- * طی یک ماه پس از گریز رو به بالا در بازار کاهشی، منتظر تغییر روند باشید. (جدول ۳,۵)
- * الگوهای بلند را انتخاب کنید. (جدول ۳,۶)
- * الگوهای باریک را در بازار کاهشی انتخاب کنید. (جدول ۳,۶)
- * الگوهایی با روند افزایشی در حجم معاملات را انتخاب کنید. (جدول ۳,۷)
- * در گریزهای رو به بالا، الگوها با حجم معاملات U شکل عملکرد بهتری دارند. الگوها با گریزهای رو به پایین و حجم معاملات گنبدی شکل را انتخاب کنید. (جدول ۳,۷)

سقف رو به گسترش

چکیده نتایج

گریز رو به بالا پیدایش الگو

روند رو به بالای قیمت‌ها، منجر به تشکیل این آرایش می‌شود. ظاهری شبیه بلندگو با اوج‌های بالاتر و فرودهای پایین‌تر دارد که در طول زمان پهن می‌شود. گریز رو به بالا است. در کوتاه‌مدت ادامه‌دهنده و افزایشی است.

بازگشتی یا ادامه‌دهنده

بازار افزایشی

۱۳ از ۱۹

۱۱٪

۲۴٪

(۳۳٪)

افزایشی

۵۳٪

۶۱٪

بازار افزایشی

۱۹ از ۲۳

۱۵٪

۲۹٪

(۳۳٪)

افزایشی

۵۴٪

۶۲٪

رتبه عملکرد

میزان ناکامی نقطه سر به سر

میانگین افزایش

تغییر پس از پایان روند

روند حجم معاملات

بازگشت به محدوده گریز

احتمال دستیابی به هدف

قیمت

یافته‌های جالب توجه

گریزهای رو به پایین در نزدیکی دامنه پایینی قیمت‌های سالانه، بهترین عملکرد را دارند. عدم شکاف قیمت در روز گریز، عملکرد الگو را بهبود می‌بخشد. کاهش جزئی در بیش از ۷۰٪ از مواقع، هشدار درستی برای گریز رو به بالا است. حجم معاملات سبک هنگام گریز، به عملکرد کمک می‌کند. مثلث رو به گسترش، ارتدکس رو به گسترش فوقانی و پنج نقطه بازگشتی به کف‌های رو به گسترش

مترادف

مراجعه کنید

گریز رو به پایین

پیدایش الگو
بازگشتی یا ادامه‌دهنده

مانند قبلی است؛ اما گریز رو به پایین است.
در کوتاه‌مدت بازگشتی و کاهشی است.

بازار افزایشی	بازار کاهش‌ی	رتبه عملکرد
۱۸ از ۲۱	۱۱ از ۲۱	میزان ناکامی نقطه سربه‌سر
۱۸٪	۳٪	میانگین کاهش
۱۵٪	۲۰٪	تغییر پس از پایان روند
۵۳٪	۴۹٪	روند حجم معاملات
افزایشی	افزایشی	عقب‌نشینی
۴۸٪	۶۲٪	احتمال دستیابی به هدف قیمت
۳۷٪	۳۲٪	

یافته‌های جالب‌توجه بهترین عملکرد هنگامی است که گریز در نزدیکی پایین‌ترین قیمت‌های

سالانه باشد. عقب‌نشینی به عملکرد لطمه می‌زند. الگوهای بلند در مقایسه با الگوهای کوتاه، بهتر هستند. الگوها با حجم معاملات U شکل، بهترین نتایج را نشان داده‌اند.

مترادف
مراجعه کنید به
مانند گریزهای رو به بالا
مانند گریزهای رو به بالا

سقف‌های رو به گسترش، متعجب کننده نیستند؛ زیرا عملکردی نظیر کف‌های رو به گسترش دارند. عاملی که سقف رو به گسترش را از کف رو به گسترش جدا می‌کند، روند قیمتی منجر به ایجاد الگوی نموداری است. برای سقف، روند قیمت رو به بالا و برای کف رو به گسترش، رو به پایین است. این تمایز دلخواهی است که من ایجاد کرده‌ام تا مشاهده نمایید که دو الگو، متفاوت عمل می‌کنند. در پاسخ به سؤالی که احتمالاً در حال حاضر مطرح می‌کنید: دو آرایش دارای اندکی تفاوت در عملکرد هستند.

بررسی مختصری از چکیده نتایج، نشان می‌دهد که نرخ ناکامی نقطه سربه‌سر از اوج ۱۱٪ شروع و به ۱۸٪ عزیزت می‌کند؛ مگر اینکه بازار کاهشی و گریز، رو به پایین باشد. در آن صورت، نرخ ناکامی نقطه سربه‌سر تنها ۳٪ است. در بهترین حالت، آرایش سقف رو به گسترش به‌طور میانگین بازدهی‌های ۲۹ درصدی دارد؛ اما این بازدهی به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای کمتر از بازدهی سایر الگوهای نموداری صعودی با میانگین ۳۶٪ است. عملکرد گریزهای رو به پایین با میانگین کاهش ۱۸٪، بدتر از میانگین کاهش ۲۴٪ همه الگوهای نموداری است.

بررسی اجمالی

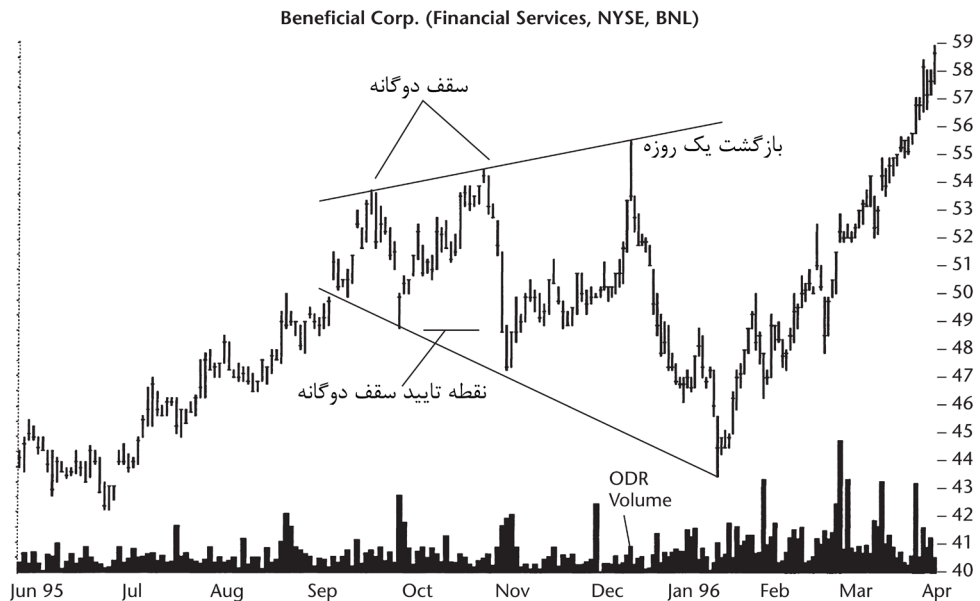
آرایش رو به گسترش در انواع سبک‌ها و اسامی وجود دارد؛ مانند کف‌ها و سقف‌های رو به گسترش، راست‌گوشه

(صعودی و نزولی)، مثلث انبساطی، ارتدکس رو به گسترش فوقانی و پنج نقطه بازگشتی. سه تای آخری (مثلث انبساطی، ارتدکس رو به گسترش فوقانی و پنج نقطه بازگشتی) شبیه آرایش سقف رو به گسترش هستند و دوتای آخر دارای پنج نقطه عطف هستند.

برای بررسی اجمالی ساختار آرایش، به شکل ۴/۱ نگاه کنید. سهام حرکت رو به بالایی را در ماه دسامبر سال ۱۹۹۴ آغاز نمود و برای حدود ۲ ماه در ماه‌های می و ژوئن متوقف شد. سپس به صعود خود ادامه داد و به اوج ۵۳٫۷۵ در اواسط ماه سپتامبر رسید. دارندگان سهام با دیدگاه دراز مدّت، تصمیم به فروش سهام خود گرفتند و قیمت سهام کاهش یافت. در ۲۵ سپتامبر سال ۱۹۹۵، حجم معاملات به مقدار قابل توجهی افزایش یافت و روند کاهشی متوقف شد. سرمایه‌گذاران که شاهد جابجایی ۴۰٪ از سود خود از ماه ژوئن بودند، ظاهراً گمان کردند کاهش قیمت افراطی بوده و با خریداری سهام، قیمت آن را بالاتر بردند.

قیمت‌ها در ۱۹ اکتبر به سطح بالاتر ۵۴٫۵۰ افزایش یافت. بسیاری از سرمایه‌گذاران، احتمالاً به تشکیل سقف دوگانه مشکوک شدند و به سرعت برای به حداکثر رساندن سود خود، دست به فروش دارایی‌ها زدند و قیمت سقوط کرد. قیمت‌ها، زمانی کف دوگانه را تأیید کرد که آن‌ها به زیر نقطه تأیید آرایش سقف دوگانه یا به پایین‌ترین فرود بین دو قله در ۴۸٫۷۵ سقوط نمودند.

شکل ۴/۱. آرایش سقف دوگانه به آرایش سقف رو به گسترش تغییر یافته است. بازگشت یک‌روزه قیمت پس از افزایش سریع و متزلزل قیمت، به صورت قله سوم پدیدار می‌شود. آرایش رو به گسترش، نشان دهنده مبارزه میان خریداران مشتاق و فروشندگان بی‌میل در فرودهای قیمت است. همچنین بیانگر رفتار «معامله گران روندی» برای دستیابی به سود سریع در قله‌های قیمت است.

حجم معاملات به اوج رسید و کشمکش بین عرضه و تقاضا، مجدداً آغاز شد. کاهش قیمت توسط معامله گران مشتاق به خرید سهام و فروشندگان بی‌میل، متوقف شد. سهام در آن محدوده دور زد و بالاتر رفت. در این هنگام دنبال گران نمودار می‌توانند دو خط روند، یکی در امتداد قلّه‌های دوقلو و دیگری زیر دو درّه رسم نموده و آرایش سقف رو به گسترش را شناسایی کنند.

معامله گران باهوش و فرصت طلب در این نقطه هم‌رنگ جماعت شده و سهام را خریداری کردند. آن‌ها خواستار بازی در افزایش انتظاری قیمت به هنگام پهن‌تر شدن آرایش بودند. سهام با این پیش‌بینی همکاری نمود و به ارقام بالاتر رفت و یک‌بار دیگر، به اوج جدید بالاتری در سقف خط روند در ۵۵,۵۰ رسید.

شیب تند افزایش قیمت در مرحله دوم ناپایدار بود. قلّه به‌مانند بازگشت یک‌روزه است که قیمت بستۀ روزانه در نزدیکی کم‌ترین قیمت روزانه است و نوسان روزانه قیمت بلند است. با این حال، حجم معاملات متقاعدکننده نبود. حجم معاملات در آن روز، از کل هفته قبل بیشتر بود؛ اما به حجم معاملات در اواخر ماه نوامبر نمی‌رسید. در هر صورت، سهام سقوط کرد و به‌زودی به فرود جدیدی در ۴۳,۵۰ رسید و دقیقاً در خط روند شیب‌دار نزولی متوقف شد. هنگامی که سهام شروع به حرکت رو به بالا نمود، بازیگران روندی (موج‌سوار) شتابان شروع به ورود به سهم نمودند و حجم معاملات همگام با قیمت، افزایش یافت. تحت فشار خریداران مشتاق، سهام رو به بالا حرکت نموده و از خط روند فوقانی بالاتر رفت. گریز رو به بالا اتفاق افتاده بود.

در سرتاسر قلّه‌ها و حفره‌های این آرایش، مبارزه بین خریداران و فروشندگان وجود دارد. در نزدیکی فرودها، خریداران معتقدند که سهام در محدوده اشباع فروش است و آن‌ها مشتاقانه آن را خریداری می‌کنند. در سقف، آن‌ها به‌سرعت سهام خود را می‌فروشند. البته این فروش‌ها، قیمت سهام را پایین آورد.

برخی از سرمایه‌گذاران با مشاهده کاهش سهام به زیر قیمت خرید خود، هنوز هم اعتقاد داشتند که سهام ارزشمند است و خریدهای بیشتری کردند. آن رفتار به بازگشت سهام در حوالی فرودها کمک کرد و شاید توضیح‌دهنده تنش عصبی در نقاط سقف باشد. آن‌ها برای حفظ بازدهی خود در این زمان تلاش نمودند؛ اما به‌جای آن، شاهد افت قیمت سهم بودند.

آرایش شکل ۱,۴ نیز آشکار می‌سازد که شناسایی گریز نهایی بسیار دشوار است. به نظر می‌رسد که هر فرود یا اوج جدید، ممکن است منجر به گریز نهایی شود. تنها زمانی که قیمت‌ها در جهت مخالف حرکت می‌کند، روشن است که قیمت نمی‌خواهد از آرایش، گریز پیدا کند. ما راه‌هایی را برای سود بردن از این رفتار در بخش شیوه‌های دادوستد ارائه می‌کنیم.

شناسایی آرایش

جدول ۱,۴، دستورالعمل‌های شناسایی آرایش سقف رو به گسترش را نشان می‌دهد.

روند قیمت‌ها: اولین معیار، روند قیمتی است که منجر به تشکیل آرایش می‌شود. این روند قیمت، عاملی

است که وجه تمایز آرایش‌های سقف رو به گسترش و کف رو به گسترش است. برای سقف رو به گسترش، بایستی روند منتهی به آرایش رو به بالا باشد (نه نظیر همتای تحتانی‌اش رو به پایین). این فقط طرح دلخواهی است که من برای تشخیص دو آرایش آن را انتخاب کرده‌ام.

شکل و خطوط روند: خطوط روند کشیده شده در سراسر قلّه‌ها و دژه‌ها شبیه به بلندگو است. بالاترین اوج‌ها و پایین‌ترین فرودها، آرایش را برای کسانی که با الگوهای نموداری آشنا هستند، آشکار می‌کند. شیب خطوط روند، فاکتوری است که این آرایش را از برخی دیگر متمایز می‌کند. خط روند فوقانی، باید شیب افزایشی و خط روند تحتانی بایستی شیب کاهشی داشته باشد. هنگامی که یکی از دو خط روند کاملاً یا تقریباً افقی است، آرایش به‌عنوان رو به گسترش راست‌گوشه (صعودی یا نزولی) طبقه‌بندی می‌شود. هنگامی که شیب دو خط روند هم‌جهت باشند، آرایش سه‌گوش رو به گسترش خواهد بود.

برخوردها: قبل از آنکه الگوی نموداری به شکل سقف رو به گسترش درآید، باید حداقل دو اوج فرعی و دو فرود فرعی ایجاد شود. شکل ۴/۱ سه اوج فرعی و برخورد با خط روند فوقانی و چهار فرود فرعی و برخورد یا نزدیکی به خط روند تحتانی را نشان می‌دهد.

جدول ۴/۱

دستورالعمل‌های شناسایی

مشخصه	بررسی
روند قیمت‌ها	روند میان مدّت پیشین قیمت تا آرایش، باید رو به بالا باشد.
شکل	شبیه بلندگو، با اوج‌های بالاتر و فرودهای پایین‌تر است. دارای پنج نقطه عطف، شامل سه قلّه و دو فرورفتگی است.
خطوط روند	قیمت‌ها توسط دو خط روند محدود هستند: دامنه قیمت‌های بالا، شیب رو به بالا دارند و دامنه‌های پایین، شیب رو به پایین.
برخوردها	باید حداقل دو اوج فرعی و دو فرود فرعی داشته باشد؛ اما لزوماً نیازی به برخوردهای متناوب نیست.
حجم معاملات	روند رو به بالا دارد و اغلب U شکل است.
گریز	گریز می‌تواند در هر دو جهت رخ دهد و در چندین مورد، قیمت قبل از گریز قطعی، برای چند ماه به‌صورت افقی حرکت می‌کند.

حجم معاملات: رگرسیون خطی در حجم معاملات، نشان می‌دهد که روند افزایشی است. در بسیاری از موارد، الگوی حجم معاملات از الگوی قیمت تبعیت می‌کند: افزایش و کاهش همراه با قیمت. باین‌حال تحقیقات من نشان می‌دهد که در اغلب اوقات، الگوی حجم معاملات U شکل اتفاق می‌افتد.

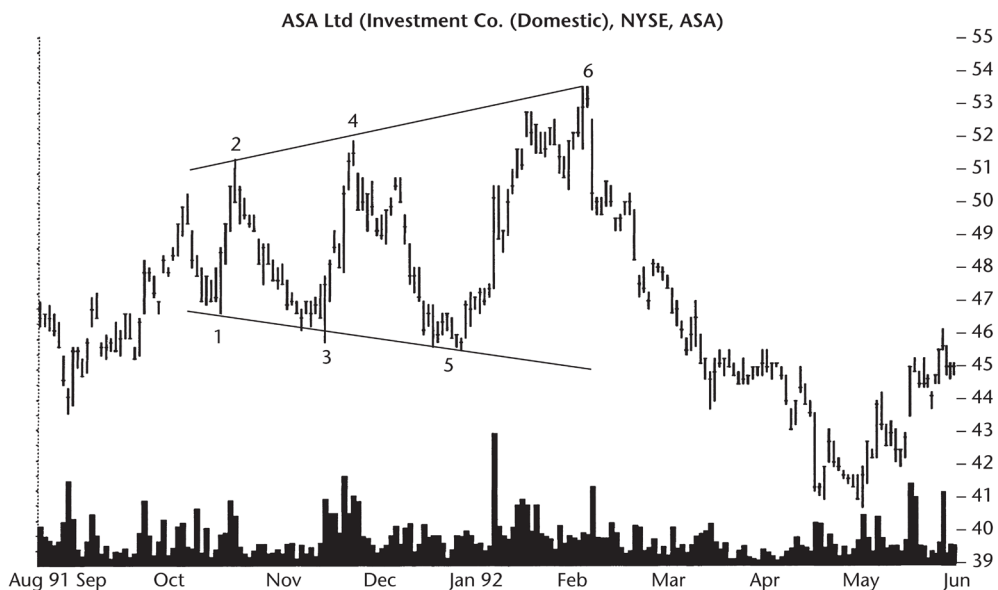
گریز: گریز زمانی اتفاق می‌افتد که قیمت، در خارج از محدوده خط روند حرکت کند و یا خط روندی را در

امتداد زمان دنبال نماید. در شکل ۴،۱، اگر خط روند فوقانی را رو به بالا گسترش دهید، تلاقی قیمت با این خط در حدود ۵۸ است. قیمت به این سطح فشار آورده و حرکت بالاتری را ثبت می‌کند. به نظر من هنگامی گریز واقعی رخ می‌دهد که قیمت نقطه گریز، هم ارزش با بلندترین قلّه ساختار باشد. برای مثال در شکل ۴،۱، قیمت گریز ۵۵،۵۰ است که منطبق با اوج قیمت در اوایل ماه دسامبر است.

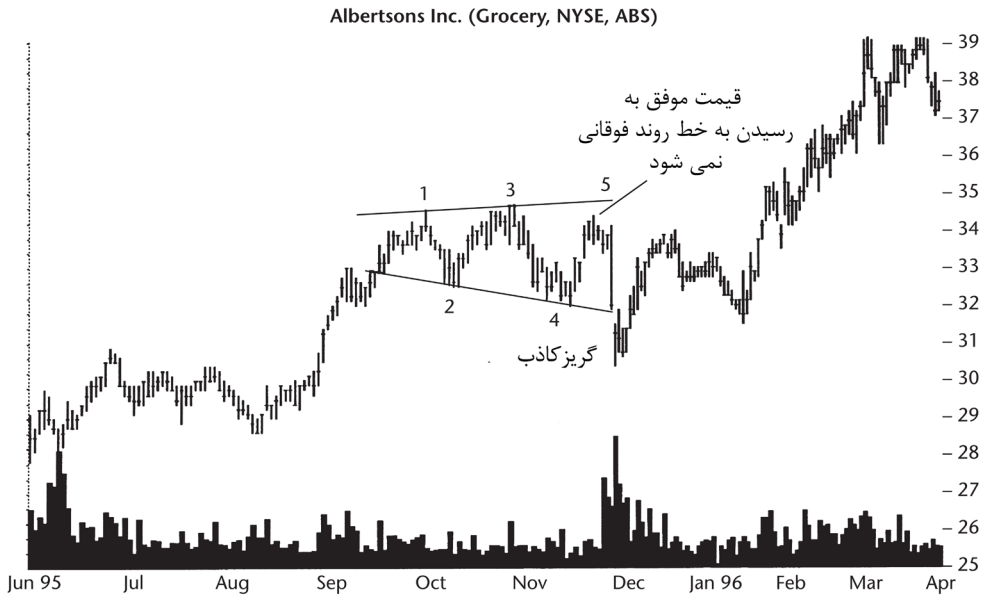
به‌طور مثال، برای نشان دادن آنکه چطور از خطوط راهنما استفاده کنید، به الگوی سقف رو به گسترش نشان داده‌شده در شکل ۴،۲ توجه کنید. در نگاه اول، مانند بلندگویی بزرگ است که در آن، روندهای قیمتی دنبال گر دو خط روند شیب‌دار هستند. خط روند فوقانی با شیب رو به بالا و خط روند تحتانی با شیب رو به پایین بوده و هر تقاطع اوج‌های فرعی و فرودهای فرعی حداقل دومرتبه باشد. قیمت در طول زمان، اوج‌های بالاتر و فرودهای پایین‌تری می‌سازد تا اینکه از درون آرایش گریز پیدا کند و معمولاً قبل از آنکه اصلاح شود، فراتر از خط روند حرکت می‌کند.

الگوی حجم معاملات به‌طور کلی با روند همگام است و با حرکت روی به بالای قیمت، افزایش و با حرکت رو به پایین، فروکش می‌کند. شکل ۴،۲ به‌وضوح این مسئله را نشان می‌دهد. به‌طور مثال در خلال افزایش قیمت در اواسط ماه نوامبر، حجم معاملات شروع به جهش رو به بالا نمود و همگام با قیمت به اوج خود رسید و پس‌از آن، درست به دنبال کاهش قیمت به‌سرعت فروکش کرد. شکل ۴،۳ روند حجم معاملات U شکل را نشان می‌دهد. حجم معاملات در ماه‌های سپتامبر و دسامبر بالاتر و در ماه‌های مابین آن پایین‌تر است.

شکل ۴،۲. سقف رو به گسترش با اوج‌های بالاتر و فرودهای پایین‌ترین که در آن قیمت‌ها در طول زمان پهن می‌شود.

شکل ۳/۴. مثال ضعیفی از پنج نقطه بازگشتی و یا آرایش ارتدکس رو به گسترش فوقانی. دارای پنج نقطه عطف، شامل سه اوج فرعی و دو فرود فرعی است.

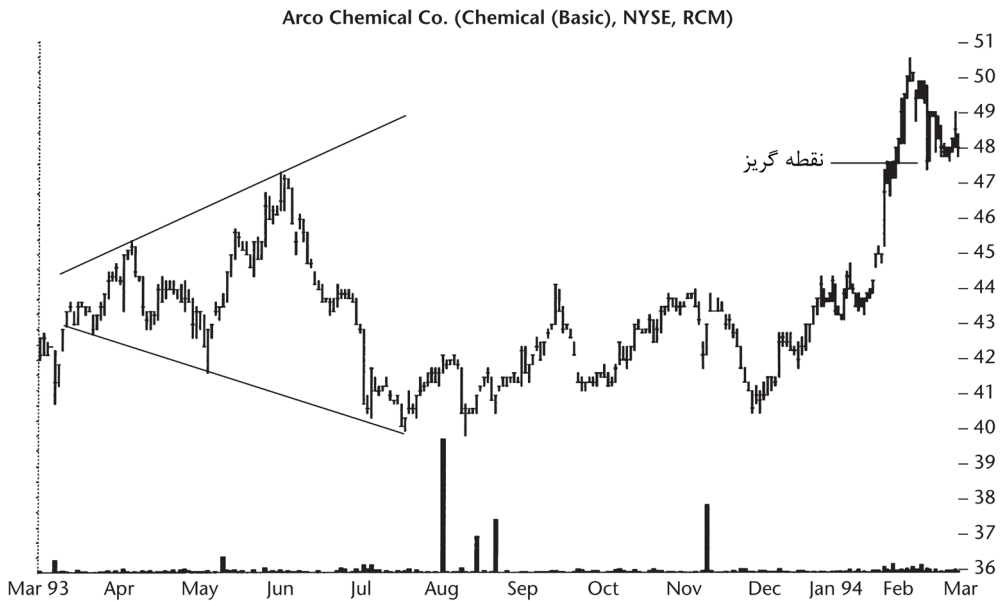
آرایش‌های ارتدکس رو به گسترش فوقانی و پنج نقطه بازگشتی، توصیف‌کننده یک نوع آرایش هستند. آن‌ها به سادگی آرایش سقف رو به گسترش اند که سه اوج فرعی و دو فرود فرعی دارد. برای مثال، شکل ۳/۴ در این دسته بندی جای نمی گیرد. به غیر از نام آن‌ها، من هیچ تفاوت قابل توجهی بین آرایش سقف رو به گسترش با ارتدکس رو به گسترش فوقانی و پنج نقطه بازگشتی پیدا نکردم.

برخی از تحلیلگران معتقدند، پنج نقطه بازگشتی شاخصی نزولی است که گریز رو به پایین را پیش‌بینی می کند. مطالعات من در تنها ۳۰ آرایش، خلاف این نگرش را نشان می دهد؛ شانزده گریز رو به بالا و مابقی رو به پایین. اندازه نمونه‌ها برای دستیابی به ارزیابی دقیق کم بوده است.

ارزیابی ناکامی الگو

ناکامی‌ها چگونه رخ می دهد؟ با نگاهی به شکل ۳/۴ و ۴/۴، دو نمونه از الگوهای رو به گسترش مشاهده می شود که برای ادامه حرکت مورد انتظار ناکام می مانند. شکل ۳/۴، سقوط شدید رو به پایین را نشان می دهد که قیمت با حجم معاملات سنگین، به خط روند نفوذ می کند.

شکل ۴/۴. در این آرایش رو به گسترش، قیمت قبل از گریز رو به بالا به مدت ۶ ماه به صورت افقی حرکت کرد. این حرکت افقی اتفاقی معمول در آرایش سقف رو به گسترش است.

از آنجایی که به وضوح، قیمت خارج از خط روند تحتانی است و با ناتوانی در رسیدن به خط روند بالا همراه است، گریز رو به پایین حاصل می شود؛ اما حرکت رو به پایین قیمت با حجم معاملات بسیار زیاد می ایستد، دور می زند و رو به بالا حرکت می کند. این نمونه ای از ناکامی ۵ درصدی است که در آن، قیمت گریز پیدا می کند و سپس قبل از حرکت قابل ملاحظه در جهت دیگر، کمتر از ۵٪ در جهت گریز حرکت می کند.

خلاف رفتار نشان داده شده در شکل ۴،۳، در شکل ۴،۴ وجود دارد. من این شکل را اضافه کردم، چراکه متوجه شدم، تعداد زیادی از آرایش های رو به گسترش به این روش عمل می کنند. قیمت ها به جای نفوذ به خط روند و حرکت بالاتر یا پایین تر از اوج ها و فرودهای آرایش، برای ماه ها حرکت افقی دارند.

در شکل ۴،۴، قیمت به زیر کف اوایل ماه جولای کاهش یافت و متوقف شد. سپس برای مدت کمی افزایش یافت و دوباره به عقب رفت و به فرودی جدید در اوایل ماه اوت رسید. قبل از آنکه مرحله گریز رو به بالا نهایی شود، بهبود مجدد برای حدود نیمی از سال باعث رشد قیمت ها تا سطح ۴۴ شد.

آمار و ارقام

جدول ۴،۲ آماری جامع برای این الگوی نموداری را نشان می دهد.

تعداد آرایش: من ۴۹۳ سقف رو به گسترش را در داده‌های ۵۰۰ سهام از اواسط سال ۱۹۹۱ تا اواسط سال ۱۹۹۶ و از سال ۱۹۹۹ تا سال ۲۰۰۳ یافته‌ام.

جدول ۴/۲

آمار جامع

توضیحات	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهش‌ی، گریز رو به بالا	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهش‌ی، گریز رو به پایین
تعداد آرایش	۱۸۳	۶۲	۱۸۲	۶۶
بازگشتی، ادامه‌دهنده	۱۸۳ ادامه‌دهنده	۶۲ ادامه‌دهنده	۱۸۲ بازگشتی	۶۶ بازگشتی
عملکرد (بازگشتی، ادامه‌دهنده)	۲۴ ^a % بازگشتی	بازگشتی نامشخص	۱۵% بازگشتی	۲۰% بازگشتی
	۲۹% ادامه‌دهنده	۲۴% ادامه‌دهنده	۱۶ ^a % ادامه‌دهنده	ادامه‌دهنده نامشخص
میانگین افزایش یا کاهش	۲۹%	۲۴%	۱۵%	۲۰%
افزایش یا کاهش فراتر از ۴۵%	۴۳ یا ۲۳%	۱۱ یا ۱۸%	۲ یا ۴%	۵ یا ۸%
تغییر پس از پایان روند	۳۳%	۳۳%	۵۳%	۴۹%
عملکرد الگوی ناقص	۴۰ ^a %	۴۲ ^a %	۳۳ ^a %	۲۷ ^a %
تغییرات شاخص S&P500	۱۱%	۴%	۱%	۱۴%
روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی	۱۱۶	۸۱	۵۰	۲۹

حرف a به معنای کمتر از ۳۰ نمونه است.

بازگشتی یا ادامه‌دهنده: تجزیه الگو نشان می‌دهد، نقش آرایش به‌عنوان عامل ادامه‌دهنده و عامل بازگشتی در روند غالب قیمت به‌طور مساوی بوده است. با این تعریف، هنگامی که با سقف‌ها سروکار داریم، گریز رو به بالا از نوع ادامه‌دهنده و گریز رو به پایین از نوع بازگشتی تعبیر می‌شود.

هنگامی که آمارها در دسترس هستند، الگوهای ادامه‌دهنده از الگوهای بازگشتی بهتر عمل می‌کنند؛ اما کوچکی اندازه نمونه‌ها ممکن است نتایج را تغییر دهد.

میانگین افزایش یا کاهش: عملکرد الگو در این زمینه ضعیف است. میانگین افزایش یا کاهش در گریز رو به بالا و گریز رو به پایین، کمتر از میانگین افزایش یا کاهش سایر الگوهای نموداری است.

افزایش یا کاهش فراتر از ۴۵%: تقریباً یک‌چهارم (۲۳%) از الگوهای رو به گسترش در بازار افزایشی با گریز رو به بالا، بیش از ۴۵% افزایش می‌یابند. این قابل احترام است. گریزهای رو به پایین هرگز در این مجموعه نمی‌گنجند. **تغییر پس از پایان روند:** پس از آنکه قیمت به اوج نهایی رسید، حدود ۳۳% سقوط می‌کند. از آنجا که سقوط قیمت پس از اوج نهایی، بالاتر از میانگین افزایش قبل از آن است؛ اگر به‌موقع سهام خود را بفروشید، تمام سود و

بیشتر از آن را از دست می‌دهید. گریز رو به پایین عملکرد قابل‌ملاحظه‌تری با افزایش حدود ۴۹٪ پس از فرود نهایی دارد. البته، اگر Short Position در سهام بازکنید و سهم ۲۰٪ کاهش یابد، پس‌از آن ۴۹٪ افزایش خواهد یافت. شما به دلیل نبستن موقعیت معاملاتی خود، آسیب فراوانی خواهید دید. در این دادوستد دقت کنید.

عملکرد الگوی ناقص: اگر الگوی ناقص ایجاد شد، معامله در مسیر جدید را در نظر بگیرید. با توجه به تعداد اندک نمونه، انتظار نداریم که نتایج نشان داده‌شده در جدول محقق شود.

تغییرات شاخص S&P500: توجه داشته باشید که وضعیت بازار به‌طورکلی به قیمت‌ها کمک کرده و یا مانع آن‌ها می‌شود. زمانی که اعداد با میانگین افزایش و یا کاهش شاخص مقایسه می‌شود، پیشنهاد می‌شود با روند بازار (بازار افزایشی، گریز رو به بالا و بازار کاهشی، گریز رو به پایین) دادوستد کنید.

روزهای منتهی به اوج یا فرود نهایی: مدت زمان افزایش قیمت تا اوج نهایی یا سقوط آن تا فرود نهایی، از ۱۱۶ تا ۲۹ روز متفاوت است. افت قیمت در بازار کاهشی باید تندتر از رشد قیمت در بازار افزایشی باشد.

جدول ۴/۳

رتبه ناکامی الگو

حداکثر افزایش یا کاهش قیمت برحسب درصد (%)	بازار افزایشی، گریز رو به بالا	بازار کاهشی، گریز رو به بالا	بازار افزایشی، گریز رو به پایین	بازار کاهشی، گریز رو به پایین
۵ (سربه‌سر)	۲۸ یا ۱۵٪	۷ یا ۱۱٪	۳۲ یا ۱۸٪	۲ یا ۳٪
۱۰	۵۳ یا ۲۹٪	۱۴ یا ۲۳٪	۷۴ یا ۴۱٪	۱۵ یا ۲۳٪
۱۵	۷۳ یا ۴۰٪	۲۴ یا ۳۹٪	۱۰۳ یا ۵۷٪	۳۰ یا ۴۵٪
۲۰	۸۹ یا ۴۹٪	۳۶ یا ۵۸٪	۱۳۳ یا ۷۳٪	۴۵ یا ۶۸٪
۲۵	۹۸ یا ۵۴٪	۴۲ یا ۶۸٪	۱۴۹ یا ۸۲٪	۵۰ یا ۷۶٪
۳۰	۱۰۹ یا ۶۰٪	۴۴ یا ۷۱٪	۱۵۸ یا ۸۷٪	۵۴ یا ۸۲٪
۳۵	۱۲۰ یا ۶۶٪	۴۴ یا ۷۱٪	۱۶۷ یا ۹۲٪	۵۷ یا ۸۶٪
۵۰	۱۴۵ یا ۷۹٪	۵۴ یا ۸۷٪	۱۷۹ یا ۹۸٪	۶۲ یا ۹۴٪
۷۵	۱۶۱ یا ۸۸٪	۵۷ یا ۹۲٪	۱۸۲ یا ۱۰۰٪	۶۵ یا ۹۸٪
بالای ۷۵	۱۸۳ یا ۱۰۰٪	۶۲ یا ۱۰۰٪	۱۸۲ یا ۱۰۰٪	۶۶ یا ۱۰۰٪

جدول ۴,۳ میزان ناکامی سقف‌های رو به گسترش را نشان می‌دهد. گریزهای رو به پایین در بازارهای کاهشی از کم‌ترین میزان ناکامی با ۳٪ برخوردارند؛ اما گریز رو به بالا در بازار افزایشی دیری نمی‌پاید. برای حرکت ۱۵٪ و بالاتر در بازار افزایشی، ترکیب گریزهای رو به بالا کم‌ترین میزان ناکامی را نشان می‌دهد. توجه داشته باشد که چگونه میزان ناکامی، با تغییرات حداکثر افزایش یا کاهش قیمت در ستون سمت راست

